

Finlands Banks årsberättelse 2011

SUOMEN PANKKI
— 200 —
FINLANDS BANK

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Finlands Banks årsberättelse 2011

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Finlands Bank

Grundad 1811

Besöksadress

Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress

PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon

nationellt nummer 010 8311

internationellt nummer +358 10 8311

Fax

09-17 48 72

SWIFT

SPFB FI HH

E-post

info@bof.fi

Fornamn.Efternamn@bof.fi

Finlands Banks webbplats

www.finlandsbank.fi

Regionkontor

Vanda

Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 010 8311

Kuopio

Puutarhakatu 4,
PB 123, 70101 Kuopio,
telefon 010 8311

Tammerfors

Koskikatu 9 C,
PB 325, 33101 Tammerfors,
telefon 010 8311

Uleåborg

Kajaaninkatu 8,
PB 103, 90101 Uleåborg,
telefon 010 8311

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari–mars 2012.

ISSN-L 1239-9337 (tryckt)
ISSN 1456-5781 (webbpublikation)
Edita Prima Oy
Helsingfors 2012

Innehåll

Företal	5
Finlands Bank	9
Finlands Banks strategi	12
Verksamhet 2011	15
Penningpolitik	15
ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen	15
Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland	25
Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland	34
Finanssystemet	39
Finansiell stabilitet	39
Finansiell infrastruktur	42
Tillgångsförvaltning	48
Finlands Banks finansiella tillgångar och investeringen av dem	48
Risker och riskhantering i investeringsverksamheten	52
Sedlar och mynt	55
Utgivningen av eurosedlar saktade av på grund av minskad efterfrågan på 500-eurosedlar	55
Information om omläggning av kontantdepåsystemet och nedläggning av kontor	56
Inlämningen av mark ökade mot slutet av året före inväxlingstidens utgång	57
Sedelförfälskningarna minskade något från 2010, men planade ut mot slutet av året	58
Övrig verksamhet	60
Forskning	60
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier	63
Statistik	65
Internationell verksamhet	66
Kommunikation	72
Ledning och personal	76
Ledningssystem	76
Verksamhetsplanering	76
Mål- och resultatstyrning	76
Riskhantering som verktyg för den interna styrningen	77

Personal	78
Budget och verksamhetskostnader	81
Miljö	84
Totala risker	86
Bokslut	91
Balansräkning	92
Resultaträkning	94
Bokslutsbilagor	95
Redovisningsprinciper	97
Noter till balansräkningen	101
Noter till resultaträkningen	112
Noter till riskhantering	120
Revisionsberättelse	123
Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27.1 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken	124
Bilagor	125
Pennyngpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2011	125
Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2011	127
Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2011	135
Finlands Banks publikationer 2011	138
Tabellbilagor	139
Finlands Banks organisation	153

Konjunkturutvecklingen 2011 präglades av exceptionellt stor ekonomisk osäkerhet, som försämrade tillväxtutsikterna och samtidigt störde återhämtningen av den europeiska finansmarknaden från den förtroendekris som den plågats av i flera års tid.

Till den ökade obalansen kan flera orsaker nämnas. Den stigande samhällsoron i flera arabländer under första halvåret och kärnkatastrofen i Fukushima i spåren av den japanska tsunamin medförde nya störningar i världsekonomin, där återhämtningen redan var på god väg, och ökade osäkerheten ytterligare. Den politiska tvisten i USA om det federala skuldtaket kastade på sommaren en skugga över konjunkturutsikterna. Under andra halvåret tillspetsades skuldproblemen i vissa sydeuropeiska länder i en ny, svår kris, som hotade den finansiella stabiliteten i hela euroområdet. Alla dessa störningar påverkade den ekonomiska utvecklingen i euroområdet negativt. Andra halvåret blev redan en klar besvikelse. Den sköra återhämtningen som pågått i ett par års tid stannade av och året avslutades i recessionens tecken.

Avmattningen i ekonomin under årets lopp avspeglades också i penningpolitiken. I början av året steg priserna på råolja och andra råvaror till höga nivåer och inflationen i euroområdet sköt fart. I detta läge höjde Europeiska centralbanken styrräntan vid två tillfällen. De hastigt försämrade konjunkturutsikterna på sommaren och statsskuldskrisens utbredning inom euroområdet krävde dock nya, målmedvetna penningpolitiska åtgärder. På sommaren aktiverade ECB

sitt program för värdepappersmarknaderna och i slutet av året genomfördes två sänkningar av styrräntan. Vidare genomfördes omfattade kredittransaktioner med en löptid på tre år för att stödja bankernas tillgång till likviditet.

I och med att Eurosystemet varit tvunget att betydligt öka volymen av sina penningpolitiska transaktioner för att hantera det exceptionella läget, har centralbankerna också exponerats för större risker. Riskhanteringen har därför betydligt effektiviserats under de senaste åren både på Finlands Bank och i hela Eurosystemet. Samtidigt har Finlands Bank stärkt riskbuffertarna i sin balansräkning för att säkerställa sin kapitaltäckning och sina möjligheter till en jämn vinstutdelning till staten också framöver.

Vid sidan av krishanteringsåtgärder måste den ekonomiska och monetära politiken även allt mer vinnlägga sig om att skapa en grund för ekonomisk tillväxt och stabilitet på längre sikt. Detta ligger i alla euroländernas särskilda gemensamma intresse. Staternas skuldsättning måste bromsas upp och mekanismer skapas för att upprätthålla förtroendet för hållbara offentliga finanser i euroländerna. Samtidigt måste en starkare grund för tillväxt läggas genom strukturella reformer som ökar flexibiliteten, konkurrenskraften och sysselsättningen i medlemsländernas ekonomier.

En viktig lärdom av de senaste årens finanskris är att tillsyn av enskilda finansiella aktörer inte ensam är tillräckligt för att garantera stabilitet, utan riskerna på finansmarknaden måste bevakas och hanteras som helhet. För denna så

kallade makrotillsyn av finansmarknaden inrättades Europeiska systemrisknämnden, som inledde sin verksamhet vid början av 2011. Systemrisknämnden koordinerar och styr de nationella myndigheternas verksamhet. För att säkerställa den finansiella stabiliteten måste också sådana nya verktyg utvecklas som ger de finansiella tillsynsmyndigheterna bättre möjligheter att ingripa i en utveckling som hotar stabiliteten på marknaden. Centralbankerna, som har ständig överblick över händelserna på finansmarknaden och som vid kriser i praktiken måste besluta om likviditetsförsörjningen till bankerna, spelar en nyckelroll i den europeiska tillsynsarkitektur som är under konstruktion.

Finansmarknaden i Finland har tills vidare inte drabbats särskilt hårt av krisen. Att allt effektivare säkerställa den finansiella stabiliteten under alla förhållanden är dock en uppgift som också vi måste gripa oss an. I programmet för den nya regering som bildades efter riksdagsvalet våren 2011 betonas vikten av att Finansinspektionen får ett uttryckligt mandat att använda makrotillsynsverktyg för att bland annat hålla tillbaka en alltför stor skuldsättning i företag och hushåll. Arbetet med att utforma mandatet och verktygen pågår som bäst. Det är viktigt att Finland i detta avseende uppfyller de högsta internationella och europeiska kraven också i framtiden.

Också i Finland är underskottet i de offentliga finanserna för stort och en stabilisering av statens skuldsättning därför ett viktigt mål. Bilden av den finländska ekonomin har dessutom fått ett

nytt oroväckande drag i och med att underskott i handelsbalansen började bildas under 2011. Den ofördelaktiga utvecklingen av utrikeshandeln vittnar både om en försämring av vår konkurrenskraft och industriella struktur i förhållande till marknadens krav och rubbningar i den finansiella balansen i ekonomin till följd av det offentliga underskottet. Om underskottet i bytesbalansen blir långvarigt, kommer Finlands utländska skuld att vända upp. Detta rimmar illa med en åldrande nation som Finland som snarare borde samla resurser för framtiden än använda upp dem i förtid. Det är nu därför absolut nödvändigt att den ekonomiska politiken inriktas på att förstärka de långsiktiga tillväxtförutsättningarna för Finlands ekonomi. Kontinuerliga insatser behövs för att stabilisera statens skuldsättning, dämpa den inhemska kostnadsökningen och öka utbudet av arbetskraft.

Finlands Bank firade sitt 200-årsjubileum 2011. Märkesåret gav banken ett ypperligt tillfälle till att sprida kännedom om sitt arbete och sin ställning. Historieverket om Finlands Bank i två band blev klart. Det första bandet, *Keisarin kassasta keskuspankiksi* (Från kejsarlig kassa till centralbank), gavs ut i april 2011 och det andra bandet, *Parlamentin pankki* (Parlamentets bank), i mars 2012. Jubileumsåret firades med flera evenemang för att öka kännedomen om bankens historia och verksamhet. Intresset för konstvisningarna för allmänheten i bankens huvudbyggnad var glädjande stort. Tanken var inte enbart att erbjuda de 13 000 besökarna en kulturupplevelse

utan också att betona att Finlands Bank i egenskap av riksdagens bank verkligen är hela nationens egendom.

Finlands Banks verksamhet är dock alltid inriktad på framtiden. Enligt sitt nya visionsuttalande från 2011 vill banken bli känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet. Förutsättningar för att uppnå detta mål skapas med en engagerad personal och genom gott samarbete utåt. Jag

önskar därför framföra mitt tack till personalen efter ett framgångsrikt, om ock krävande, verksamhetsår.

Erkki Liikanen
6 mars 2012

ECB-rådets sammanträde ägde rum i Helsingfors i början av maj 2011.

Foto: Lehtikuvu.

Finlands Bank

Finlands Bank är nationell centralbank i Finland och samtidigt också en del av Europeiska centralbankssystemet. Den är en offentligrättslig inrättning, som står under riksdagens garanti och vård. Banken övervakas av bankfullmäktige, som består av nio riksdagsvalda ledamöter. Bankens ställning har fastställts i Finlands grundlag och dess verksamhet regleras av stadgan för Europeiska centralbankssystemet och lagen om Finlands Bank.

Finlands Bank grundades 1811 och är den fjärde äldsta centralbanken i världen. Till en början fungerade banken som växelkontor, kreditinstitut och statens kassaförvaltare. Uppgifterna som centralbank fick den stegvis i takt med utvecklingen av det finländska penning- och banksystemet. Finlands Banks nuvarande ställning härstammar från 1868, då banken underordnades ständerna. Till Europeiska centralbankssystemet anslöt sig Finlands Bank 1998, och vid början

Finlands Banks direktion.

Från vänster: direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen, direktionens ordförande Erkki Liikanen och direktionsmedlem Seppo Honkapohja. I bakgrunden Marianne Uutinens konstverk "Untitled", som Finlands Bank förvärvade till sina samlingar 2011.

Foto: Peter Mickelsson.

av 1999 skedde övergången till en gemensam penningpolitik i euroområdet.

Till bankens kärnuppgifter hör deltagande i den penningpolitiska beredningen, övervakning av den finansiella stabiliteten och operativa centralbanksuppgifter såsom verkställande av penningpolitiken, betalningsförmedling mellan bankerna och säkerställning av kontantförsörjningen i Finland.

Eurosystemets penningpolitiska beslut fattas centraliserat i Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet), medan penningpolitiken genomförs decentraliserat av de nationella centralbankerna. Finlands Banks chefsdirektör är medlem av ECB-rådet och deltar i beslutsfattandet inom Eurosystemet som en självständig och oberoende beslutsfattare. Till stöd för chefsdirektörens deltagande följer och analyserar bankens experter den monetära och realekonomiska utvecklingen.

I övervakningen av den finansiella stabiliteten svarar Finlands Bank för det makroekonomiska perspektivet, medan tillsynen av enskilda aktörer ligger hos Finansinspektionen, som verkar som en fristående myndighet i anslutning till banken. Chefsdirektören för Finlands

Bank och direktören för Finansinspektionen ingår i Europeiska systemrisknämnden, som verkar i anslutning till Europeiska centralbanken. Chefsdirektören är röstberättigad ledamot av nämnden.

Direktionen för Finlands Bank bestod 2011 av ordföranden Erkki Liikanen, vice ordföranden Pentti Hakkarainen och direktionsmedlemmen Seppo Honkapohja. Vid slutet av 2011 hade banken totalt 421 anställda utspridda på sex avdelningar vid huvudkontoret och fyra regionkontor. Finansinspektionen har en egen direktion, där vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen är ordförande. Vid slutet av 2011 hade Finansinspektionen 208 anställda. Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Ruta 1.

Finlands Bank 200 år

I december 2011 hade det förflutit 200 år sedan ryske kejsaren Alexander I med sin underskrift stadfäste manifestet om inrättandet av ”Wäxel-, Låne- och Depositions-Contoiret i Stor-Furstendömet Finland” och dess reglemente.

Finlands Banks skeden under två sekel skildras i historieverket om Finlands Bank, som har getts ut i två band. Den första delen av historieverket *Keisarin kassasta keskuspankiksi* (Från kejserlig kassa till centralbank) av docent Antti Kuusterä och politices doktor Juha Tarkka utkom i april 2011. Den skildrar tiden från bankens grundande fram till vinterkrigets utbrott. *Parlamentin pankki* (Parlamentets bank) av samma författare, som publicerades i mars 2012, redogör för bankens krigstida och efterkrigstida verksamhet fram till slutet av 1990-talet.

Finlands Banks historia skildras också i dokumentärfilmen *Suomea rakentamassa – Suomen Pankki 200 vuotta* (Vi bygger upp Finland – Finlands Bank 200 år). Filmen, som har producerats av Frank Media, visades på MTV3 i maj och december.

Finlands Bank inledde sitt jubileumsår med en konstutställning för allmänheten i januari 2011. De främsta verken ur

bankens samlingar ställdes ut och konstintresserade anställda som läst på om bankens konst och konstnärer ställde upp som guider. Intresset för konstutställningen överträffade alla förväntningar. Under de fem dagar som utställningen höll öppet besöktes den av ca 7 000 personer.

På grund av det stora intresset ordnades en ny konstutställning i augusti under något mindre former. Under fyra kvällar och en helg besöktes utställningen av 4 300 personer. Banken bjöd under våren och hösten in olika grupper för att besöka Myntmuseet och höra föredrag om bankens verksamhet. Besöken avrundades med en guidad konstvisning på huvudkontoret. Gruppbesöken medräknade sågs bankens konstsamlingar av över 13 000 personer under året. Den som vill veta mer om huvudkontorets arkitektur och konstsamlingar kan göra en virtuell rundvandring på bankens webbplats.

Europeiska centralbankens råd sammanträder två gånger per år utanför Frankfurt. I maj 2011 stod Finlands Bank i tur att vara värd för sammanträdet. Sammanträdet i Helsingfors drog till sig ett stort uppbåd från den internationella finanspressen. Direkt efter sammanträdet ordnade Finlands

Bank en internationell tvådagars konferens under temat *Monetary Policy under Resource Mobility*. Bland deltagarna sågs förutom medlemmarna i ECB-rådet också flera chefdirektörer och experter från andra centralbanker samt andra välrenommerade ekonomer och ekonomijournalister från olika delar av världen.

I augusti arrangerade Finlands Bank ett endagssymposium om Östersjöregionens ekonomiska historia i sin ursprungliga hemstad Åbo. Utöver finländska föredrag hördes också föredrag om svensk och rysk centralbankshistoria.

I april bjöds de anställda på Finlands Bank och Finansinspektionen med familjer in till banken för att bese bankens lokaler och konstverk. Den 10 december bjöds personalen och medlemmarna i bankens pensionärsklubb på en konsert i Musikhuset i Helsingfors med Uuden Musiikin Orkesteri UMO och saxofonisten Jukka Perko och vokalisten Anna-Mari Kähärä som solister.

Jubileumsåret kulminerade i en fest för inbjudna gäster den 13 december i Musikhuset i Helsingfors. På jubileumsfesten visades Peter von Baghs filmessä *Suomalaiset ja raha. Rakkaustarina* (Finlän-darna och pengar. En kärlekshisto-

ria). Filmen åtföljdes av en diskussion mellan Finlands Banks tidigare chefdirektör Sirkka Härmäläinen och den nuvarande chefdirektören Erkki Liikanen. Diskussionsledare var redaktören Seppo Toivonen. Efter pausen framförde Helsingfors stadsorkester under

ledning av Jukka-Pekka Saraste kompositioner av Lindberg, Sibelius och Fauré. Solist var violinist Elina Vähälä.

Redaktören Seppo Toivonen intervjuar Finlands Banks tidigare chefdirektör Sirkka Härmäläinen och chefdirektör Erkki Liikanen på Finlands Banks 200-årsjubileumsfest i Musikhuset.

Foto: Peter Mickelsson.

Strategiuppfyllelse i Finlands Bank 2011

Finlands Bank bygger ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

Arbetet för att ta fram en ny verksamhetsidé och vision och uppdaterade värderingar för Finlands Bank slutfördes 2011. Förankringen av verksamhetsidén, visionen och värderingarna i de anställdas vardag fortsätter 2012 (se ruta 2).

I enlighet med strategin fortsätter förberedelserna inom kontantförsörjningen för att minska antalet regionkontor från fyra till två före utgången av 2012.

Finlands Bank som en del av det finländska samhället

Finlands Bank utövar ett stort inflytande inom Eurosystemet och den inhemska ekonomisk-politiska debatten i vårt land.

Bankens strategiarbete har påverkats av den fördjupade finans- och stats-skuldkrisen, som också spridit sig till de stora euroländerna. Finlands Bank har bidragit till den inhemska ekonomisk-politiska debatten framför allt med uttalanden om skuldsättningen, den ekonomiska tillväxten och den finansiella stabiliteten. Bankens experter har framhävt hur viktig både euroområdet gemensamma penningpolitik med inriktning på prisstabilitet och en disciplinerad finanspolitik är för den finansiella stabiliteten och sysselsättningen.

Tillsammans med Finansinspektionen deltar Finlands Bank i den särskilda

arbetsgrupp som i enlighet med regeringsprogrammet ska tillsättas för att svara för organisationen av makrotillsynen på nationell nivå. Banken bidrar till en stabil och effektiv finansmarknad genom aktuella stabilitetsanalyser och god krishanteringsberedskap.

Finlands Bank som en del av Eurosystemet

Som medlem av Europeiska centralbankens råd deltar Finlands Banks chefsdirektör i de penningpolitiska besluten för euroområdet. På sina sammanträden analyserar ECB-rådet den monetära och ekonomiska utvecklingen, det penningpolitiska styrsystemet, betalningssystemet och övriga områden av centralbanksverksamheten och fattar beslut om dem. Flera av bankens experter deltar i förberedelserna inför sammanträdena.

Finlands Banks mål är att öka det internationella samarbetet i övervakningen av finansmarknaderna och effektivisera myndighetssamarbetet i Finland.

Finlands Bank har aktivt deltagit i arbetet inom Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB), som inledde sin verksamhet vid början av 2011. Samarbetet med Finansinspektionen i anslutning till banken har ökat på området för finansiell stabilitet och inom ESRB och arbetsfördelningen har preciserats. Det centrala i arbetet är att förebygga och minska systemriskerna och bevaka hoten mot den finansiella stabiliteten.

Till Finlands Banks strategiska prioriteringar 2011 hörde att analysera

bankens balansräkningsrisker och skapa beredskap för riskerna genom att sörja för en stark balansräkning. Finlands Bank bidrar till likviditetshandlingen i euroområdet via den penningpolitiska beredningen och genom marknadsoperationer. Riskerna i marknadsoperationerna är en del av Finlands Banks samlade risker.

I linje med sin strategi medverkar Finlands Bank till utvecklingen och över-

vakningen av betalningssystemen genom både nationellt och internationellt myndighetssamarbete. Lanseringen av bankens betalningssystemsimulator som ett verktyg för allmän övervakning av Eurosystemets betalningssystem pågår.

Bankens strategi ses över och mätetalen revideras i linje med verksamhetsidén och värderingarna under 2012.

Bankens mål är att höra till de effektivaste centralbankerna i EU.

Finlands Bank firade jubileumsåret med en konstutställning för allmänheten i huvudbyggnaden.

Foto: Peter Mickelsson.

Ruta 2.

Finlands Banks verksamhetsidé, vision och värderingar

Finlands Banks verksamhetsidé, vision och värderingar sågs över 2011. Hela organisationen bidrog med sina kommentarer till utformningen av verksamhetsidén, de gemensamma värderingarna och bankens vision.

Verksamhetsidé

Finlands Bank bygger ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

I verksamhetsidén uttrycks syftet med organisationens existens och verksamhet. Den beskriver vad organisationen gör och varför.

Vision

Finlands Bank är känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet.

Visionen framhäver Finlands Banks mål att vara en framsynt myndighet vars verksamhet och uttalanden skapar stabilitet och långsiktig hållbarhet i den finländska ekonomin. Med hänvisningen till effektivitet vill banken framhålla att den själv lever som den lär.

En konstruktiv roll i Eurosystemet förutsätter att Finlands Bank aktivt medverkar till att ta fram lösningar på gemensamma problem. Inflytandet ställer högstående krav på de anställdas yrkeskunskap och kommunikationsförmåga.

Värderingar

Kunnig – lyhörd – ansvarsfull

Värderingarna speglar medarbetarnas inställning till sitt arbete, sina kolleger och samhället i övrigt. Den gemensamma värdegrunden styr den dagliga verksamheten och stärker den gemensamma verksamhetskulturen. Alla anställda har bidragit till utformningen av värderingarna.

Kunnig

Vårt arbete bygger på hög yrkeskunskap och yrkesetik. Vi tar hela tiden till oss nya färdigheter och handlingsätt.

Lyhörd

Vi visar varandra respekt och arbetar tillsammans mot gemensamma mål. Vi uppmuntrar till öppen diskussion och kommer med fräscha idéer.

Ansvarsfull

Vårt handlande präglas av ansvar och självständighet. Vi är en pålitlig samarbetspartner.

Penningpolitik

ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen

Finlands Bank i utformningen av penningpolitiken

Som medlem av ECB-rådet deltar chefsdirektören för Finlands Bank i de penningpolitiska besluten. Experter från banken medverkar i beredningen av de penningpolitiska besluten och i annat bakgrundsarbete. Finlands Banks experter deltar i beredningen av ECB-rådets sammanträden som medlemmar av Eurosystemets penningpolitiska kommitté och kommittén för marknadsoperationer. Den penningpolitiska beredningen på flera olika avdelningar i banken bidrar till Finlands Banks inflytande i Eurosystemet. Till följd av störningarna på obligationsmarknaden låg tyngdpunkten i den penningpolitiska beredningen under året på extraordinära penningpolitiska åtgärder.

Eurosystemets penningpolitiska styrräntor låg kvar på exceptionellt låga nivåer 2011

ECB-rådets penningpolitik är främst inriktad på att hålla inflationen för euroområdet mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet (HIKP) under, men nära, 2 % på medellång sikt. ECB-rådet följer och analyserar konjunkturutsikterna för euroområdet och sätter sina styrräntor på nivåer som bäst bidrar till prisstabilitet på medellång sikt.

Eurosystemets penningpolitiska styrräntor låg kvar på exceptionellt låga nivåer 2011 (diagram 1). Under andra

halvåret förvärrades skuldproblemen i vissa euroländer, vilket skapade allvarliga spänningar på finansmarknaden. Den makroekonomiska omvärlden var krävande, då framför allt problemen i Grekland fördjupades och oro om utsikterna för Italiens offentliga finanser spreds på marknaden. Problemen med den penningpolitiska transmissionen till följd av finansmarknadsoron intog en framträdande plats i ECB-rådets beslut under andra halvåret 2011. Rådet betonade upprepade gånger under årets lopp att alla de extraordinära åtgärder som genomförts under perioden med allvarliga spänningar på finansmarknaden var tillfälliga till sin natur. För dessa åtgärder, som inte hör till centralbankernas normala verksamhet, redogörs närmare i följande avsnitt (Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland).

Inflationsutfallet i euroområdet var rätt högt 2011 och inflationen låg på 2,7 % mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet, mot 1,6 % under 2010. Under första halvåret 2011 drev den kraftiga uppgången i tillväxtekonomierna upp priserna på framför allt energi och andra råvaror. En bidragande orsak till att priset på energi låg kvar på en hög nivå under hela året var de politiska spänningarna i Nordafrika och Mellanöstern. I mars–juni uppgick inflationen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet till ca 2,7 %. Den höga inflationstakten höll i sig också under andra halvåret och accelererade till 3 % i september–november. Den snabba inflationen i slutet av året förklaras inte bara av de fortsatt höga priserna på

energi och andra råvaror utan också av höjningarna av indirekta skatter och administrativt fastställda priser i flera länder.

Vid ingången av 2011 var räntan på ECB:s huvudsakliga refinansieringstransaktioner 1 %, där den legat allt sedan maj 2009. Mot bakgrund av sin bedömning av riskerna för inflation höjde ECB-rådet styrräntorna med 0,25 procentenheter i april och juli, varefter räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna låg på 1,5 % (diagram 1). Den underliggande utvecklingen i den ekonomiska aktiviteten i euroområdet var positiv, men osäkerheten var fortfarande stor. Även efter dessa räntebeslut var den penningpolitiska inriktningen alltjämt ackommoderande och bidrog därmed betydligt till ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen. Uppgifterna från den ekonomiska analysen pekade dock i april på uppåtrisker för prisstabiliteten. Den

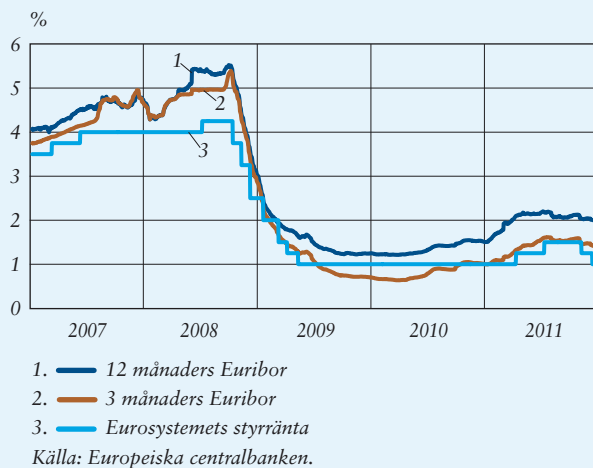
rikliga likviditeten ansågs kunna bidra till att pristrycket realiserades. En förankring av inflationsförväntningarna är en förutsättning för att penningpolitiken ska kunna främja ekonomisk tillväxt i euroområdet. I juli var en ytterligare justering av den ackommoderande penningpolitiska inriktningen befogad mot bakgrund av uppåtriskerna för prisstabiliteten.

På hösten 2011 försämrades konjunkturutsikterna för euroområdet markant. De fortsatta spänningarna på finansmarknaden påverkade de finansiella förhållandena och förtroendet negativt. Spänningarna bedömdes ytterligare bidra till avmattningen i den ekonomiska aktiviteten i euroområdet. Osäkerheten om de ekonomiska utsikterna i förening med ökade nedåtrisker väntades dämpa pris-, kostnads- och lönetrycket i euroområdet, som betecknades vara fortsatt måttligt under den penningpolitiskt relevanta perioden. Inflationen var alltjämt hög och beräknades ligga kvar på över 2 % i flera månader innan den skulle falla under 2 %. På grund av dessa exceptionellt föränderliga omständigheter sänkte ECB-rådet under andra halvåret sina styrräntor med 0,25 procentenheter vid två tillfällen, först i november och sedan i december. I december hade räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna fallit tillbaka till 1 %.

Risken för inflation ökade under första halvåret

Under första halvåret skedde en återhämtning i den ekonomiska tillväxten och risken för inflation började öka till följd av stigande priser på energi och

Diagram 1.
Penningpolitisk transmissionsmekanism

livsmedel (diagram 2). I mars reviderade ECB-rådet upp sin prognos för inflationsutvecklingen och den ekonomiska tillväxten för 2011 och 2012. Vidare bedömde ECB-rådet att riskerna för prisutsikterna var fortsatt uppåtriktade. Rådet uttryckte sin oro över att pris- och lönesättnings beteende inte fick leda till några större följd effekter av högre råvarupriser. Mot bakgrund av uppåtriskerna för inflation beslutade ECB-rådet i april att höja sina styrräntor med 0,25 procentenheter. Räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna steg till 1,25 %. Före räntehöjningen hade styrräntorna varit oförändrade i närmare två års tid, dvs. allt sedan maj 2009. ECB-rådet konstaterade att den penningpolitiska inriktningen alltså var ackommoderande efter räntehöjningen och fortsatte därmed att kraftigt bidra till ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen.

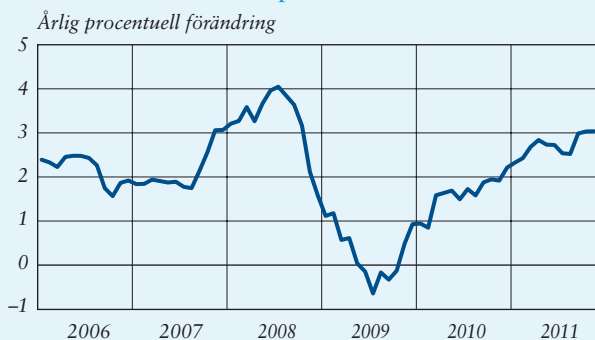
Skuldproblemen i euroländerna avspeglades under första halvåret i en uppgång i räntorna på enskilda små euroländers statsobligationer. ECB-rådet bedömde i april att de fortsatta spänningarna inom vissa finansmarknadssegment och deras eventuella överspillning till realekonomin i euroområdet gav upphov till nedåtrisker. Enligt rådets bedömning var riskerna för de ekonomiska utsikterna i stort sett balanserade i mars–augusti.

På grund av natur- och kärnkatastrofen i Japan deltog Europeiska centralbanken i mars i en valutakursintervention för att motverka fluktuationer i yenkursen, tillsammans med centralban-

kerna i USA, Storbritannien, Kanada och Japan. Ännu i maj bedömde ECB-rådet att de ekonomiska konsekvenserna av den japanska natur- och kärnkatastrofen i mars kunde medföra nedåtrisker för utvecklingen i euroområdet och globalt.

Marknaden för portugisiska statspapper föll under första halvåret 2011 och landet blev i april vid sidan av Grekland och Irland det tredje eurolandet som fångades upp av EU:s och Internationella valutafondens (International Monetary Fund, IMF) gemensamma stödprogram och måste ty sig till extern finansiering. I maj uttryckte ECB-rådet sitt stöd för EU:s och IMF:s gemensamma ekonomiska och finansiella anpassningsprogram, som godkänts av den portugisiska regeringen, och bedömde att det innehöll de nödvändiga inslag som krävdes för en hållbar konsolidering av Portugals offentliga finanser. I Grekland och Irland hade skuldproblemen i de offentliga finanserna förvärrats redan under 2010, då Eurosystemet tillsammans med Euro-

Diagram 2.
Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet

Källa: Eurostat.

peiska kommissionen och valutafonden aktivt deltog i beredningen av stödpaket också till dessa länder. ECB-rådet betonade upprepade gånger under året att det krävdes ett omedelbart och trovärdigt långvarigt program för konsolidering av de offentliga finanserna i de skuldyngda länderna för att stärka förtroendet på finansmarknaden och dra ned riskpremierna på statsobligationer.

De fördjupade skuldproblemen i förening med stigande räntor på statsobligationer ökade spänningarna på interbankmarknaden redan under första halvåret 2011. Allt sedan januari uppmanade ECB-rådet bankerna upprepade gånger att öka kreditutbudet genom att vid behov använda internfinansiering, vända sig till marknaden för att stärka sin kapitalbas eller dra full nytta av de statliga åtgärderna för rekapitalisering. ECB-rådet sörjde under hela året för likviditetstillförseln till bankerna bland annat genom att fortsätta att genomföra refinansieringstransaktionerna som fasträntebud med full tilldelning enligt den praxis som hade inletts i oktober 2008. Detta innebär ett löfte till bankerna om full tilldelning av likviditet till en i förväg fastställd fast ränta mot tillfredsställande säkerheter. ECB-rådet betonade likaså vid upprepade tillfällen att det skulle sörja för att brist på likviditet inte skulle begränsa välkapitaliserade bankers verksamhet. Under första halvåret 2011 var dock Eurosystemets balansräkning i förhållande till BNP nästan oförändrad.

I mars-maj var ECB-rådets bedömning att hoten mot prisutvecklingen på medellång sikt var uppåtriktade. I sina

bedömningar av risken för inflation konstaterade ECB-rådet på våren och försommaren att inflationen kunde stiga mer än beräknat, framför allt om energipriserna ökade mer än väntat till exempel till följd av de politiska spänningarna i Nordafrika och Mellanöstern. Rådet ansåg det också möjligt att en stark ekonomisk uppgång i tillväxtekonomierna understödd av riklig global likviditet kunde driva upp energiråvarupriserna. Vidare kunde höjningarna av indirekta skatter och administrativt fastställda priser bli större än väntat på grund av konsolideringsbehovet i de offentliga finanserna under åren framöver. Enligt ECB-rådet måste man också räkna med ett eventuellt starkare inhemskt pristryck än väntat under den pågående ekonomiska återhämtningen. På sitt sammanträde i Helsingfors i maj betonade ECB-rådet utöver uppåtriskerna för inflation även den exceptionellt stora osäkerheten i omvärlden.

Räntehöjningarna under första halvåret minskade risken för inflation

I juni reviderade ECB-rådet upp sin prognos för inflationsutvecklingen och den ekonomiska tillväxten för 2011. På grund av uppåtriskerna för prisstabiliteten höjdes styrräntorna i juli redan för andra gången sedan årets början med 0,25 procentenheter. Räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna steg till 1,5 %, vilket enligt ECB-rådets bedömning alltjämt bidrog till den ekonomiska aktiviteten. I sina motiveringar framhöll ECB-rådet att det var ytterst viktigt att den accelererande

inflationen under första halvåret inte skulle skapa ett brett baserat inflationstryck på medellång sikt. Rådet framhöll att beslutet skulle bidra till att hålla inflationsförväntningarna i euroområdet fast förankrade i linje med målet att hålla inflationen under, men nära, 2 % på medellång sikt.

I juli var den underliggande ökningstakten i den ekonomiska aktiviteten i euroområdet alltså positiv. Läget i Grekland hade dock visat sig vara svårare än väntat, och i juli 2011 enades

EU-ländernas statschefer om principerna för ett nytt stödpaket till Grekland.

Enligt EU:s och IMF:s bedömningar var det ekonomiska läget i Irland och Portugal under 2011 i stort sett i linje med EU:s och IMF:s anpassningsprogram. Framför allt i Irland ljusnade läget mot slutet av året och räntebanan för irländska statsobligationer avvek tydligt från utvecklingen för grekiska och portugisiska obligationer, för vilka ränteskillnaderna mot motsvarande tyska obligationer ökade under hela året.

Centralbankscheferna i euroområdet deltog i ECB-rådets sammanträde i Helsingfors i maj 2011.

Foto: Lehtikuvu.

ECB-rådet har vid upprepade tillfällen uppmanat regeringarna i euroländerna att inleda finanspolitiska åtgärder och strukturella reformer. I mars betenade ECB-rådet att statsskuldskrisen i euroområdet allt tydligare hade lyft fram behovet av en ambitiös reform av det ekonomiska styrsystemet för euroområdet. I april bedömde ECB-rådet att det lagstiftningspaket med sex lagförslag om ekonomisk styrning som Europeiska rådet antagit vid sitt toppmöte den 24–25 mars skulle bidra till att något förbättra övervakningen av euroområdets ekonomi och offentliga finanser. Rådet påtalade dock behovet av strängare krav, ännu större automatik i åtgärderna och tydligare fokus på de mest sårbara länderna med försvagad konkurrenskraft. Mot bakgrund av de fortsatta spänningarna på finansmarknaden underströk ECB-rådet i juni det absoluta behovet av trovärdiga finanspolitiska anpassningsstrategier. I juli uttryckte ECB-rådet sin tillfredsställelse över införandet av den europeiska styrperioden (European Semester) och de nationella reformprogram som länderna nyligen hade lämnat in och som uppfyllde utfästelserna i den nya konkurrenskraftspaketen (Euro Plus Pact).

ECB-rådet satte in fler extraordinära penningpolitiska åtgärder under andra halvåret

Ännu i början av augusti bedömde ECB-rådet att riskerna för inflationsutvecklingen var uppåtriktade och riskerna för de ekonomiska utsikterna i stort sett balanserade, men framhöll att omvärlden

präglades av exceptionellt stor osäkerhet. En konjunkturförsämring hade gjort sig gällande under sommaren både i Europa och i USA. Samtidigt stegrades osäkerheten om den politiska beslutsförmågan på marknaden till följd av kris- hanteringsproblemen i Europa och de svåra förhandlingarna om skuldtaket i USA. På grund av konjunkturavmattningen reviderade ECB-rådet i september ned sin prognos för den ekonomiska tillväxten för 2011 och 2012. Vidare förutspådde rådet att riskerna för de ekonomiska utsikterna var nedåtriktade mot bakgrund av den osäkra omvärlden och spänningarna på finansmarknaden. Inflationsriskerna bedömdes nu vara balanserade och inte längre uppåtriktade. ECB-rådet bedömde också att det hade skett en åtstramning av de finansiella förhållandena.

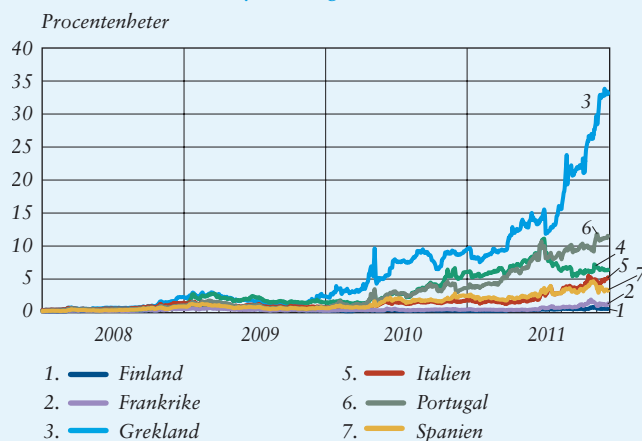
Under andra halvåret 2011 fördjupades statsskuldproblemen i vissa euroländer, med oro på finansmarknaden som följd. ECB-rådet måste svara på den exceptionellt ökade osäkerheten med extraordinära penningpolitiska åtgärder. Situationen på statsobligationsmarknaden i euroområdet försämrades snabbt från slutet av juli, vilket skapade oro på finansmarknaden i hela euroområdet. Konjunkturedgången ledde till att en oro inte minst om hållbarheten i Italiens och Spaniens offentliga finanser började sprida sig på marknaden i juli–augusti, då räntorna på ländernas obligationer vände upp (diagram 3).

Den finansiella oron återspeglades också i den finansiella sektorn och bankerna började få problem med upplå-

ningen på hösten. Eurosystemet bemötte den ökade marknadsoron bland annat med att förlänga löptiderna för refinansieringen till bankerna. Redan i augusti beslutade ECB-rådet genomföra en kompletterande likvidiserande långfristig refinansieringstransaktion med en löptid på ca 6 månader. Vidare utökades programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme, SMP) som hade lanserats i maj 2010. Genom programmet kan Eurosystemet köpa privata och offentliga skuldebrev på sådana störningsdrabbade marknadssegment som spelar en central roll för en välfungerande penningpolitisk transmissionsmekanism. Under augusti–december genomförde Eurosystemet via programmet direkta penningpolitiskt motiverade värdepappersköp för sammanlagt ca 138 miljarder euro. Likviditetseffekterna av värdepappersköpen neutraliserades genom motsatta transaktioner. ECB-rådet har vid upprepade tillfällen betonat att de extraordinära åtgärder som genomförts för att minska spänningarna på finansmarknaden är tillfälliga till sin natur.

I oktober bedömde ECB-rådet att nedåtriskerna för de ekonomiska utsikterna hade fortsatt att öka ytterligare och betonade att konjunkturutsikterna präglades av exceptionellt stor osäkerhet. Enligt rådet skulle fortsatta spänningar på finansmarknaden och ogynnsamma effekter på de finansiella förhållandena leda till en inbromsning i tillväxttakten i euroområdet under andra halvåret 2011. Vidare framhöll rådet att särskild vikt borde fästas vid läget i banksektorn.

Diagram 3.
Ränteskillnader mot tyska obligationer

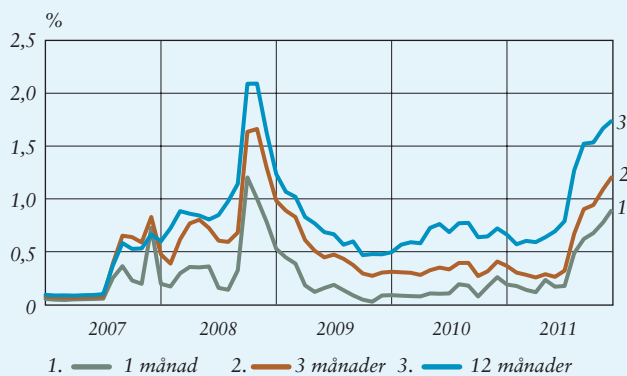

- 1. Finland
- 2. Frankrike
- 3. Grekland
- 4. Irland
- 5. Italien
- 6. Portugal
- 7. Spanien

Ca 10 års löptid.
Källa: Bloomberg.

Problemen i banksektorn avspeglades på interbankmarknaden bland annat i ökade ränteskillnader mellan räntebärande värdepapper med och utan säkerhet under andra halvåret 2011 (diagram 4). För att stödja finanssektorns funktionsförmåga meddelade ECB-rådet i oktober att det skulle fortsätta att genomföra alla refinansieringstransaktionerna till fast ränta och med full tilldelning åtminstone fram till mitten av 2012. Vidare beslutade rådet genomföra två nya kompletterande, likvidiserande långfristiga refinansieringstransaktioner med en löptid på ca 1 år. ECB-rådet aviserade också ett nytt köpprogram för säkerställda obligationer på 40 miljarder euro. Det tidigare köpprogrammet för säkerställda obligationer hade lanserats sommaren 2009. Genom detta program kan Eurosystemet genomföra penningpoli-

Diagram 4.
Ränteskillnader mellan värdepapper med och utan säkerhet i euroområdet

1. — 1 månad 2. — 3 månader 3. — 12 månader
Ränteskillnaden har beräknats på skillnaden mellan Euribor och Eurepo.
Källa: Reuters.

tiska operationer via banksektorn, eftersom säkerställda obligationer är skuldebrev emitterade av banker.

Konjunkturförsämringen i slutet av året ledde till räntesänkningar

I november sänkte ECB-rådet räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna med 0,25 procentenheter. I november tog Mario Draghi över som ordförande för ECB efter Jean-Claude Trichet, vars mandatperiod gick ut vid slutet av oktober. Enligt ECB-rådets bedömning väntades de fortsatta spänningarna på finansmarknaden leda till en avmattning i den ekonomiska tillväxten i euroområdet under andra halvåret 2011 och därefter, på grund av de ogynnsamma effekterna på de finansiella förhållandena och förtroendet.

ECB-rådet fattade sitt beslut mot bakgrund av att också pris-, kostnads- och lönetrycket i euroområdet i det läget väntades avta. I november bedömde rådet att riskerna för prisutvecklingen på medellång sikt fortfarande var i stort sett balanserade, men att konjunkturutsikterna alltjämt präglades av exceptionellt stor osäkerhet och ökade nedåtrisker.

Vid sitt sammanträde i början av november uppmanade ECB-rådet de nationella myndigheterna i euroområdet att godkänna och snarast genomföra de åtgärder som aviserats och rekommenderats i uttalandet från Eurotoppmötet den 26 oktober. Syftet med toppmötet i slutet av oktober var att ta fram en plan för att motverka en ytterligare spridning av skuldproblemen i euroområdet och därmed stabilisera läget. I bakgrunden låg en växande oro över läget och de finansiella förhållandena i den europeiska banksektorn, inte minst över konsekvenserna av de stigande räntorna på italienska statsobligationer. De viktigaste besluten från toppmötet gällde upplösningen av läget i Grekland, som hade skärpts ytterligare, den planerade ökningen av det europeiska finansiella stabilitetsinstrumentets utlåningskapacitet och rekapitaliseringen av bankerna. ECB-rådet uttryckte sin tillfredsställelse med Europeiska rådets beslut att höja kapitalkravet i fråga om bankernas obegränsade primära kapital (s.k. Core Tier 1) till 9 % före utgången av juni 2012. Rådet uttalade också sitt stöd för kravet att de nationella tillsynsmyndigheterna skulle sörja för att bankernas rekapitaliseringsplaner inte ledde till en alltför

snabb skuldavveckling. På sitt sammanträde i början av november betonade ECB-rådet att regeringarna i de länder som omfattas av EU:s och IMF:s gemensamma stödprogram (Grekland, Irland och Portugal), liksom regeringarna i särskilt utsatta länder, måste vara redo att vidta alla de ytterligare åtgärder som behövs.

Till oron på finansmarknaden bidrog i november de politiska kriserna i Grekland och Italien, som utmynnade i valet av ny statsminister och regering i både Italien och Grekland. Vidare ledde osäkerheten om upplösningen av skuld-krisen i euroområdet i november till högre räntor på bland annat franska och belgiska statslån. I december var läget på statsobligationsmarknaden i euroområdet fortfarande kärvt, men något lugnare än i november. Framför allt de spanska statslåneräntorna sjönk i förhållande till räntorna för övriga krisdrabbade länder.

Efter en ytterligare försämring av det ekonomiska läget sänkte ECB-rådet åter styrräntorna i december, då räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna sänktes med 0,25 procentenheter till 1 %. I december nedreviderade rådet tydligt sin prognos för den ekonomiska tillväxten för 2012 och konstaterade att de ekonomiska utsikterna i euroområdet präglades av starka nedåtrisker i en omvärld av särskilt stor osäkerhet. ECB-rådet fattade sitt beslut mot bakgrund av att kostnads-, löne- och prisstrycket i euroområdet i det läget väntades vara dämpat under den penningpolitiskt relevanta perioden.

ECB-rådet vidtog åtgärder för att stödja finanssektorns funktionsförmåga

ECB-rådet fattade i november–december också flera beslut i syfte att sörja för bankernas tillgång till likviditet och underlätta verksamheten på penningmarknaden i euroområdet. Åtgärderna väntades stödja utlåningen till hushåll och icke-finansiella företag. Vid slutet av november (30.11) meddelade de ledande centralbankerna i världen om nya gemensamma stödåtgärder för att sörja för likviditetstillförseln till det internationella finanssystemet genom att sänka priset på dollarfinansiering med 0,50 procentenheter och ingå ömsesidiga valutavappavtal för att också säkra tillgången till likviditet i andra huvudvalutor. I kredittransaktionerna deltog utöver ECB centralbankerna i USA, Storbritannien, Japan, Kanada och Schweiz. På sitt sammanträde i början av december beslutade ECB-rådet likaså om flera nya omfattande extraordinära åtgärder för att öka tillgången till likviditet för banksektorn och stödja sektorns verksamhet. Rådet beslutade genomföra två långfristiga refinansieringstransaktioner med en exceptionellt lång löptid på tre år. Vidare fattades beslut om att sänka kassakravet för bankerna från 2 till 1 % och lätta på urvalskriterierna för säkerheter genom att utöka de godtagbara säkerheterna och sänka kreditkvalitetströskeln för dessa värdepapper.

I detta sammanhang betonade ECB-rådet åter vikten av att alla regeringarna i euroområdet snabbt gör sitt yttersta för att säkerställa hållbara offentliga finan-

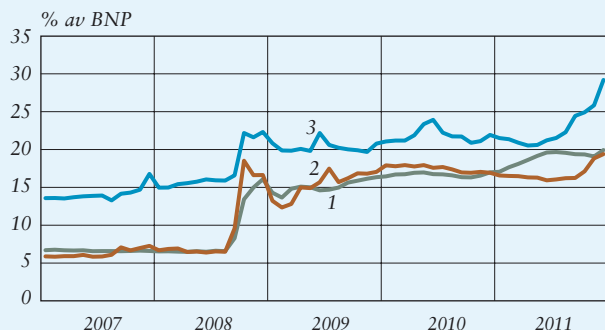
ser i hela euroområdet. För att stödja den ekonomiska tillväxten och aktiviteten i euroområdet ansågs det också nödvändigt att länderna förband sig till att genomföra betydande långsiktiga strukturella reformer. Ett nytt finanspolitiskt avtal bestående av grundligt omvärderade finanspolitiska regler och de finanspolitiska utfästelserna från regeringarna i euroområdet är enligt rådets bedömning i december en förutsättning för att återställa den normala funktionen på finansmarknaden.

Framför allt de extraordinära åtgärderna för att stödja finanssektorns funktionsförmåga som genomfördes i slutet av 2011 bidrog i förening med vissa andra faktorer till att öka storleken av Eurosystemets balansräkning i förhållande till BNP (diagram 5). Eurosystemets balansräkning i procent av BNP expanderade från ca 21 % i början av

året till närmare 30 % i december 2011. Under 2011 genomförde Eurosystemet penningpolitiskt motiverade värdepappersköp för ca 138 miljarder euro direkt via programmet för värdepappersmarknaderna. Vid årets slut uppgick Eurosystemets innehav av dessa värdepapper till sammanlagt 212 miljarder euro. Värdepappersköpen inom ramen för det nya köpprogrammet för säkerställda obligationer uppgick till ca 3 miljarder euro 2011. Investeringarna i det ursprungliga köpprogrammet för säkerställda obligationer utgjorde ca 59 miljarder euro vid slutet av 2011. Till expansionen av Eurosystemets aggregerade balansomslutning bidrog också de långfristiga refinansieringstransaktionerna. Överskottslikviditeten från dessa transaktioner lånades på nytt in i centralbanken främst i form av kortfristig inlåning.

Balansräkningsexpansionen gällde inte endast den aggregerade balansräkningen för centralbankerna i Eurosystemet, utan också många nationella centralbankers egna balansräkningar växte exceptionellt mycket till följd av ökningen av de inbördes posterna mellan centralbankerna i Eurosystemet. Detta avspeglade framför allt ett kapitalutflöde från de problemdrabbade länderna. Ett stort finansieringsflöde riktades via penningmarknaden till centralbankerna i de starka länderna, vilkas fordringar på centralbankerna i de problemtunga länderna ökade brant på centralbankernas betalningskonton i Eurosystemet. Denna utveckling ledde också till att Finlands Banks balansräkning expanderade exceptionellt mycket (ruta 7).

Diagram 5.
Centralbankernas balansräkningar

1. Federal Reserve
2. Bank of England
3. Eurosystemet

Källor: Nationella statistikmyndigheterna, Eurostat och Bloomberg.

Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland

Eurosystemet säkerställde tillgången till centralbanksfinansiering

Genom penningpolitiska operationer säkerställs att ECB-rådets beslut får genomslag i marknadsräntorna och vidare via hushållens och företagens aktiviteter i prisutvecklingen. Till de viktigaste penningpolitiska instrumenten hör centralbankens refinansieringstransaktioner, som via ändringar i pris, belopp, löptider och tidpunkter påverkar räntorna på interbankmarknaden. Efter en period på närmare två år av oförändrade styrräntor höjde ECB-rådet i april räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna med 0,25 procentenheter till 1,25 % på grund av de ökade inflationsriskerna. De övriga kreditvillkoren lämnades under första halvåret i stort sett orörda. Räntan höjdes ytterligare till 1,5 % i juli.

Från och med juli–augusti spreds problemen på statsskuldk marknaden inom euroområdet, varefter det värdepappersmarknadsprogram som Eurosystemet hade lanserat i maj 2010 aktiverades. Räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna sänktes med 0,25 procentenheter både i november och i december sedan inflationsutsiktorna förändrats och uppgick vid årets slut till 1 %. Räntan på inlåningsfaciliteten hölls året ut 0,75 procentenheter under styrräntan och räntan på utlåningsfaciliteten å sin sida 0,75 procentenheter över styrräntan. Under andra halvåret erbjöds

bankerna även exceptionellt långa krediter och i december aviserade ECB-rådet flera extraordinära åtgärder, som bidrog till en effektivare transmission av penningpolitiken, bland annat två refinansieringstransaktioner med en löptid på 3 år.

Bankerna behöver centralbanksfinansiering för sina olika likviditetsbehov, bland annat för att uppfylla kassakravet och tillmötesgå efterfrågan på kontanter genom att köpa sedlar av centralbanken. Ända sedan början av finanskrisen har betydelsen av en god likviditet accentuerats, medan det växande misstroendet mellan bankerna och bankernas försärgade kreditvärdighet har indelat penningmarknaden i två delar: en del av bankerna använder centralbankskrediter för att säkerställa sin likviditet och en del lånar in sina överskottsmedel i centralbanken i stället för i andra banker.

Banker som godtagits som penningpolitiska motparter erhåller centralbanksfinansiering mot säkerheter som uppfyller Eurosystemets krav genom att delta i kredittransaktioner som genomförs decentraliserat.¹ ECB-rådet fortsatte under hela året den politik med full tilldelning till fast ränta som började tillämpas hösten 2008 och som medförde en klar minskning av marknadens farhågor avseende likviditeten. Bankerna fick tillgång till kredit till fast ränta vid alla typer av operationer mot godtagbara säkerheter. Den genomsnittliga löptiden för centralbanksfinansiering inom euroområdet var fortfarande längre än före

¹ Finländska penningpolitiska motparter deltar i de refinansieringstransaktioner som utförs av Finlands Bank, där bankavdelningens byrå för marknadsoperationer svarar för genomförandet.

finansskrisen, och för i genomsnitt 70 % av centralbankskrediterna gällde längre än en veckas löptider. De långfristiga refinansieringstransaktionernas andel uppgick under första halvåret 2010 i genomsnitt till hela 90 % av finansieringen till bankerna, medan de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna med en veckas löptid hade bidragit med den största delen, 60–70 %, av bankernas refinansiering före penningmarknadsoron som fick sin början 2007. Via de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna, som under normala förhållanden är den viktigaste penningpolitiska operationen, tilldelades under första halvåret 2011 i genomsnitt 130 miljarder euro och volymen ökade under andra halvåret till ca 180 miljarder euro. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna genomfördes en gång i veckan till fast ränta. I de regelbundna månatliga

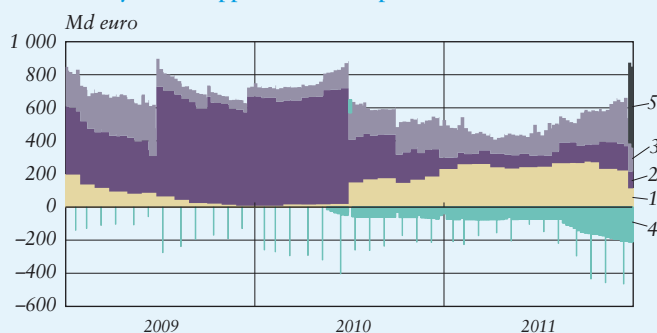
refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre månader har räntan sedan oktober 2010 bundits till genomsnittsräntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna under den aktuella löptiden. Det utestående beloppet av tremånaderskrediter i euroområdet uppgick under årets lopp i genomsnitt till 245 miljarder euro.

Under första halvåret minskade överskottet av centralbankspengar

Bankerna uppfyller kassakravet genom att under en uppfyllandeperiod på ca en månad låna in ett belopp motsvarande kassakravet i centralbanken. Generellt finns det överskottslikviditet i banksystemet om bankernas inlåning i centralbanken är större än det kassakrav som ställts upp för dem. När det förekommer störningar på penningmarknaden och full tilldelning erbjuds via Eurosystemets refinansieringstransaktioner, stiger bankernas efterfrågan på centralbankskrediter över likviditetsbehovet, med ökad inlåning över natten i centralbanken som följd.

På bankernas inlåning i centralbanken betalas ränta enligt de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna i den mån inlåningen behövs för att uppfylla kassakravet. När kassakravet är uppfyllt betalas ingen ränta på överskottet, som det därför lönar sig för bankerna att överföra till inlåningsfaciliteten. Inlåning av överskottet i centralbanken blir dock dyrt för banksystemet, eftersom räntan på inlåningsfaciliteten är 0,75 procentenheter lägre än räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna. Den vik-

Diagram 6.
Eurosystemets öppna marknadsoperationer

1. Långfristiga refinansieringstransaktioner (3 mån.)
 2. Kompletterande långfristiga refinansieringstransaktioner (1–12 mån.)
 3. Huvudsakliga refinansieringstransaktioner (1 vecka)
 4. Finjusterande refinansieringstransaktioner (1–7 dagar)
 5. Kompletterande långfristiga refinansieringstransaktioner (36 mån.)
- Källa: Finlands Bank.

tigaste förklaringen till det ökade likviditetsöverskottet var således penningmarknadens försämrade funktion.

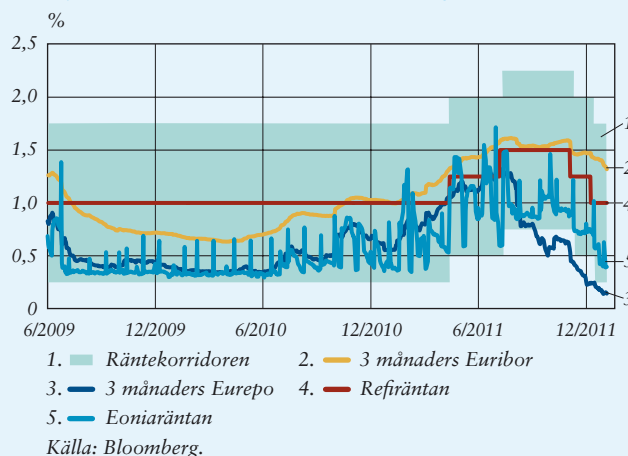
I början av 2011 fortsatte tilldelningen till bankerna att krympa jämfört med 2010 och stannade på 400–500 miljarder euro i euroområdet (diagram 6). Samtidigt minskade likviditetsöverskottet i genomsnitt till 25 miljarder euro under uppfyllandeperioderna januari–juni. Efter att den sista utestående refinansieringstransaktionen med en löptid på 12 månader förfallit vid slutet av 2010 minskade särskilt volymen av exceptionellt långfristiga krediter. Av de extraordinära refinansieringstransaktionerna i euro utfördes under första halvåret endast transaktioner med en löptid på en uppfyllandeperiod, dvs. ca en månad, vilka genomfördes månatligen. I början av 2011 fortsatte normaliseringen av interbankpenningmarknaden, när ett minskat överskott av centralbankspengar ökade bankernas behov att agera på marknaden. Volymen av Eoniatransaktioner (inlåning över natten) stannade på samma nivå som vid slutet 2010, dvs. ca 40 miljarder euro. Riskpremierna på penningmarknaden låg också kvar på samma nivå som vid början av 2010.

Syftet med det penningpolitiska styrsystemet är allmänt taget att stabilisera de kortaste penningmarknadsräntorna nära styrräntan. När överskottslikviditeten ökar, ökar sannolikt bankernas inlåning över natten i centralbanken, medan utnyttjandet av utlåningsfaciliteten minskar. De kortaste penningmarknadsräntorna sjunker således närmare räntan på inlåningsfaciliteten, eftersom det inte

är ekonomiskt lönsamt för banker med likviditetsöverskott att betala högre ränta på interbankmarknaden än centralbanken. När likviditetsöverskottet har blivit väsentligt, reagerar de kortaste penningmarknadsräntorna inte längre på förändringar i överskottet. Efter att refinansieringstransaktionerna med en löptid på ett år hade förfallit 2010, ökade fluktuationerna i Eonia betydligt. Banksystemets strukturella efterfrågan på centralbankspengar kunde inte längre tillgodoses genom de långfristiga refinansieringstransaktionerna, utan bankerna måste också delta i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna.

Eonia fortsatte att fluktuera under första halvåret 2011 och låg i genomsnitt högre än 2010, eftersom överskottet av likviditet minskade. Variationer inom varje uppfyllandeperiod orsakades också av bankernas tendens att uppfylla kassakravet i en tidig fas av uppfyllandeperioden.

Diagram 7.
Styrräntor och interbankräntor, förändringar

den, vilket drog ned likviditetsöverskottet i början av perioden och bidrog till höjningar av Eonia. Minst var likviditetsöverskottet under uppfyllandeperioden i maj. Under perioden mars–juni steg penningmarknadsräntorna (diagram 7).

Den fördjupade statsskuldskrisen ökade störningarna på penningmarknaden

Läget på finansmarknaden försvagades på nytt i juli–augusti, när statsskuldskrisen gav upphov till osäkerhet och de ekonomiska utsikterna förändrades världen över. En konjunkturförsämring i Europa väntades under hösten och uppåt riskerna för inflationen minskade. Också de offentliga finanserna i USA var föremål för uppmärksamhet: bland annat sänkte kreditvärderingsföretaget Standard & Poor's USA:s kreditbetyg till AA+. I statsobligationerna inom euroområdet avspeglades det försämrade läget särskilt i form av stigande räntor på spanska och italienska obligationer. Osäkerheten om tidpunkten och utformningen av tilläggsfinansieringen till Grekland förvärrades särskilt efter att landet i slutet av oktober hade meddelat om sina intentioner att underställa de nya anpassningsåtgärderna en folkomröstning. I november steg obligationsräntorna också för flera AAA-klassificerade stater, t.ex. Frankrike, Holland och Finland. Kreditbetyget sänktes för många euroländer och i december bedömde Standard & Poor's att 15 euroländers kreditbetyg hade försvagats på grund av systemriskerna.

Störningarna på penningmarknaden höjde riskpremierna till den högsta nivån

sedan Lehman Brothers fall i slutet av 2008. De förväntade räntefallen på marknaden pressade ned penningmarknadsräntorna för lån mot säkerhet mer än för lån utan säkerhet, vilket bidrog till att riskpremierna ökade ytterligare. Räntorna på lån för vilka säkerheterna bestod av tyska statsobligationer med bästa kreditbetyg (reporänta) föll betydligt och sjönk till och med under räntan på Eurosystemets inlåningsfacilitet. För att minska likviditetsfarhågorna beslutade ECB-rådet genomföra nya exceptionellt långfristiga refinansieringstransaktioner: i augusti tilldelades bankerna ca 50 miljarder euro med en löptid på 6 månader och i oktober ca 57 miljarder euro med en löptid på 12 månader. Från början av september ökade utnyttjandet av utlåningsfaciliteten till i genomsnitt drygt 4 miljarder euro om dagen under uppfyllandeperioden i november, trots att det fanns ett stort likviditetsöverskott i banksystemet. Under uppfyllandeperioden i november uppgick inlåningen över natten redan till i genomsnitt ca 250 miljarder euro.

ECB genomförde en marknadsoperation av historiska mått

I december hade läget på finansmarknaden i euroområdet förvärrats betydligt. ECB-rådet beslutade att genomföra långfristiga refinansieringstransaktioner med en exceptionellt lång löptid på 3 år (ca 36 mån.) i december och februari i syfte att säkerställa transmissionen av penningpolitiken och underlätta bankernas långfristiga upplåning. Räntan är den genomsnittliga räntan på de

huvudsakliga refinansieringstransaktionerna under transaktionens löptid. Undantagsvis erbjöds bankerna möjlighet att helt eller delvis betala tillbaka sin kredit efter det första året. Dessutom gavs banker som i oktober ansökt om refinansiering med 12 månaders löptid möjlighet att betala tillbaka sitt lån och i stället övergå till den transaktion med 36 månaders löptid som genomfördes i december.

För att underlätta aktiviteten på penningmarknaden sänkte ECB-rådet vidare bankernas kassakrav med en procentenhet till 1 %, vilket minskar efterfrågan på strukturell likviditet och följaktligen också banksystemets behov av säkerheter. På grund av politiken med full tilldelning och de stora utestående krediterna behövs kassakravssystemet inte på samma sätt som tidigare för att stabilisera de kortaste räntorna. Av samma anledning avstod man från de finjusterande transaktionerna på uppfyllandeperiodens sista dag.

Den refinansieringstransaktion med en löptid på 36 månader som genomfördes i december var volymmässigt den största marknadsoperation som någonsin genomförts i euroområdet: 523 banker tilldelades 489 miljarder euro, av vilket återbetalningen av den tidigare genomförda 12-månaderstransaktionen stod för 46 miljarder euro. Efter transaktionen steg likviditetsöverskottet till en ny rekordnivå, dvs. till nästan 480 miljarder euro, vilket var ca 130 miljarder euro mer än strax före utgången av den första 12-månaderstransaktionen i ordningen i juni 2010 (diagram 8). Under senare

Diagram 8.
Likviditetsöverskott i euroområdets banksystem,
ränteskillnader mellan värdepapper med och utan säkerhet

hälften av december uppgick inlåningen över natten å sin sida till i genomsnitt 330 miljarder euro. Vid årets slut hade bankerna centralbankskrediter för ca 850 miljarder euro och löptiden för krediterna hade förlängts betydligt sedan början av året.

De kortaste räntorna på penningmarknaden sjönk dock inte lika nära räntan på inlåningsfaciliteten som under första halvåret 2010, då likviditetsöverskottet senast hade varit lika stort. Tvärtom låg Eonia kvar på en nivå ca 0,20 procentenheter högre än räntan på inlåningsfaciliteten, eftersom inlåningen på interbankmarknaden hade prissatts med beaktande av större kreditrisker än förut. Delvis av samma orsak sjönk Euribor-räntorna utan säkerhet endast något vid årets slut. Också närheten till årsskiftet dämpade räntenedgången, eftersom

bankaktiviteten i regel minskar mot slutet av räkenskapsperioden.

Skuldskrisen avspeglades i Eurosystemets ramverk för säkerheter

Eurosystemet beviljar kreditinstituten centralbanksfinansiering endast mot tillfredsställande säkerheter. Som säkerhet godtas räntebärande värdepapper som uppfyller urvalskriterierna. En förteckning över omsättbara värdepapper godtagbara som säkerhet publiceras på ECB:s webbplats. För att fastställa säkerhetsvärdet värderas tillgångarna dagligen, varefter de värderingsavdrag som fastställts i Eurosystemet tillämpas. Av mottagarens totala säkerheter för en centralbankskredit får endast en begränsad andel bestå av icke-säkerställda obligationer utgivna av kreditinstitutsgrupper.

Euroländernas skuldproblem och oron på finansmarknaden påverkade Eurosystemets urvalskriterier under 2011. I mars meddelade ECB att obligationer som emitterats eller garanterats av den irländska staten kommer att godtas som säkerheter i Eurosystemet även om deras kreditbetyg faller under den fastställda kreditkvalitetströskeln BBB. Samma meddelande publicerades i juli om godtagbarheten av portugisiska statsobligationer. Besluten grundade sig på regeringarnas föresatser i dessa länder att följa EU:s och IMF:s stödprogram. Kreditkvalitetströskeln för grekiska statsobligationer hade sänkts på motsvarande sätt redan 2010. I slutet av 2011 gav en del av kreditvärderingsföretagen fortfarande Irland och Portugal kreditbetyget BBB. Inom första

halvåret 2011 hade alla kreditvärderingsföretag anlitade av Eurosystemet nedgraderat Greklands kreditbetyg under BBB.

I riskhanteringen av Eurosystemets säkerheter infördes uppdaterade värderingsavdrag. Kravet på två kreditbetyg som uppfyller den fastställda nivån, som tidigare endast gällde nyemissioner av värdepapper med bakomliggande tillgångar, utsträcktes nu till att gälla alla papper i den aktuella tillgångsklassen oberoende av deras emissionstidpunkt. I september meddelade ECB att bankobligationer som handlas på icke reglerade marknader godkända av ECB (och som uppfyller övriga urvalskriterier) kommer att bli belåningsbara från början av 2012. Tidigare hade endast börslistade obligationer varit belåningsbara. Av de totala säkerheter som avkrävs mottagaren av en centralbankskredit har den 10 % limit som gällt för kreditinstitutsgruppers obligationer utan säkerhet sänkts till 5 %.

I slutet av 2011 meddelade ECB om Eurosystemets åtgärder för att stödja bankernas utlåning och aktiviteten på penningmarknaden. Hit hörde också en ökning av den potentiella säkerhetsmassan. Säkerhetsmassan ökades genom att kreditkvalitetströskeln för vissa typer av värdepapper med bakomliggande tillgångar sänktes till A och de nationella centralbankerna gavs möjlighet att tillfälligt godta lånefordringar som säkerheter enligt särskilt fastställda urvalskriterier.

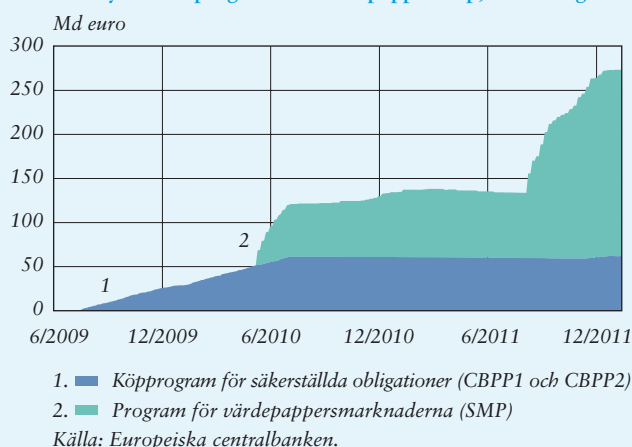
Värdepappersmarknadsprogrammet aktiverades i augusti

Eurosystemet lanserade ett värdepappersmarknadsprogram (Securities Markets

Programme, SMP) i maj 2010, då finanskrisen hade skadat den penningpolitiska transmissionsmekanismen inom vissa marknadssegment. Programmet utgör en extraordinär penningpolitisk åtgärd som får pågå så länge som köpen anses nödvändiga. Genom programmet kan såväl privata som offentliga skuldebrev köpas upp på andrahandsmarknaden, och köpens likvidiserande effekt neutraliseras genom att tidsbundna insättningar samlas in varje vecka. Köpen har således ingen inverkan på den penningpolitiska inriktningen. På Finlands Bank svarar bankavdelningens investeringsbyrå för genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska köpprogram. Köpen genomförs med Eurosystemets motparter inom penningpolitiken och investeringsverksamheten.

I praktiken tillämpades värdepappersmarknadsprogrammet inte under första halvåret 2011 och dess volym var därför i stort sett oförändrad från början av 2011 till slutet av årets första halvårsperiod, dvs. 74 miljarder euro. När läget på finansmarknaden försämrades i juli-augusti och transmissionen av penningpolitiken klart försvagades, aktiverades programmet för att stabilisera statsobligationsmarknaden i euroområdet. Den 7 augusti meddelade ECB-ordföranden att Eurosystemet aktivt skulle genomföra värdepappersköp, och fram till den 2 september ökade programmets storlek med ett nettobelopp på 55 miljarder euro till 129 miljarder euro. Efter det minskade nettoköpen något till 32 miljarder euro i september och till ca 20 miljarder euro under såväl oktober som november.

Diagram 9.
Eurosystemets program för värdepappersköp, utvecklingen

Värdepappersköpen inom ramen för programmet uppgick vid årets slut till 211,5 miljarder euro (diagram 9).

Bankerna i Europa har en stor betydelse för finansförmedlingen och säkerställda obligationer är en viktig källa till långfristig finansiering. I oktober beslutade ECB-rådet lansera Eurosystemets andra köpprogram för säkerställda obligationer i euro som emitterats på första- och andrahandsmarknaderna i euroområdet (Covered Bond Purchase Programme). Det första köpprogrammet av detta slag hade löpt ut i juni 2010 när målet på 60 miljarder euro hade uppnåtts. Köpen för 40 miljarder euro enligt det nya programmet inleddes i november och ska slutföras före utgången av oktober 2012. Vid slutet av 2011 hade säkerställda obligationer för ca 3 miljarder euro köpts inom ramen för programmet. Programmet förbättrade bankernas förutsättningar för upplåning genom att

riskpremierna på säkerställda obligationer sjönk och emissionerna på förstahandsmarknaden ökade särskilt i inledningskedet. Finlands Bank deltar i programmet med en andel som motsvarar bankens s.k. kapitalfördelningsnyckel, och de uppköpta obligationerna redovisas över bankens balansräkning.

Eurosystemet säkerställde också bankernas tillgång till dollarfinansiering

ECB:s valutasvapp med den amerikanska centralbanken Federal Reserve garanterade bankerna i euroområdet dollarfinansiering året runt mot säkerheter godtagna av Eurosystemet. ECB och Federal Reserve beslutade i juni förlänga sin valutasvapp till augusti 2012, och i slutet av året fattades ett nytt beslut om förlängning till februari 2013. Dollarfinansiering med en löptid på 7

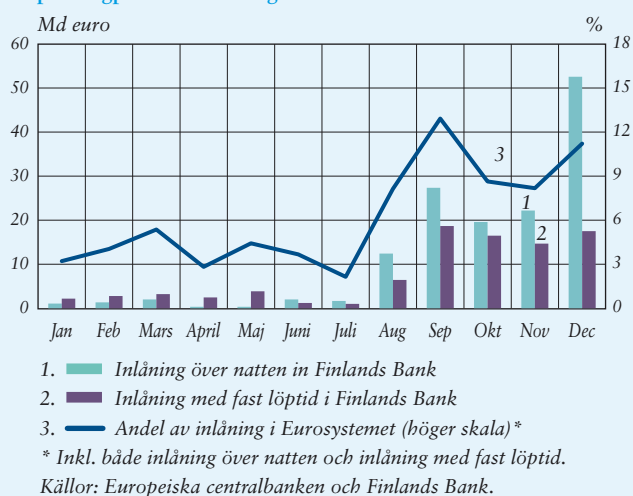
dagar tillhandahölls hela året enligt politiken med full tilldelning, men bankerna ansökte inte om sådan finansiering före september. I september beslutade ECB-rådet undantagsvis att genomföra tre dollartransaktioner med 3 månaders löptid.

I slutet av november beslutade ECB vidare i samarbete med centralbankerna i USA, Japan, Storbritannien, Schweiz och Kanada att inbördes valutasvappar får genomföras fram till den 1 februari 2013. Detta garanterade bankerna i euroområdet vid behov tillgång också till finansiering i annan utländsk valuta än dollar. Dessutom avtalades om en sänkning av räntan på dollarsvappen med 0,5 procentenheter till 0,5 % plus ett tillägg för penningmarknadsräntan i dollar. Samtidigt beslutade ECB-rådet att den initiala säkerhetsmarginalen för dollar-krediter sänks och att värderingsintervallet förkortas till en vecka. I december tilldelades bankerna över 50 miljarder dollar i tremånadersfinansiering till den nya lägre räntan. I årets sista transaktion över årsskiftet med 2 veckors löptid tilldelades 34 banker i euroområdet 33 miljarder dollar. Totalt uppgick refinansieringen i dollar till ca 85 miljarder dollar vid slutet av året.

Bankerna i Finland ökade sin inlåning vid penningpolitiska transaktioner och utnyttjade inlåningsfaciliteten

De finländska bankernas inlåning med fast löptid som härrör från penningpolitiska transaktioner och inlåning över natten var omfattande, vilket för sin del vittnar om bankernas goda likviditet.

Diagram 10.
Finländska motparters andel av Eurosystemets penningpolitiska inlåning 2011

Under 2011 genomförde ECB 80 refinansieringstransaktioner, men bankerna i Finland deltog endast i 10 av transaktionerna. I december hade Finlands Banks motparter lån för 0,01 miljarder euro som de tilldelats vid huvudsakliga refinansieringstransaktioner och lån för 2,3 miljarder euro som de tilldelats vid långfristiga refinansieringstransaktioner. Totalt stod detta för endast 0,3 % av Eurosystemets alla utestående krediter. Tidsbundna insättningar kunde göras vid likviditetsindragande transaktioner i samband med värdepappersmarknadsprogrammet och vid de finjusterande transaktionerna på uppfyllandeperiodernas sista dag, vilka tillsammans utgjorde 64 transaktioner. I genomsnitt 4 av Finlands Banks 16 motparter deltog i dessa transaktioner.

Under andra halvåret ökade de finländska bankernas inlåning med fast löptid betydligt, dvs. från 1,2 miljarder euro i juni till 17,5 miljarder euro i slutet av december (diagram 10). Den procentuella andelen av hela Eurosystemets inlåning ökade också. Medan 2–5 % av inlåningen under första halvåret kom från Finland, ökade andelen i september till 12 %. Vid slutet av december var den 8 %, dvs. mångdubbel jämfört med Finlands Banks s.k. kapitalfördelningsnyckel. Inte bara inlåningen med fast löptid utan också inlåningen över natten ökade i Finland under andra halvåret från 2 miljarder euro vid slutet av juni till ca 52,5 miljarder euro i december, vilket var 13 % av all inlåning över natten och 4 procentenheter mer än i början av året. Det ökade beloppet av

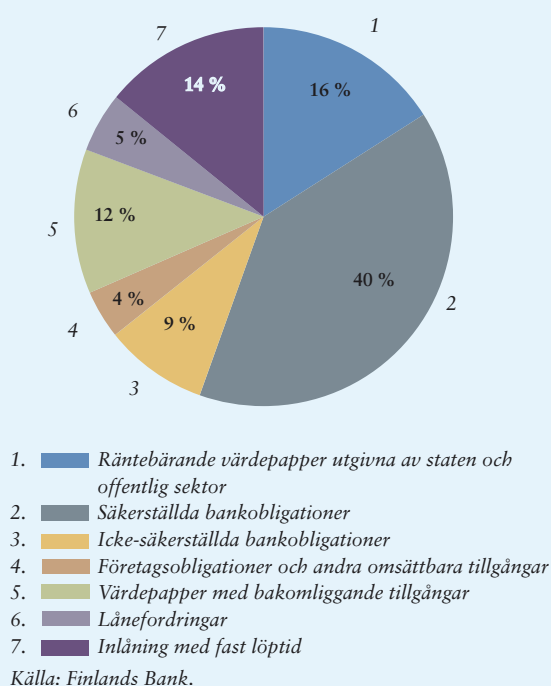
inlåning som härrör från penningpolitiska transaktioner och inlåning över natten stod för nästan hela expansionen av Finlands Banks balansräkning från 32 miljarder euro i juni till nästan 98 miljarder euro i december.

Finlands Banks motparter led ingen brist på säkerheter

Finlands Banks motparter behöver tillräckliga säkerheter både för krediter som härrör från penningpolitiska transaktioner och för sina betalningar. Eftersom bankernas deltagande i Eurosystemets refinansieringstransaktioner under 2011 var mycket obetydligt, tillgodosågs största delen av deras säkerhetsbehov av TARGET2-systemets intradagskredit. Dessutom hade motparterna ställt ett omfattande överskott av säkerheter till centralbankens förfogande. I genomsnitt förblev de totala säkerheterna på ca 23 miljarder euro i stort sett oförändrade jämfört med föregående år. Av beloppet utgjorde ca hälften ett säkerhetsöverskott.

En analys enligt säkerhetsslag visar att motparterna under hela året främst förfogade över säkerställda bankobligationer, som i genomsnitt utgjorde 40 % av alla säkerheter (diagram 11). För den näst största andelen (16 %) stod räntebärande värdepapper utgivna av staten och den offentliga sektorn. Därefter följde säkerheter bestående av värdepapper med bakomliggande tillgångar och tidsbundna insättningar vid likviditetsdränerande finjusterande transaktioner, med genomsnittliga andelar på över 10 % var. Det förstnämnda av dessa

Diagram 11.
Finländska motparters användning av säkerheter efter säkerhetsslag (genomsnitt för 2011)

minskade tydligt under året, medan det sistnämnda åter ökade. Lånefordringar och företagsobligationer och andra omsättbara tillgångar användes som säkerheter i mycket liten utsträckning, liksom även icke-säkerställda bankobligationer, vars andel begränsas av fastställda limiter per emittent.

Finlands Banks motparter föredrog i likhet med tidigare år utländska säkerheter. Över tre fjärdedelar av alla säkerheter och nästan 95 % av omsättbara säkerheter hade lämnats som säkerheter via korrespondentcentralbanksmodellen (correspondent central banking model,

CCBM). I detta arrangemang fungerar Eurosystemets centralbanker som depåbanker för varandra för värdepapper utgivna utomlands. Av inhemska värdepapper ställde bankerna endast statsobligationer som säkerheter.

På motsvarande sätt förvarade Finlands Bank via korrespondentcentralbanksmodellen säkerheter för de andra centralbankernas räkning för ett värde av knappt 600 miljoner euro under 2011.

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland

Bruttonproduktionen i Finland ökade 2011 i takt med att återhämtningen i ekonomin från recessionen 2008 och 2009 fortsatte. Den ekonomiska tillväxten saktade dock av från 2010 och osäkerheten kring de ekonomiska utsikterna tilltog under årets lopp. I december reviderade Finlands Bank därför ned sina tillväxtprognoser för 2011 och 2012 jämfört med tidigare rapporter.

Efter en gynnsam period fram till första halvåret 2011 började Finlands export visa en dalande utveckling till följd av nedgången i den globala ekonomin och internationella handeln, de ekonomiska svårigheterna i Europa och problemen inom el- och elektronikindustrin. Exporten hade ännu inte stigit tillbaka till den nivå som hade rått 2008 och 2009 före recessionen, eftersom någon betydande återhämtning av efterfrågan på investeringsvaror, som är viktig för Finlands export, inte hade skett i de utvecklade ekonomierna. Till följd av den dämpade exportutvecklingen var indu-

strins andel av BNP klart lägre 2011 än under åren före recessionen.

Den inhemska investerings- och konsumtionsefterfrågan visade 2011 en gynnsammare utveckling än exporten. De produktiva investeringarna – både byggnadsinvesteringarna och investeringarna i maskiner och utrustning – ökade efter en nedgång året innan. Den låga räntenivån i förening med bättre sysselsättning bidrog till hushållens efterfrågan och den privata konsumtionen fortsatte att växa i jämn takt. Investeringarna i bostadsbyggnad ökade också, men planade ut från den exceptionellt höga ökningstakten under det föregående året.

Svårigheterna för exporten och den utdragna nedgången i exportpriser i förhållande till importpriser ledde till att bytesbalansöverskottet utplånades. Bytesbalansen visade underskott 2011 efter att genomgående ha visat överskott sedan mitten av 1990-talet.

Under andra halvåret 2011 försämrades utsikterna framför allt för exporten och investeringarna i takt med den ökade osäkerheten om den globala konjunkturutvecklingen och den finansiella stabiliteten i Europa. Utsikterna för den privata konsumtionen var stabilare enligt Finlands Banks prognos i december.

Arbetslösheten minskade klart 2011. Sysselsättningen, som hade fallit starkt under recessionen 2009, hade börjat öka redan 2010, men arbetslösheten låg alltså kvar på klart högre nivåer än före recessionen. Sysselsättningen inom industrin, som minskat mest under recessionen, ökade inte nämnvärt 2010 och 2011. Under 2011 ökade sysselsättningen mest i

servicesektorn, framför allt inom utbildning och social- och hälsovård.

Till följd av de svagare konjunkturutsikterna gjorde sig hotet om stigande arbetslöshet på nytt gällande. Finlands Bank betonade att detta skulle få långvariga konsekvenser i form av kompetensförluster för dem som blir utan arbete och ökad utslagning från arbetslivet. Särskilt oroväckande ter sig en ökning av ungdoms- och långtidsarbetslösheten. Enligt Finlands Banks bedömning kunde situationen hjälpas upp genom att sörja för de ekonomiska incitamenten för arbete och sätta in offentliga stödåtgärder som bidrar till arbetsförmågan.

Många företag framför allt inom industrin hade inte 2011 helt återhämtat sig från 2008 och 2009 års recession och ställdes i och med de försämrade konjunkturutsikterna under andra halvåret 2011 inför nya hot mot verksamhetsförutsättningarna. Strukturomvandlingen i Finlands ekonomi som drivs av förändrade globala efterfråge- och produktionsstrukturer föreföll att vara fortsatt snabb. Finlands Bank framhöll att det krävs anpassningsförmåga för att ekonomin ska gå så oskadd som möjligt ur strukturomvandlingen. En viktig roll i denna anpassning spelar ett välfungerande finanssystem och en flexibel lönesättning på företags- och branschnivå.

Inflationen i Finland accelererade 2011. Prisökningen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet var 3,3 % från året innan. Fart åt konsumentprisökningen gav framför allt stigande världsmarknadspriser på energi och övriga råvaror och ändringar av

indirekta skatter. Inflationen i Finland låg redan för fjärde året i rad över genomsnittet för euroområdet. Det framgår av årsgenomsnitten av förändringarna i det harmoniserade konsumentprisindexet.

Statsfinanserna visade alltså ett rejält underskott 2011 och Finlands samlade offentliga finanser gav också underskott. Underskotten hade dock krympt från föregående år tack vare återhämtningen i ekonomin och åtstramningen av finanspolitiken. Under andra halvåret 2011 fick konjunkturförsmärningen och statsskuldproblemen Finlands offentliga finanser att åter te sig i en ny dager.

Finlands Bank underströk behovet av insatser för att betydligt stärka hållbarheten i de offentliga finanserna och skapa en hållbar grund för de offentliga finanserna trots en åldrande befolkning.

Det ansågs vara möjligt framför allt genom åtgärder som förlänger arbetslivet och reformer som ökar arbetsproduktiviteten inom offentlig basservice. Finlands Bank betonade att dessa åtgärder måste sättas in i tid för att inte riskera en situation där underskottet snabbt måste minskas samtidigt som konjunkturutvecklingen även i övrigt är på väg att mattas av.

Under 2011 gav Finlands Bank ut tre makroekonomiska prognoser för den finländska ekonomin: den första i mars, den andra i juni och den tredje i december. Finlands Bank medverkade på många olika sätt i analysen av både den globala och den inhemska ekonomiska utvecklingen och i den ekonomisk-politiska debatten. Chefdirektören och experter från Finlands Bank hördes ofta av riksdagen och andra inhemska institutioner.

Ruta 3.

Bostadspriser och hushållens skuldsättning i de nordiska länderna

Under årtiondet före finanskrisens utbrott steg bostadspriserna i de nordiska länderna exceptionellt mycket jämfört med tidigare år, samtidigt som skuldsättningen i hushållen ökade brant. En stor del av uppgången förklaras av den gynnsamma ekonomiska utvecklingen, den låga räntenivån, tillgången till större lån på flexibla villkor och hushållens ökade inkomster. Denna utveckling har lett till ökade skulder och därmed större risker för hushållen. Mellan de nordiska länderna kan dock viktiga skillnader observeras: till exempel har utvecklingen av bostadspriser och hushållens skulder varit mer återhållsam i Finland än i de övriga nordiska länderna i genomsnitt.

Under de senaste 30 åren har bostadspriserna i reala termer (dvs. i förhållande till den genomsnittliga konsumentprisutvecklingen) stigit i nästan alla utvecklade länder. Den genomsnittliga årsökningstakten 1978–2008 var 1,7 % i Danmark, 2,1 % i Finland, 2,5 % i Norge och 1,2 % i Sverige. De motsvarande siffrorna för USA och Storbritannien var 1,1 respektive 4,1 %. Den långvariga uppgången i bostadspriser förklaras till största delen av lägre realräntor och en stabilare makroekonomisk utveckling i förening med urbanisering och

befolknings- och inkomstökning. Bostadspriserna har i genomsnitt stigit mest på områden med tät befolkning där det är ont om bebyggbar mark.

Under decenniet före finanskrisen accelererade bostadsprisökningen i Norden, liksom i många andra länder. Under 1997–2007 steg de reala bostadspriserna mest i Sverige (113 %), näst mest i Norge (105 %), tredje mest i Danmark (86 %) och minst i Finland (58 %). Ökningen var således exceptionellt kraftig i alla länder jämfört med den tidigare utvecklingen.

Ett gemensamt drag i utvecklingen i Sverige, Norge och Finland har varit att finanskrisen åtminstone tills vidare har haft endast en marginell effekt på bostadspriserna, som efter en kort svacka snabbt åter vände upp. I Danmark åter har bostadspriserna redan sjunkit med 24 % från sina toppnivåer.

En delförklaring till den relativt starka uppgången i bostadspriserna i Finland, Sverige och Norge under de senaste åren är låga räntor och enbart svagt vikande sysselsättning. Hushållens köpkraft har varit fortsatt god och ökningen i bostadspriserna har inte lett till någon överproduktion av bostäder. Framför allt i Sverige men i viss mån också i Finland har

utbudet av bostäder inte kunnat tillgodose den ökade efterfrågan, trots en exceptionellt stark bostadsproduktion i Finland under högkonjunkturen.

De snabbt stigande bostadspriserna har lett till ökad skuldsättning för hushållen. I alla de nordiska länderna var den trendmässiga ökningen i hushållens skuldsättning mer eller mindre likartad under decenniet före finanskrisen, trots skillnader i utgångsläge. De danska hushållens skuld är mycket stor i internationell jämförelse, medan skuldsättningen i de finländska hushållen har varit mindre än i de övriga nordiska länderna och därmed legat nära genomsnittet för euroområdet.

En annan viktig bidragande orsak till hushållens kraftigt ökade skuldsättning vid sidan om sjunkande realräntor är ändringar i bostadsfinansieringen. Lånetiderna har blivit längre och lånebeloppen större i förhållande till inkomsterna och säkerheterna i hela Norden. I Finland är dock i regel både lånebeloppen mindre och återbetalningstiderna kortare än i Sverige och Danmark. I Finland ligger den typiska lånetiden på 20–25 år, mot 30 år i Danmark och 30–50 år i Sverige. Väldigt stora lån med upp till 60 års återbetalningstid förekommer också i

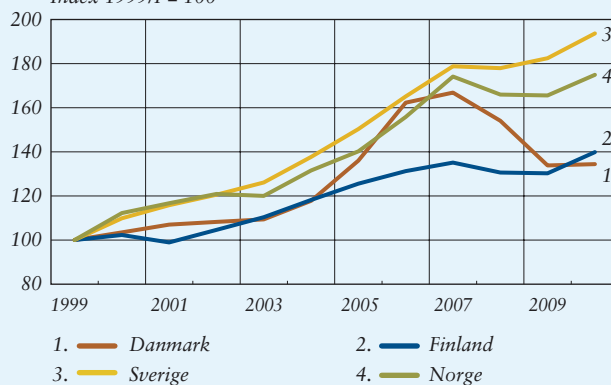
Finland, men intresset för dem har varit lamt. Finansinspektionen rekommenderar lånetider på högst 25 år.

I de övriga nordiska länderna har en amorteringsfri låneform vunnit stor popularitet. Enligt enkäter som tagits fram av Europeiska kommissionen och de norska och svenska tillsynsmyndigheterna är över hälften av lånen i Danmark av denna typ, medan deras andel i Norge är ca 1/6 och i Sverige 1/5, rent av 1/3 i de stora städerna. Låneformen innebär större ekonomiska risker för hushållen, som kan realiseras inte minst vid kraftiga fall i bostadspriserna och ökad arbetslöshet. I Finland har låneformen tills vidare inte tilldragit sig något större intresse.

Även om den aktuella bedömningen är att åtminstone majoriteten av de nordiska hushållen kommer att kunna betala tillbaka sina skulder utan större problem, har skuldsättningen ökat hushållens risker betydligt. Den ökade skuldbördan har försatt hushållen i ett sårbarare ekonomiskt läge och samtidigt ökat hela ekonomins känslighet för störningar. Bostadsprisutvecklingen och utvecklingen av hushållens skulder ter sig mer oroväckande i de övriga nordiska länderna än i Finland, men det är klart att hushållens risker också har ökat i Finland.

Diagram A.
Reala bostadspriser

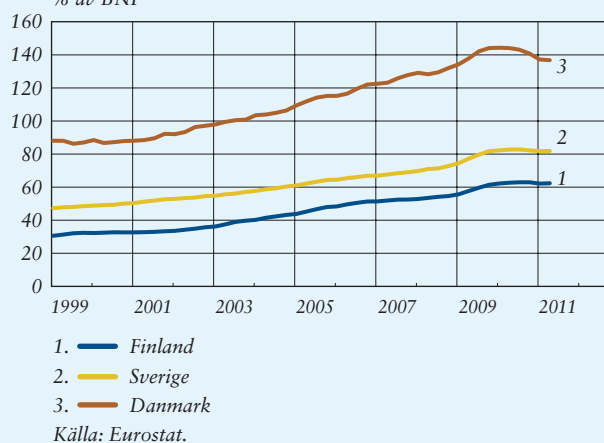
Index 1999/I = 100

Nominella bostadspriser deflaterade med konsumentprisindex.
Källor: Ländernas statistikmyndigheter och Finlands Bank.

Diagram B.
Hushållens skuld i % av BNP

% av BNP

Källa: Eurostat.

Finanssystemet

Finansiell stabilitet

Statsskuldskrisen fördjupades och bankernas upplåning försvårades – Europa på systemkrisens brant

När statsskuldskrisen fördjupades och utvidgades till de stora euroländerna framgick de negativa dragen i bankernas och staternas ödesgemenskap allt tydligare. Statsskuldskrisen drabbade främst banker i krisländerna och banker med betydande investeringar i krisländernas obligationer. I takt med ökade statliga risker försvagades marknadens förtroende för dessa banker, vilket påverkade deras upplåning.

I början av 2011 beredde tillgången på långfristig finansiering till rimligt pris problem särskilt för banker i krisländerna. Inom euroområdet blev flera bankers verksamhet beroende av refinansiering via ECB:s penningpolitiska transaktioner. Den ökade osäkerheten till följd av skuldskrisen minskade i slutet av året tydligt riskaptiten på marknaden och investerarna förhöll sig skeptiskt till nästan hela banksektorn. För europeiska banker försvårades finansieringen i allt större omfattning: den långfristiga upplåningen på finansmarknaden utan säkerheter avstannade nästan helt under sensommaren 2011 och utlåningen på interbankmarknaden tröt överlag.

Behovet att stärka bankernas kapitalstruktur för att återställa förtroendet växte. Rekapitalisering av svaga banker med privata medel är dock krävande under rådande marknadsförhållanden. Samtidigt har många skuldtyngda europeiska länder begränsade möjligheter att

stödja problembanker genom kapitalinvesteringar eller garantier. I finanskrisens inledningsskede användes rikligt med offentliga medel för att stödja finanssystemet. Detta försvagade den offentliga sektorn samtidigt som de ekonomiska stimulansåtgärderna ansträngde de offentliga finanserna och skatteinkomsterna krympte i takt med den svaga ekonomiska utvecklingen.

Den onda cirkeln av skuldskris och sinande upplåning ledde till allvarliga störningar i finansmarknadens funktion.

Finanssystemet i Finland fortsatt stabilt

Finlands Bank publicerar två gånger om året en analys av den finansiella stabiliteten i Finland och globalt. Analysen är avsedd för alla aktörer inom finanssektorn, andra myndigheter och allmänheten, som därigenom får information och underlag för debatt om stabilitetsriskerna. Enligt Finlands Banks stabilitetsanalyser i maj och december 2011 ligger de största hoten mot finanssystemet i Finland fortfarande utanför landets gränser. De finländska bankernas finansiella underskott, dvs. skillnaden mellan utlåning till och inlåning från allmänheten, är stort jämfört med motsvarande underskott i många andra europeiska länder. Bankerna täcker underskottet huvudsakligen med utländsk marknadsfinansiering. I en krissituation tenderar investerarna att dra sig ur engagemang i randområden såsom Finland, och internationella störningar på marknaden kan därför abrupt försvaga tillgången till finansiering i Finland.

Finanssystemet i Finland har fungerat väl med tanke på skuldansamlingen djup. Finländska banker förefaller inte ha begränsat sin utlåning till finländska företag, och till skillnad från vissa andra euroländer har inga tecken på en kreditåstramning syns i Finland. En viktig orsak till finanssystemets stabilitet är att kapitaltäckningen i de finländska bankerna fortfarande är mycket stark. Förhållandet mellan banksektorns obegränsade primära kapital (Core Tier 1) och riskvägda fordringar var 12,8 % vid slutet av september 2011. Det överskrider tydligt både det nuvarande minimikapitalkravet och Europeiska bankmyndighetens tillfälliga kapitalkrav på 9 % för stora europeiska banker, som ska vara uppfyllt senast i juni 2012. Enligt Finansinspektionens stresstester våren 2011 skulle den finländska banksektorn utan att äventyra kapitaltäckningen klara av ett scenario med en negativ utveckling av bruttonationalprodukten 2011–2012, lägre tillgångsvärden och mycket låga korta räntor.

Den starka kapitaltäckningen har för sin del underlättat upplåningen för de finländska bankerna, som hade täckt en stor del av sina finansieringsbehov 2011 redan innan skuldansamlingen skärptes. Bankerna har förberett sig för ökad osäkerhet genom att stärka sina kapitalbuffer och förlänga den genomsnittliga löptiden för upplåningen. Också de finländska bankerna har i sin långfristiga marknadsfinansiering i allt högre grad tytt sig till säkerställda obligationer. De allt starkare störningarna på finansmarknaden hösten 2011 försvårade dock även de

finländska bankernas upplåning på den internationella finansmarknaden.

Finländska företag har förberett sig för eventuella störningar på finansmarknaden genom att minska sin skuldsättning, förlänga sina finansieringsavtal och öka sina kassamedel. De finländska företagens skuldsättning i förhållande till BNP har redan sedan tidigare varit lägre än i de flesta andra europeiska länder. Hushållens skuldsättning har däremot fortsatt, vilket försvagar både hushållens och samhällsekonomin förmåga att anpassa sig till ekonomiska störningar. Den exceptionellt låga räntenivån och det rätt hyggliga sysselsättningsläget har upprätthållit efterfrågan i synnerhet på bostadslån. I sin stabilitetsrapport i maj 2011 uttryckte Finlands Bank sin oro över hushållens skuldsättning och rekommenderade att hushållen dimensionerar sina lån efter sin betalningsförmåga och att bankerna låter bli att bevilja hushållen alltför stora lån i relation till säkerheter och skuldbetalningsförmåga.

Europeiska banker måste stärka sina balansräkningar för att stabilisera finanssystemet

Den nya europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) fick i början av året i uppdrag att koordinera stresstester för hela EU för att pröva 90 europeiska bankers motståndskraft mot störningar. Det viktigaste syftet med stresstesterna var att öka öppenheten i analysen av bankernas ekonomiska läge och informera myndigheterna om bankernas rekapitaliseringsbehov. I stressscenariot stannade åtta banker

under den uppställda kapitaltröskeln på 5 %. Finlands Bank deltog tillsammans med Finansinspektionen i förberedelserna av stresstesterna i Finland.

När krisen skärptes blev det nödvändigt att stärka de europeiska bankernas kapitaltäckning utöver den nivå som fastställts i stresstesterna för att säkerställa bankernas upplåning och utlåningskapacitet. Marknadsaktörernas krav på bankernas kapitaltäckning var klart strängare än det lagstadgade minimikravet, eftersom osäkerheten om bankernas verkliga risker var stor. EU:s toppmöte i oktober 2011 enades om att kapitaltäckningsgraden avseende de stora europeiska bankernas obegränsade primära kapital ska vara minst 9 % före slutet av juni 2012. Beräkningar som Europeiska bankmyndigheten och de nationella tillsynsmyndigheterna krävt av bankerna visar att 31 av de stora europeiska bankerna måste stärka sin kapitalbas för att nå det uppställda målet. Bankernas samlade finansiella underskott – inklusive IMF:s och EU:s stöd på 30 miljarder euro till den grekiska banksektorn – var ca 115 miljarder euro.

Det är viktigt att bankerna utökar sin utlåningskapacitet genom att i första hand vända sig till privata källor för kapital, generera kapital genom internfinansiering eller minska sin vinstutdelning. En av Finlands Banks åtgärdsrekommendationer i stabilitetsrapporten i maj 2011 var att bankerna i EU ska stärka sina balansräkningar så att de kan stödja den ekonomiska återhämtningen. Utgående från stresstesterna rekommenderades att målmedvetna åtgärder inleddes

för att stärka svaga men livsdugliga bankers kapitalbas främst genom lösningar inom den privata sektorn.

Översynen av den finansiella regleringen fortsatte 2011

Samtidigt som den akuta krisen krävde allt mer uppmärksamhet fortsatte det långsiktiga arbetet med att utveckla den finansiella regleringen och övervakningen. Målet för översynen var att säkerställa att nya finanskriser uppstår så sällan som möjligt och att inverkan av eventuella kriser på finansmarknadens funktion och realekonomin blir så liten som möjligt. De viktigaste bland flera pågående utvecklingsprojekt är den s.k. Basel III-reformen, ett skärpt reglerings- och övervakningssystem för systemviktiga finansinstitut och krishanteringsmetoder på EU-nivå (se bilagan Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2011 angående EU:s lagstiftningsprojekt och genomförandet av dem i Finland).

Implementeringen av Basel III-reformen i EU-lagstiftningen har avancerat snabbt under året. Europeiska kommissionen publicerade sitt förslag till kapitaltäckningsdirektiv (CRD IV) och kapitaltäckningsförordning (CRR) för bankerna i juli 2011. Kommissionens förslag avviker till vissa delar från Basel III-reglerna. Baselkommitténs rekommendationer fastställer internationella minimikrav för bankernas kapitaltäckning, likviditet och soliditet. Enligt kommissionens förslag skulle EU:s medlemsländer däremot inte kunna avvika från en stor del av kraven, varken i en lindrigare eller i en strängare riktning. Förhandlingarna

om det nya kapitaltäckningsdirektivet och kapitaltäckningsförordningen torde kunna slutföras under 2012. Finlands Bank deltog 2012 i utvecklingen av EU:s finansiella reglering via EU:s Ekonomiska och finansiella kommitté och Europeiska centralbanken och i förberedelserna av det nationella genomförandet tillsammans med finansministeriet och Finansinspektionen.

Som ett led i den internationella finansmarknadsreformen fastställs strängare kapitalkrav för systemviktiga banker än för andra banker. En förteckning över systemviktiga banker på global nivå publicerades hösten 2011. Utöver stränga kapitalkrav fastställdes myndigheternas ansvar, befogenheter och samarbetsformer så att bankernas affärsverksamhet i ett krisläge kunde omstruktureras utan kostnader för skattebetalarna. Dessutom effektiviseras tillsynen av bankerna. Några länder, till exempel Storbritannien, Schweiz och Sverige, har meddelat om sina intentioner att ställa ännu strängare kapitalkrav för sitt lands systemviktiga banker, eftersom banksektorn i dessa länder är koncentrerad och stor i förhållande till storleken på landets ekonomi.

Konkurslagstiftningen för icke-finansiella företag fungerar inte så väl för likvidation av ett finansinstitut. Därför pågår en omarbetning och harmonisering av lagstiftningen om omstrukturering av finansinstitut. Europeiska kommissionen beredde ett direktivförslag under året och genomförde på våren ett offentligt samråd om förslaget. Finlands Bank lämnade också ett yttrande om förslaget. Kommis-

sionen väntas publicera direktivförslaget under våren 2012. Förslaget till krishantering på EU-nivå innehåller nya linjedragningar särskilt om förebyggande myndighetsåtgärder och s.k. tidiga ingripanden. I sin stabilitetsrapport i maj 2011 påpekade Finlands Bank att också finländska myndigheter bör ges tillräckligt effektiva befogenheter för att i ett tidigt skede kunna ingripa i verksamheten i finansinstitut som befinner sig i svårigheter och vid behov omstrukturera eller avsluta deras verksamhet. Planen är att krishanteringsåtgärderna ska finansieras med medel från s.k. nationella stabilitetsfonder. Finansinstitutet skulle tillföra fonderna medel genom att betala in en särskild stabilitetsavgift, ett slags bankskatt.

Finansiell infrastruktur

Den finansiella infrastrukturen består av betalningssystemen och handels-, clearing- och avvecklingssystemen för värdepapper. Det är ytterst viktigt för finansmarknaden och hela samhällsekonomin att denna infrastruktur fungerar säkert och effektivt, eftersom eventuella störningar eller problem i den i värsta fall kan lamslå hela ekonomin.

Finlands Bank söker för sin del bidra till en välfungerande finansiell infrastruktur genom att aktivt utöva sin lagstadgade roll som övervakare. Banken utför den allmänna övervakningen genom att bevaka och utvärdera systemens funktion och risker och vid behov kräva ändringar i dem. Samarbetet med inhemska och utländska myndigheter och marknadsaktörerna utgör en del av arbetet.

Under finanskrisen har den finansiella infrastrukturen fungerat tillförlitligt, vilket har bidragit till en välfungerande finansmarknad. TARGET2-systemet som upprätthålls av centralbankerna inom EU har huvudsakligen fungerat väl. Övergången till ett gemensamt eurobetalningsområde (Single Euro Payment Area, SEPA) för små betalningar är ett stort projekt, där Finland har varit föregångare. Under 2011 ersatte SEPA-gireringar inhemska betalningsöverföringar. Övergången till SEPA-gireringar innebar samtidigt en övergång från bankernas inhemska betalningssystem till det europeiska STEP2-systemet, som upprätthålls av EBA Clearing. Övergången gick inte helt utan problem och av olika orsaker förekom relativt många betalningsförseeringar under 2011. Finlands Bank har krävt att bankerna vidtar åtgärder för att säkerställa att betalningarna löper smidigt, och arbetet för att korrigera läget har inletts under Finansbranschens Centralförbunds ledning.

Börsen, den centrala motparten och värdepapperscentralen, som alla tillhandahåller tjänster för värdepappersmarknaden i Finland, har överlag fungerat tillförlitligt. Förändringar i marknadsstrukturerna och harmoniseringen av reglering och övervakning leder till en allt mer enhetlig europeisk värdepappersmarknad. Inom Eurosystemet pågår utveckling av en centraliserad avvecklingsplattform för värdepappershandel, TARGET2-Securities (T2S), som ska inleda sin verksamhet 2015. Under 2011 har Finlands Bank fortfarande aktivt deltagit i T2S-projektet: i sin roll som marknadsutvecklare har

banken koordinerat nationella förberedelser och policysynpunkter, fört fram den finländska marknadens åsikter på EU-nivå och förmedlat information till de finländska aktörerna om hur T2S-projektet avancerar.

Översynen av värdepappersmarknadslagstiftningen har varit ett centralt inhemskt lagstiftningsprojekt. Arbetsgruppen som svarat för beredningen överlämnade sin rapport i februari 2011. Finlands Bank medverkade i arbetsgruppens och dess undergruppers arbete. Målet var bland annat att göra värdepappersmarknadslagen tydligare och lättfattligare och harmonisera den med annan EU-lagstiftning. Översynen är viktig för den finländska värdepappersmarknadens funktion och konkurrenskraft, och de aktuella propositionerna kommer att läggas fram för riksdagen under 2012.

I egenskap av utvecklare av den finansiella infrastrukturen arrangerade Finlands Bank i maj 2011 redan för femte gången ett betalningsforum om framtida betalningar. Teman på forumet var denna gång de återstående utmaningarna för elektronisk fakturering, elektronisk identifikation och mobilbetalningar. Responsen från deltagarna visar att betalningsforumet upplevs främja den nationella strategin för betalningar.

Under 2011 har Finlands Bank fortsatt att utveckla verktyg för analys av betalnings- och avvecklingssystem. TARGET2-simulatorn som baserar sig på Finlands Banks BoF-PSS2-simulator har varit ett centralt projekt för utveckling av kvantitativa övervakningsverktyg

Makrotillsyn

Den internationella finanskrisens utbrott och det efterföljande händelseförloppet visar att de systemriskerna som hotar hela finanssystemets funktion inte har beaktats tillräckligt i myndigheternas tillsyn och reglering. När systemriskerna realiserar skadas finanssystemets normala funktion och realekonomiska förluster uppstår, även om systemets enskilda element såsom banker, försäkringsinstitut etc. skulle vara sunda.

De myndigheter som svarar för makrotillsynen av finansmarknaden bör identifiera systemriskerna i god tid och när riskerna hotar att realiserar besluta om åtgärder för att minska sannolikheten för realisering och lindra effekterna på finanssystemet och realekonomin. Genom en framgångsrik makrotillsyn kan sannolikheten för finanskriser minskas och volatiliteten i kreditgivningen (den s.k. kreditcykeln) stabiliseras, vilket för sin del kan främja ekonomisk tillväxt på lång sikt.

Den traditionella institutstillsynen, mikrotillsynen, skiljer sig från makrotillsynen i det avseendet att den tar fasta på riskerna som hotar enskilda aktörer i finanssystemet. Det bör finnas ett nära samarbete mellan mikro- och makrotillsyn för att säkerställa överensstämmelse mellan informationsutbyte och åtgärder. Det

behövs också ett samspel mellan makrotillsynen och den prisstabilitetsinriktade penningpolitiken. Penningpolitiken kan inte ensam garantera ett stabilt finanssystem. Makrotillsynsåtgärder kan bidra till en framgångsrik penningpolitik.

Nya policyverktyg utvecklas för myndigheterna med ansvar för makrotillsynen. Finanssystemets procykliskitet kan dämpas genom att till exempel tvinga finansinstituten att bygga upp kapitalbuffer under goda tider och avveckla dem under dåliga. Detta upprätthåller finansinstitutens utlåningskapacitet under en lågkonjunktur. Åtgärderna för att motverka strukturella systemriskerna, såsom inbördes kopplingar mellan instituten och stora s.k. systemviktiga finansinstitut, bör anpassas till den systemrisk som institutet eller verksamheten ger upphov till.

För makrotillsynen på EU-nivå svarar Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB), som inledde sin verksamhet vid början av 2011. Nämndens uppgift är att på EU-nivå identifiera riskerna som hotar finanssystemet, förhindra att de ökar och säkerställa finanssystemets motståndskraft mot störningar som uppkommer då systemriskerna realiserar. Nämnden kan utfärda riskvarningar och åtgärds-

rekommendationer för hela EU, enskilda medlemsländer eller en grupp av medlemsländer, europeiska finanstillsynsmyndigheter eller nationella tillsynsmyndigheter. Nämnden utfärdade sin första offentliga rekommendation i oktober 2011. Rekommendationen, som gäller riskerna i utlåningen i utländsk valuta, måste följas eller alternativt bör en förklaring till vägran att följa rekommendationen ges till systemrisknämnden (följ eller förklara-principen).

Europeiska systemrisknämndens beslutande organ, styrelsen, samlades fyra gånger under året. På agendan stod verksamhetsstart för nämnden, analys av riskerna som hotar stabiliteten i finanssystemet och beslut om åtgärder för att säkerställa den finansiella stabiliteten. Systemrisknämndens rådgivande tekniska kommitté (Advisory Technical Committee, ATC) bevakar den finansiella stabiliteten, identifierar systemriskerna och utformar verktyg för makrotillsyn. Den rådgivande vetenskapliga kommittén (Advisory Scientific Committee, ASC) stöder å sin sida utvecklingen av analys- och policyverktyg. Systemrisknämndens sekretariat, som verkar i ECB:s lokaler, svarar för praktiska arrangemang, koordinerar analysarbetet och upprätthåller kontakter med de europeiska tillsynsmyndigheterna.

digheterna och internationella organ. Styrkommittén (Steering Committee) förbereder för sin del styrelsens möten, instruerar de rådgivande kommittéerna och övervakar sekretariatets arbete.

Chefdirektören för Finlands Bank är i likhet med centralbankscheferna i de övriga EU-länderna röstberättigad ledamot av styrelsen. De nationella tillsynsmyndigheterna är också representerade i styrelsen. Finlands Bank och Finansinspektionen har dessutom en representant i den rådgivande tekniska kommittén. Deltagandet i kommittéarbetet har gett Finlands Banks representanter en möjlighet att påverka bland annat utformningen av makrotillsynsverktyg och analysen av utmaningarna för finanssystemet.

Beslutsfattandet i systemrisknämnden kan jämföras med den penningpolitiska beslutsprocessen. För beredningen i Finland svarar Finlands Banks stabilitetsprocess. I den deltar experter från finansmarknads- och statistikavdelningen och många andra experter från banken och Finansinspektionen. Beredningsprocessen är ett gott exempel på det nära samarbetet mellan Finlands Bank och Finansinspektionen.

Nationella myndigheter ansvarar för genomförandet av systemrisknämndens rekommendationer och för makrotillsynen på nationell nivå. Många länder, inklusive Finland, saknar fortfarande myndigheter eller organ med ett uttryckligt mandat att ställa krav på finansinstituten

utifrån ett system- eller makrooperativt perspektiv. En nationell organisering av makrotillsynen har dock skrivits in i regeringsprogrammet i Finland. Finlands Bank stöder tillsättandet av en arbetsgrupp som behandlar dessa frågor och kommer att bidra till dess arbete med sin centralbanksexpertis.

för Europeiska centralbankssystemets behov. Kvantitativ analys av komplexa system behandlades också på bred front på det internationella simulatorseminariet, som i augusti arrangerades för nionde gången. Antalet undersökningar som utnyttjar Finlands Banks BoF-PSS2-simulator väntas öka ytterligare under den närmaste tiden då nya internationella standarder för allmän övervakning med krav på stress- och likviditetsanalys av betalnings- och avvecklingssystemen träder i kraft 2012.

Betalsystemtjänster

TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express

Transfer system) är ett system för stora betalningar med bruttoavveckling i realtid. Systemet ägs och opereras av Eurosystemet. Via TARGET2-systemet genomförs också Eurosystemets penningpolitiska transaktioner, och viktiga betalnings-, clearing- och avvecklingssystem överför sina eurobetalningar via systemet.

TARGET2-systemets tillgänglighet uppfyllde åter de högt ställda målen. Under hela året registrerades i TARGET2-systemet i genomsnitt 348 505 betalningar per dag till ett sammanlagt värde av ca 2 385 miljarder euro. Av dessa registrerades i genomsnitt 1 571 betalningar per dag i Finlands Banks

Konstutställningen i Finlands Banks huvudbyggnad drog till sig 11 300 konstitresserade besökare i januari och augusti 2011.

Foto: Peter Mickelsson.

TARGET2-delsystem, där betalningarnas totala värde uppgick till ca 47,1 miljarder euro. Betalningarna registrerade i TARGET2-systemet ökade något i värde och antal i hela systemet. I Finlands Banks delsystem sjönk antalet betalningar i någon mån, men värdet av betalningarna ökade betydligt (diagram 12). I december 2011 hade TARGET2-systemet 987 direkta deltagare, som hade anslutit sig till systemet via 24 centralbankers delsystem. Senast anslöt sig den rumänska centralbanken i juli 2011. Vid slutet av 2011 hade Finlands Banks TARGET2-delsystem 23 deltagare, varav tre var anslutna system. Under året anslöt sig tre nya deltagare till Finlands Banks delsystem.

Via bankernas betalningssystem PMJ förmedlades löner, pensioner, gireningar och kortbetalningar som satsöverföringar mellan de 12 PMJ-bankerna i Finland. Bankernas betalningssystem fungerade mycket bra under hela året. I takt med övergången till SEPA-gireringar övergick clearing- och avvecklingen av stående betalningar och gireringar till betalningstjänster som upprätthålls av sameuropeiska clearing- och avvecklingsorganisationer och antalet betalningar registrerade i PMJ krympte under 2011 betydligt (diagram 13).

Diagram 12.
TARGET2-betalningar i TARGET2-Suomen Pankki

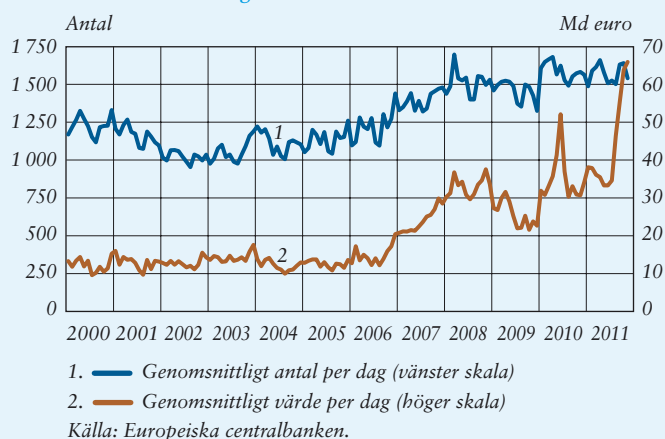
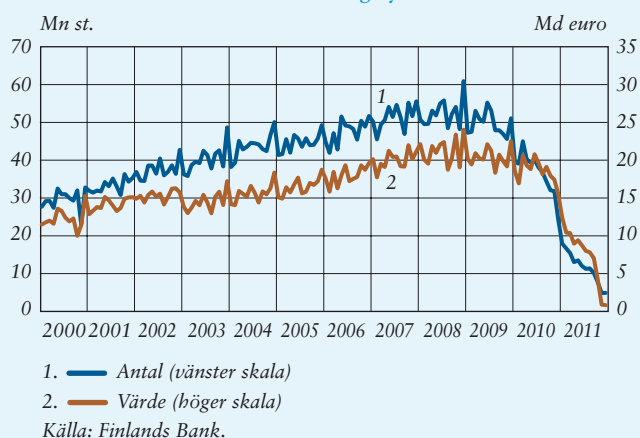

Diagram 13.
Transaktioner i interbankbetalningssystemet

Tillgångsförvaltning

Tabell 1.
Finlands Banks finansiella tillgångar

	31.12.2011 Mn euro	31.12.2010 Mn euro
Valutareserv	4 428	4 135
Guld	1 918	1 664
SDR	555	439
Finansiella tillgångar i euro	11 682	11 296
Summa	18 583	17 534

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.
Valutafördelningen av Finlands Banks finansiella tillgångar*

Valuta	31.12.2011 %	31.12.2010 %
US-dollar (USD)	16	16
Brittiska pund (GBP)	4	4
Japanska yen (JPY)	3	3
Guld (XAU)	10	9
SDR	3	3
Euro (EUR)	64	65
Summa finansiella tillgångar	100	100

* Inkl. effekten av SDR-säkringstransaktioner.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.
Avkastning på Finlands Banks egna finansiella tillgångar 2010 och 2011

	2011 %	2011 Mn euro	2010 %	2010 Mn euro
Ränteavkastning	3,21	488,1	2,84	407,3
Valutakursintäkter	1,00	161,6	2,85	408,7
Total avkastning	4,21	649,7	5,69	816,0

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks finansiella tillgångar och investeringen av dem

Finlands Bank investerar tillgångar till ett värde av totalt ca 20 miljarder euro.

Tillgångarna består av bankens egna finansiella tillgångar, en del av ECB:s valutareserv och tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond. Vid slutet av 2011 uppgick värdet av bankens egna finansiella tillgångar till 18,6 miljarder euro, andelen av ECB:s valutareserv till 903 miljoner euro och pensionsfondens tillgångar till 544 miljoner euro.

Bankens finansiella tillgångar består av valutareserven och tillgångar i euro (tabell 1). Valutareserven består av US-dollar, brittiska pund och japanska yen, guld och IMF:s särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) (tabell 2).

Mål och avkastning för investeringsverksamheten

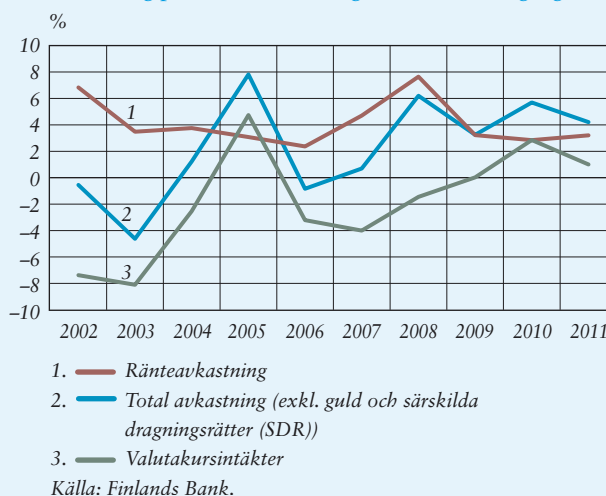
Utmaningen för Finlands Bank i förvaltningen av de finansiella tillgångarna är att förena de delvis motstridiga krav på säkerhet, likviditet och avkastning som ställs på centralbanken. Genom sin investeringsverksamhet säkrar Finlands Bank värdet på sina finansiella tillgångar och sin förmåga att vid behov stödja likviditeten i banksystemet och i ekonomin. Banken måste alltså alltid vid behov kunna tillhandahålla likviditet för centralbanksbehov, men investeringarna måste samtidigt ge en hög avkastning i förhållande till risknivån så att också en positiv framtida utveckling av balansräkningen kan garanteras.

På de delvis motstridiga behoven avseende tillgångarna svarar banken genom att dela upp tillgångsförvaltningen på två separata helheter: likvida tillgångar och investeringstillgångar. Det strategiska målet för förvaltningen av likvida tillgångar är att säkerställa bankens förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Förvaltningen av investeringstillgångar syftar till att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och Finlands Banks förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter som centralbank. Det uppställda målet för allokeringen av investeringarna och de strikta riskrestriktionerna för kreditrisken garanterar att Finlands Banks finansiella tillgångar är placerade i värdepapper med hög kvalitet och låg risk. De finansiella tillgångarna gav 2011 en total avkastning på 4,21 %, vilket innebar ca 650 miljoner euro (exkl. guld och särskilda dragningsrätter). Den totala avkastningen består av ränteavkastning och valutakurseffekt (tabell 3). Avkastningsmålet för bankens finansiella tillgångar är alternativkostnaden för att behålla tillgångarna, som motsvarar centralbanksräntan för varje enskild placeringsvaluta. Avkastningen 2011 var i genomsnitt 2,24 % högre än centralbanksräntan. Fem års glidande medelvärde var 2,25 % högre än centralbanksräntan.

Finlands Banks finansiella tillgångar har i stor utsträckning investerats i statsobligationer. Inom statsobligationerna har investeringarna koncentrerats till stater med de bästa kreditbetygen. Det

branta räntefallet under andra halvåret ledde till en uppgång i värdet av dessa investeringar, vilket avspeglas i resultatet som goda ränteintäkter. En liten del av investeringarna i statsobligationer gäller euroländer som råkat i finansiella svårigheter. Värdena av dessa lån har sjunkit under året. Investeringarna har dock varit förhållandevis små och har därför inte nämnvärt försvagat totalbeloppet av de goda ränteintäkterna. Efter att euron försvagats under andra halvåret var också valutakursförändringen i valutareserven positiv. Under 2011 fluktuerade eurons värde i förhållande till US-dollar inom intervallet 1,29–1,48, så de relativt låga valutakursintäkterna förklaras snarare av redovisningstidpunkten än av en minskning av valutakursrisken. En långsiktig analys av riskerna i bankens tillgångar visar att valutakursriskens

Diagram 14.
Avkastning på Finlands Banks egna finansiella tillgångar

effekt på resultatet dominerar över effekten från andra riskkällor (diagram 14).

Ränteintäkterna av de finansiella tillgångarna påverkas huvudsakligen av den strategiska allokeringen och durationen av investeringarna. Eftersom den strategiska durationen har varit ca 2,5, var effekten av den globala nedgången i korta räntor på avkastningen av bankens investeringar positiv. I proportion till storleken av valutaallokeringen erhöles de bästa ränteintäkterna på den brittiska pundmarknaden (4,8 %). Ränteintäkterna på den amerikanska dollarmarknaden (3,1 %) och på euromarknaden (3,4 %) var också goda, särskilt med tanke på förväntningarna under föregående år. Avkastningen i japanska yen stannade på 0,6 %, vilket berodde på att räntan länge legat på en mycket låg nivå i Japan.

Inom det handlingsutrymme som risklimiterna medger kan bankavdelning-

ens investeringsbyrå i sina investeringsbeslut avvika från den strategiska allokeringen genom aktiv förvaltning. Den aktiva förvaltningen tar ställning till och fattar beslut om allokeringsandelarna, räntenivån och räntekurvans utformning och även relativa värden av enskilda värdepapper. Avvikelsen möjliggör vid behov en snabbare reaktion på förändrade konjunkturutsikter än den strategiska allokeringen kan åstadkomma. Målet med en aktiv förvaltning är att uppnå meravkastning utöver resultatet av den strategiska allokeringen. För den aktiva förvaltningen har ställts ett relativt avkastningsmål i förhållande till den strategiska allokeringen mätt som ett glidande medelvärde av avkastningarna under de tre föregående åren. Under 2011 gav den aktiva förvaltningen ett negativt resultat på 8,9 miljoner euro. Tre års glidande medelvärde av meravkastningen var 0,07 %.

Investeringsobjekt

Finlands Banks finansiella tillgångar har på marknaderna för de valda valutorna placerats i statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer och obligationer utgivna av företag. Investeringarna i likvida tillgångar består enbart av statsobligationer i US-dollar för att säkerställa att Finlands Bank vid behov med mycket kort varsel kan tillhandahålla centralbanksfinansiering i utländsk valuta. Enligt den strategiska allokeringen (tabell 4) är investeringstillgångarna sammansatta av tillgångar från samtliga tillåtna placeringskategorier.

Tabell 4.

Finlands Banks investeringar, strategisk allokering och allokering vid årets slut

Likvida tillgångar	Strategisk allokering (%)	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	100	100
Investeringstillgångar	Strategisk allokering (%)	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	70	61
Obligationer utgivna av statsbundna institutioner	16	17
Säkerställda obligationer	5	7
Företagsobligationer	5	11
Kassatillgångar	4	4
Summa	100	100

Källa: Finlands Bank.

Investeringarna sprids för att minska riskerna i enskilda investeringar, skapa meravkastning och uppnå en högre avkastning i förhållande till risk. De viktigaste principerna för hantering av kreditrisker är kreditkvalitetsnivåer för emittenterna och en effektiv spridning av placeringarna geografiskt, sektoris och enligt kreditnivå. Investeringarnas fördelning på kreditnivåer och geografiska områden framgår av noterna till bokslutet.

Marknadsutvecklingen i huvuddrag

Under 2011, särskild under andra halvåret, dominerades räntemarknaden av ett enda huvudtema: skuldkrisen i länderna i euroområdet periferi. Krisen hade också återverkningar på räntemarknaderna för USA:s och Storbritanniens statsobligationer i form av en kraftig räntenedgång under andra halvåret, medan ränteutvecklingen i de olika euroländerna var splittrad och riskpremierna ökade tydligt i vissa länder. Första halvåret förlöpte ännu rätt lugnt, men under sommaren försköts oron på marknaden från skuldproblemen i Grekland, Irland och Portugal alltmer till Italiens och Spaniens förmåga att klara sin skuldbörda. Under sensommaren steg räntorna brant för Italien och Spanien. Hösten medförde räntestegringar också i ekonomiskt starka länder, när investerarnas oro för en ökad skuldbörda också i de starkaste euroländerna och osäkerheten om vilken lösning skuldkrisen skulle få minskade ränteinstrumentens attraktivitet. I de länder som uppfattades som tryggast,

såsom Tyskland och Finland, sjönk dock statsobligationsräntorna i sin helhet under året, medan räntorna i de euroländer som drabbats av finansiella svårigheter var klart högre vid slutet av året än de hade varit i början av året.

Utvecklingen på räntemarknaden präglades 2011 också av centralbankernas rekordlåga penningpolitiska räntor och extraordinära stimulansåtgärder. USA:s centralbank Federal Reserve (Fed) aviserade i september en s.k. twistoperation i syfte att sänka de långa räntorna och stödja den ekonomiska återhämtningen och därigenom sysselsättningen genom att före juni 2012 köpa långa amerikanska statsobligationer för 400 miljarder dollar och sälja korta statsobligationer för ett motsvarande belopp. Förväntningarna på denna operation vände räntorna på USA:s statsobligationer nedåt redan under första halvåret, och mot slutet av året blev räntenedgången allt brantare till följd av den europeiska skuldkrisen.

Omläggning och genomförande av investeringsverksamheten

Under 2011 fortsatte Finlands Bank den omläggning av investeringsverksamheten som hade inletts 2010. Huvudmålet för omläggningen är att fokusera mera på helheten i verksamheten och handla i enlighet med marknadsstandarderna utan att glömma centralbanksperspektivet. Som ett viktigt led i omläggningen kunde projektet för separering av likvida tillgångar slutföras under 2011. Även i övrigt fortlöpte omläggningen enligt tidsplanen.

Under 2011 svarade bankavdelningens investeringsbyrå för hanteringen av värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP) och – från starten i november – för hanteringen av det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme, CBPP2) inom ramen för ECB:s penningpolitiska operationer. Enligt Finlands Banks insiderregler avstår banken från att agera på samma marknader där penningpolitiska operationer utförs. Själva köpprogrammen och investeringsbyråns ansvar för dem har således medfört en betydligt mer begränsad egen investeringsverksamhet än normalt för investeringsbyrån.

ECB:s valutareserv

Europeiska centralbankens valutareserv förvaltas av de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras andelar i den s.k. kapitalfördelningsnyckeln. Reserverna består av fordringar i US-dollar och japanska yen och av guld och IMF:s särskilda dragningsrätter. Utgångspunkten är att varje centralbank förvaltar endast en portfölj. Finlands Bank förvaltade 2011 en del av ECB:s yenreserv. ECB:s valutareserv är till sin karaktär en interventionsreserv, så säkerhets- och likviditetsmålen betonas i placeringen av reserven.

Europeiska centralbankens valutareserv uppgick vid utgången av 2011 till ca 65,6 miljarder euro. Från början av 2011 förvaltade Finlands Bank en reservandel i japanska yen som bestod av Finlands och Estlands sammanslagna valutareservandelar. Värdet av den gemensamma

andelen uppgick vid slutet av 2011 till ca 903 miljoner euro. Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i ECB:s årsrapport.

Finlands Banks pensionsfond

Målet för Finlands Banks pensionsfond är att utveckla förvaltningen av tillgångarna för täckning av pensionsåtagandet enligt allmänna principer för förvaltning av pensionsmedel. Dessa principer kan skilja sig från principerna för förvaltning av centralbankens finansiella tillgångar. Pensionsfondens tillgångar uppgick den 31 december 2011 till 544 miljoner euro och pensionsåtagandet till 544 miljoner euro. Tillgångarna gav 2011 en total avkastning på 1 %. Mer information om tillgångsförvaltningen finns i pensionsfondens egen årsredovisning.

Risker och riskhantering i investeringsverksamheten

Risker i investeringsverksamheten

Riskerna i Finlands Banks investeringsverksamhet kan indelas i marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk och operativa risk.

Av marknadsriskerna exponeras Finlands Bank främst för valutakursrisken, ränterisken och guldprisrisken. Med marknadsrisk avses risken för att nettovärdet av Finlands Banks tillgångar sjunker på grund av förändringar i valutakurser, räntor eller priset på guld. Den största marknadsrisken i Finlands Banks verksamhet är valutakursrisken till följd av behovet att hålla en valutareserv.

Med kreditrisk avses att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras och att motparten eller emittenten i extrema fall kan bli insolvent. Största delen av Finlands Banks egna finansiella tillgångar är placerade i statliga och andra emittenters ränteinstrument och i inlåning. Om emittenternas eller motparternas kreditbetyg förändras eller de blir insolventa kan detta innebära ekonomiska förluster för Finlands Bank.

Med likviditetsrisk avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader. I centralbanksverksamheten är det omöjligt att med säkerhet förutse alla betalningsbehov. I egenskap av bankernas bank kan centralbanken ställas inför dessa behov mycket plötsligt.

Operativa risker kan uppstå av oönskade eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer. Dessa kan medföra extra kostnader eller förluster för banken.

Hantering av riskerna i investeringsverksamheten

Finlands Banks riskhantering syftar till att identifiera, mäta och begränsa riskerna i verksamheten. I riskhanteringen tillämpar Finlands Bank allmänt förekommande modeller, såsom Value-at-Risk-modellen (VaR) och stress- och scenarioanalyser. Utvecklingen av riskhanteringsmetoder utgör också en viktig del av Finlands Banks riskhantering.

Finlands Banks finansiella tillgångar investeras i enlighet med internationella

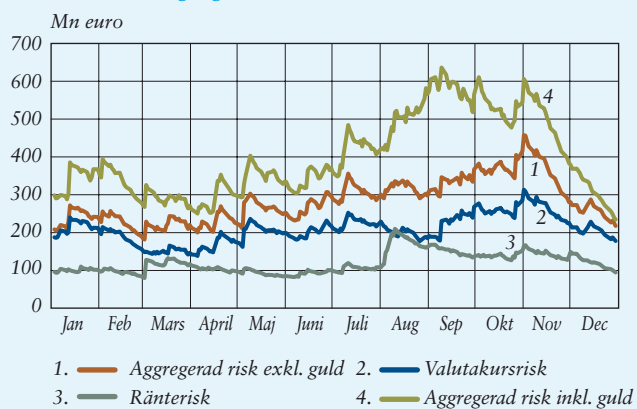
åtaganden och behoven av krishanteringsberedskap. För dessa ändamål har Finlands Bank en valutareserv. Valutareserven består av valutainvesteringar och andra fordringar som inte skyddas separat. I sin verksamhet exponeras Finlands Bank därför alltid för valutakursrisker. Besluten om valutareservens storlek och valutfördelningen är av central betydelse för Finlands Banks valutakursrisker.

Utgångspunkten är att valutareservens ideala storlek och sammansättning ses över i Finlands Bank vart tredje år. Den senaste översynen gjordes i slutet av 2009 och följande översyn görs under 2012 för nästa treårsperiod. Under 2011 fortsatte Finlands Bank att delvis gardera sig mot SDR-valutakursrisken på samma sätt som föregående år genom att sälja andra SDR-komponentvalutor (US-dollar, brittiska pund och japanska yen) mot euro.

I hanteringen av ränterisken använder sig Finlands Bank främst av s.k. modifierad duration, som anger förändringen i investeringarnas värde då räntenivån på marknaden förändras. Vid slutet av 2011 var den genomsnittliga durationen för bankens egna finansiella tillgångar ca 2,5. Banken söker dessutom hantera ränterisken i de finansiella tillgångarna genom att sprida både valuta- och euroinvesteringarna på skuldebrev med olika löptid.

Den aggregerade marknadsrisken, valutakursrisken och ränterisken mäts dagligen med hjälp av VaR-värdet (diagram 15). För den aktiva förvaltningen har dessutom en VaR-limit för ränterisken fastställts.

Diagram 15.
VaR-värden* för marknadsrisk i Finlands Banks
finansiella tillgångar 2011

Källa: Finlands Bank.

Som en del av översynen av tillgångsförvaltningen fastställde Finlands Banks direktion i slutet av 2011 ett ramverk för kreditriskhanteringen och kreditrisklimiterna. Genom de nya besluten effektiviserades styrmekanismen för kreditrisk och statliga kreditrisker beaktas bättre än förr. I slutet av 2011 preciserade direktionen också målen, principerna och limiterna för bankens inhemska investeringar.

Kreditriskexponeringar mot värdepappersemitter och motparter vid inlåning mäts och begränsas dagligen genom en separat VaR-modell för kreditrisk. VaR-limiterna har fastställts för tre olika konfidensintervall (95 %, 99 % och 99,9 %). Finlands Bank kräver godtagbara kreditbetyg av emittenter och motparter som utgör investeringsobjekt. Detta säkerställs genom att lägsta tillåtna

offentliga kreditbetyg specificeras. I begränsad utsträckning är även investeringar i inhemska emittenter som saknar offentligt kreditbetyg tillåtna. Dessa kontrolleras särskilt för att fastställa lämpliga gränser. Kreditrisken hanteras dessutom genom en effektiv spridning av investeringarna. Limiter har fastställts för alla emittenter, motparter och skuldinstrument.

Likviditetsrisken hanteras genom att en viss minimiandel av de finansiella tillgångarna investeras i objekt som enkelt och smärtfritt kan omsättas i likvida medel. Finlands Bank har av den anledningen fastställt att en viss andel av de finansiella tillgångarna måste uppfylla höga likviditetskrav och kunna säljas med kort varsel och till låga kostnader. Finlands Banks direktion fastställer årligen storleken av de likvida tillgångarna. Likviditetsegenskaperna beaktas också i fråga om andra finansiella tillgångar, men kraven är inte lika höga som för de likvida tillgångarna. Begränsningar har fastställts för löptiden för investeringsinstrument och för Finlands Banks andel av enskilda obligationsemissioner eller emittentens totala skuldbelopp. Dessutom iakttas strikta regler för värdepapperslån och blankning.

Operativa risker hanteras med hjälp av tillförlitliga och väldokumenterade arbetsprocesser. Dessutom är det viktigt att sörja för tillräckliga och kompetenta personalresurser. Pålitliga datasystem prioriteras och backas upp med adekvata reservsystem, som testas regelbundet.

Sedlar och mynt

Finlands Banks primära uppgifter inom kontanthantering är att fungera som kontantgrossist och svara för de kontanta betalningsmedlens kvalitet och äkthet. I likhet med de övriga centralbankerna inom Eurosystemet levererar Finlands Bank bruksedlar och -mynt i euro i emballage till professionella kontantdetaljister, som distribuerar dem vidare till allmänheten för kontantbetalningar, till handeln som växelpengar och för andra ändamål. De privata kontantdetaljisterna (bankerna, avtalsparterna inom kontantförsörjningen och värde-transportörerna) förser sina kontokunder med sedlar och mynt för kontantbetalningar och svarar för uppsamling, sortering och återcirkulering av kontanter. En del av kontanterna återlämnas till centralbanken för äkthets- och kvalitetskontroll.

Genom kontant- och kortbetalningar erbjuds allmänheten olika sätt att utnyttja den köpkraft som samlas på bankkontona. Då kontantbetalningar är på tillbakagång och elektroniska betalningssätt har vunnit mark inom detaljhandeln i Finland framhävs Finlands Banks ansvar för planering och uppföljning av kontanthantering i vårt land. Banken organiserar grossisttjänsterna inom kontantförsörjningen och är den myndighet som ansvarar för en välfungerande, konkurrenskraftig och kostnads-effektiv kontantcirkulation i Finland. Under de senaste tio åren har kortbetalningar blivit det vanligaste betalningssättet för konsumenter. På sistone har dessutom bankerna aktivt dragit in kontant-tjänster, såsom möjligheten att hämta ut

kontanter på bankkontoren. Distributionen via automater har däremot hållits på i stort sett samma nivå som förut i fråga om tillgänglighet och service.

Finlands Bank har under de senaste åren fokuserat på att planera och genomföra en översyn av kontanthantering. Inom kontanthantering samarbetar myndigheterna med privata aktörer (Automatia och Rekla) för att sörja för allmänhetens tillgång till kontanter på ett enkelt och förmånligt sätt. I sista hand är dock distributionen av kontanter på kontor och i automater privat affärsverksamhet för bankerna, och servicenivån beror därmed på efterfrågan. Samarbetet har underlättats av att den privata kontantförsörjningen i Finland är synnerligen koncentrerad. Under 2011 fick de privata aktörerna efter förhandlingar ta del av Finlands Banks nya styrbeslut om ändringarna i centralbankens kontanthanteringstjänster och tidsschemat för ändringarna i god tid innan de träder i kraft. Finlands Bank kommer att lägga ned regionkontoren i Tammerfors och Kuopio före utgången av 2012. Samtidigt utökas de privata kontantdetaljisternas möjligheter att driva depåverksamhet, och kontantdepåsystemet läggs om efter samma mönster som i de övriga euroländerna, där de kontanter som förvaras över natten av privata aktörer redovisas över centralbankens balansräkning.

Utgivningen av eurosedlar saktade av på grund av minskad efterfrågan på 500-eurosedlar

Utgivningen av eurosedlar fortsatte att öka under 2011 i fråga om automatsedlar,

Diagram 16.
Eurosedlar utgivna i Finland

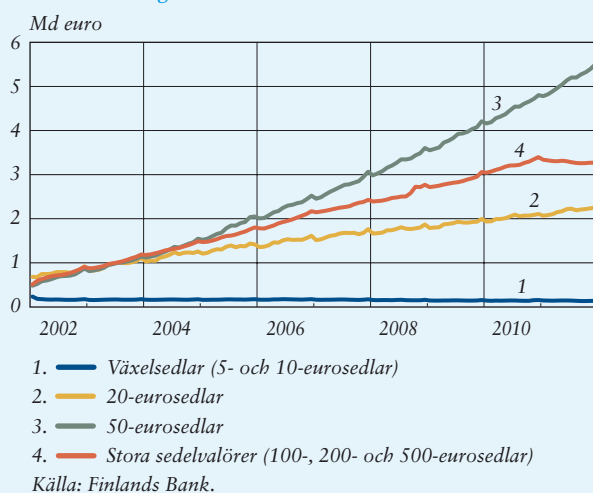
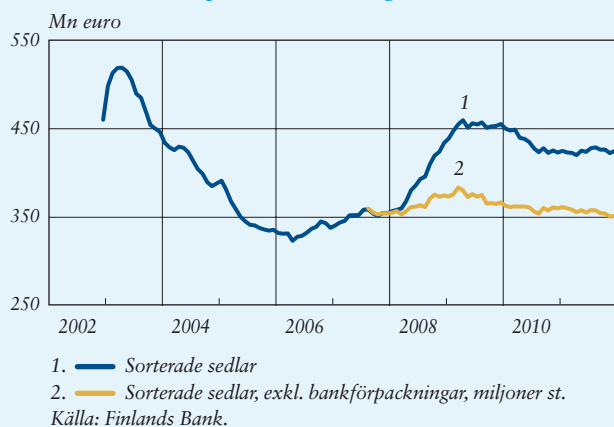

Diagram 17.
Sedlar sorterade på Finlands Bank, glidande årssumma

men efterfrågan på 500-eurosedlar minskade betydligt efter årets början (diagram 16). En viktig bidragande orsak var Estlands inträde i euroområdet, vilket ledde till att de största eurosedlarna inte förmedlades från Finland till Estland i samma volymer som tidigare. Finlands Banks nettoutgivning av 100-eurosedlar dalade också ytterligare, eftersom inflödet

med utländska turister var större än den mängd som finländarna tog ut på bankkontoren. Finländarna tar fortfarande ut stora mängder 50-eurosedlar bland annat för resor. Behovet av de minsta växelvalörerna var oförändrat, och med detta mått mätt har användningen av kontanter legat i stort sett på samma nivå som tidigare. I likhet med tidigare år minskade distributionen av eurosedlar i automater och på kontor i Finland endast något. Däremot skar bankerna ned kontantservicen på bankkontor genom att lägga ned ett antal kontor och begränsa öppettiderna för kontantservediskarna. Den årliga netto-utgivningen av sedlar, räknat i euro, minskade till 700 miljoner euro under 2011.

Volymen och sorteringen av återlämnade eurosedlar på Finlands Bank låg i stort sett på samma nivå som i slutet av 2010, trots att Finlands Banks depåvolym i december 2010 hade byggts ut med 14 miljoner euro till 46 miljoner euro (diagram 17). I början av 2011 började också Rekla driva depåverksamhet i sina egna uppräkningscentraler. Till följd av utökningen och utbyggnaden av depåerna minskade dessvärre inte den återlämnade sedelvolymen, vilket hade varit en av avsikterna med utbyggnaden.

Information om omläggning av kontantdepåsystemet och nedläggning av kontor

I juni 2011 beslutade Finlands Banks direktion att ändra det nuvarande kontantdepåsystemet med räntekostnadsersättning för externa parter efter den

modell som användes av de övriga euroländerna. Inte heller i det nya alternativet behöver avtalsparterna betala räntekostnaderna för de kontanter som hålls i depå över natten. Syftet är att minska den logistiskt sett obefogade inlämningen av kontanter till centralbanken och därigenom behovet av kontanttransporter samt öka den lokala cirkulationen av kontanter och bättre täcka räntekostnaderna för kontantinhavet.

Finlands Bank kommer att koncentrera den operativa kontanthantering till kontoren i Vanda och Uleåborg, och regionkontoren i Tammerfors och Kuopio kommer att läggas ned före utgången av 2012. Avsikten är att lägga om kontanthantering i Finland så att den lokala cirkulationen av kontanter ökar och sedelsorteringen på Finlands Bank minskar. En minskning är motiverad eftersom makuleringsprocenten för de främsta automatsedelvalörerna ligger klart under 10 %, vilket i praktiken innebär att stora mängder användbara sedlar i onödan sorteras vid Finlands Bank (med undantag av äkthetskontroll). Också av de s.k. växelsedlarna makuleras endast drygt 20 procent vid sorteringen på centralbanken. Att slopa onödiga arbetsmoment är motiverat och kostnadseffektivt ur ett samhällsperspektiv.

Villkoren för Finlands Banks kontanthanteringstjänster kommer att specificeras 2012 i fråga om bland annat öppettiderna och hanteringen av återlämnade sedlar. Också här är avsikten att minska onödig sedelhantering och effektivisera cirkulationen. De privata uppräkningscentralerna är redan i dag kapabla

att sortera sedlar enligt Eurosystemets ramverk för återcirkulering. Numera räknas och sorteras sedlarna i regel på uppräkningscentralerna, och med tanke på kvalitetssorteringen är centralbankens sortering av sedlarna överflödigt och tillför inte heller samhället något mervärde. Endast uttjänta sedlar som ska bytas ut eller sedlar som misstänks vara förfälskningar bör återlämnas till centralbanken. Alla sedlar som lämnas in till centralbanken genomgår äkthets- och kvalitetskontroll. Denna gratistjänst som tillhandahålls av centralbanken utnyttjas rent av i alltför stor utsträckning med tanke på en effektiv cirkulation i Finland, varför nya korrigerande åtgärder behövs.

I samband med nedläggningen av två regionkontor kommer Finlands Bank att betydligt ändra och utöka möjligheterna för värdetransportörerna att driva depåverksamhet i sina uppräkningscentraler. Detta kan medföra kostnadsbesparingar för de privata aktörerna. Tack vare en större depåvolym är det möjligt att minska på s.k. stamtransporter, utjämna sedelsorteringen enligt veckodag och sätta in personalen på uppräkningscentralerna mer effektivt. Räntekostnadsersättningen för kontanter som hålls i depå stiger från 1 månads Euribor till bankernas alternativränta för kontantinhav, även om den tekniskt sett omvandlas från direkt inkomst till beräknad intäkt.

Inlämningen av mark ökade mot slutet av året före inväxlingstidens utgång

Övergången till euro som kontantvaluta i Finland gick snabbt för tio år sedan, och

största delen av marken växlades till euro inom drygt ett par veckor. Mark och euro kunde användas parallellt som betalningsmedel fram till slutet av februari 2002, då nästan 90 % av de inväxlingsbara marksedlarna redan hade tagits ur omlopp. Efter det har den årliga inväxlingen av mark på Finlands Bank minskat varje år, till mindre än 10 miljoner mark.

I god tid före utgången av inlösningsstiden lanserade Finlands Bank en informationskampanj om inlämningen av mark, och tack vare kampanjen tog inlämningen av mark fart redan under hösten. Syftet med kampanjen var att se till att medborgarna inte av ouppmärksamhet försummade att lösa in sina

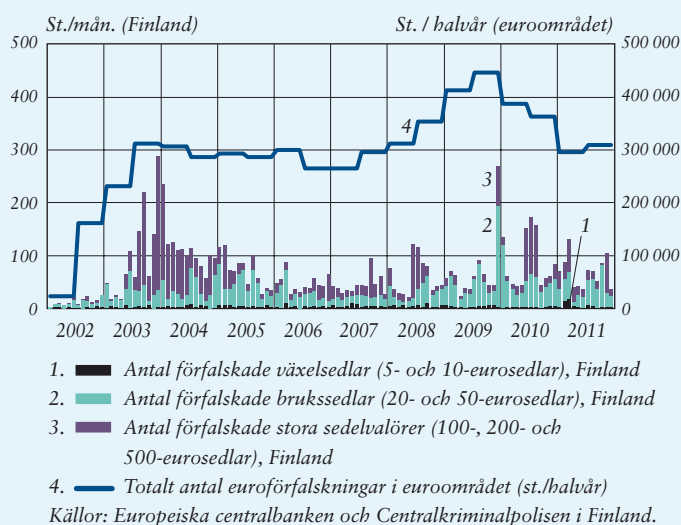
mark. Man visste också av erfarenhet att en del av dem som ännu har mark kvar löser in dem i sista minuten. Ändå verkar det som om stora mängder mark inte kommer att lösas in: vid slutet av 2011 var det utestående markbeloppet 8,5 % av beloppet strax före övergången till euro. En enkät visar att största delen av de konsumenter som fortfarande har mark kvar inte kommer att lösa in dem. I vissa fall är markmyntens och -sedlarnas numismatiska värde större än det nominella värdet.

Sedelförfalskningarna minskade något från 2010, men planade ut mot slutet av året

Antalet sedelförfalskningar inom euroområdet minskade stadigt de senaste två åren, efter rekordnivåerna i slutet av 2009, tills antalet påträffade förfalskningar åter ökade något mot slutet av 2011 (diagram 18). Den föregående minskningen berodde på att distributionen av några större förfalskningsserier hade upphört.

I början av 2011 påträffades flera distributörer av vanliga falska eurosedlar av stora valörer i Finland, och detta upprepades i november. Det totala antalet förfalskningar 2011 var ändå något mindre än det motsvarande antalet 2010. År 2011 påträffades 827 förfalskade eurosedlar i omlopp i Finland, vilket var 225 mindre än året innan.

Diagram 18.
Falska eurosedlar i Finland och euroområdet

Kontantdepå- och lagringssystem i euroområdet

Med kontantdepåsystem avses ett arrangemang mellan centralbanken och en yrkesmässig kontantförsörjningspart som ger kontantförsörjningsparten rätt att förvara kontanter utan räntekostnad för innehav av kontanter. Utan denna möjlighet till depåhållning skulle kontanterna varje kväll återlämnas till centralbanken för att undvika alternativkostnaderna för kontantinnehav. För en smidig kontantförsörjning krävs dock att det genast på morgonen finns kontanter tillgängliga för distribution till exempelvis bankomater och bankkontor och som växelpengar till affärer för att tillgodose detaljkundernas behov.

Inom euroområdet förekommer två olika slags kontantdepåsystem. I det system som för tillfället används i Finland och övriga Norden är kontanterna utelöpande sedlar och mynt som innehas av privata aktörer. Centralbanken betalar räntekostnadsersättning för kontanterna, som utan kostnader kan vänta över natten i privata uppräkningscentralers valv för att morgonen därpå bli transporterade till slut-

användarna. Innehavaren bär riskansvaret för kontanterna och värdetransportörerna har tagit ut en försäkring mot detta. De utelöpande sedlarna utgör centralbankens utlåning till nollränta till allmänheten, vilket uppvägs på centralbanken av tillgångar som inbringar kapitalinkomst. Det är i allmänhet den centralbank som ger ut sedlarna som får de monetära inkomsterna av utgivningen, men inom Eurosystemet beräknas först de aggregerade monetära inkomsterna från de utelöpande sedlarna, som därefter fördelas mellan de nationella centralbankerna enligt den så kallade fördelningsnyckeln.

I flera euroländer används en annan typ av kontantdepåsystem, ett så kallat Notes-Held-to-Order-system (NHTO), som också godkänns av centralbankerna. Enligt systemet kan kontanterna redovisas över centralbankens balansräkning trots att de ligger i värdetransportörernas uppräkningscentraler. Denna sedelstock utgör inte utelöpande sedlar och inbringar således inte några monetära inkomster, men å andra sidan belastar kon-

tanter som ägs av centralbanken inte de privata parterna i form av ränteutgifter. Centralbankerna kräver i allmänheten att de kontanter som de har i sin ägo är fysiskt skyddade, försäkrade mot riskansvar eller skyddade med likvida säkerheter. I Finland pågår en övergång till NHTO-systemet.

Av euroländerna använder Spanien, Nederländerna, Irland, Grekland, Malta, Cypern och Slovenien NHTO-systemet. I Grekland infördes systemet redan på 1930-talet i syfte att undvika besvärliga transporter till och från öarna, medan kontantrån var orsak till övergången till NHTO i Irland i början av 1970-talet. Euroländerna motiverar övergången till NHTO med minskade kontanttransporter, ökad lokal återcirkulering av kontanter, färre regionkontor och därigenom en effektivare kontantförsörjning. Den totala depåvolymen i euroområdet uppgick till över 3,5 miljarder euro vid slutet av 2009, vilket dock motsvarar endast 0,4 % av sedelutgivningen i Eurosystemet. Av sedelstocken innehas största delen av allmänheten.

Övrig verksamhet

Forskning

Finlands Banks ekonomiska forskning tjänar till att bistå den penningpolitiska beredningen, utveckla bankens egen verksamhet och öka bankens externa inflytande. Målet är att uppnå internationell toppnivå inom vissa för banken centrala forskningsområden. På så sätt kan banken aktivt bidra till debatten om den monetära politiken och den finansiella utvecklingen både i Finland och internationellt.

Finlands Banks forskningsverksamhet utvecklades vidare 2011 genom att en ny forskningsorganisation bildades. Forskningsenheten rekryterade under året flera disputerade ekonomer för ekonomiforskaruppdrag på visstidskontrakt på 3–5 år. Utöver rekryteringarna i Finland deltog banken för första gången i det internationella rekryteringsevenemanget för unga ekonomie doktorer som äger rum i samband med American Economic Associations (AEA) årsmöte i Denver, USA. De internationella rekryteringarna kommer att fortsätta även i framtiden.

Monetär forskning

Den monetära forskningen vid Finlands Bank är koncentrerad till forskningsenheten på avdelningen för penningpolitik och forskning. Samtidigt med de organisatoriska ändringarna sågs också forskningsprioriteringarna över när omläggningen av bankens forskningsverksamhet inleddes 2010. De nya forskningspolitiska riktlinjerna betonar den finansiella och realekonomiska stabiliteten och samspelet mellan dem.

Forskningsenheten övergick 2011 till forskningsstyrning i linje med de nya prioriteringarna.

Statsskuldskrisen som följde på den globala finanskrisen och recessionen i den internationella ekonomin har medfört nya utmaningar för den ekonomiska forskningen. Det internationella forskarsamfundet som fokuserar på makroekonomiska frågor har i relativt snabb takt fått fram forskningsresultat om problematiken kring hållbarheten i de offentliga finanserna, gränserna för den offentliga skulden, de makroekonomiska effekterna av statliga kreditrisker och samspelet mellan penning- och finanspolitik vid ekonomiska kriser och en ohållbar offentlig skuldsättning. Utöver dessa akuta frågor riktades fortsatt, om än betydligt mer dämpad, kritik mot huvudfåran inom den makroekonomiska forskningen när det internationella forskarsamfundet i stället för att direkt kritisera mer gick in för att ta fram alternativa forskningsgrepp och analysmetoder. En tydlig slutsats av den diskussion som förts bland forskarna är att krisens lärdom är att forskningen kring finansmarknadens beteende och marknadsstörningar tydligare borde integreras i den makroekonomiska analysen.

Prioriteringarna inom den internationella forskningen speglades också i bankens forskningsprioriteringar 2011. Forskningsenhetens projekt och publikationer fokuserade under 2011 på 1) den makroekonomiska betydelsen av finansieringsfaktorer och inlärning, 2) användningen av realtidsdata i analysen av finanspolitiska förändringar i euroområdet.

det, 3) inbördes samband mellan sökfriktionen på arbetsmarknaden, den ekonomiska politiken och konjunkturdynamiken, 4) betydelsen av företagsdöd och ny företagsbildning för konjunkturdynamiken i arbetslösheten och 5) betydelsen av företagets kontroll- och styrningssystem för företagets risktagning, innovationer och tillväxt. Forskningsprojekten gav under 2011 upphov till omkring 25 diskussionsunderlag.

Resultaten av forskningsprojekten visar att finansieringsfaktorerna förefaller att ha en relativt obestridlig betydelse för konjunkturdynamiken i makroekonomin och väl förklarar till exempel investerings- och konjunkturdynamiken i den finländska ekonomin under de senaste 15 åren. Stödet för tillväxt och framtida ekonomisk aktivitet har dock lett till en nydaning av den diskretionära finanspolitiken i euroområdet. Av forskningsresultaten framgår också att de finanspolitiska finansieringsalternativen spelar en central roll för att stimulera en ekonomi med sökfriktioner som påverkar arbetsmarknadens anpassningsförmåga och -hastighet. Vidare tyder resultaten på att en ökning av de offentliga utgifterna, som visserligen utgör ett effektivt stimulationsmedel på kort sikt, kommer att få skadliga makroekonomiska effekter på lång sikt. Forskning om betydelsen av inlärning visar att förväntningsmekanismen i väsentlig grad formar de direkta kortsiktiga effekterna av den ekonomiska politiken. Kännetecknande för inlärningsdynamiken är likaså tydligt urskiljbara variationer i centrala makroekonomiska variabler.

Bruttosoliditeten är ett tilläggskrav enligt Basel III-reglerna som kompletterar de riskbaserade kapitalkraven. En undersökning av effekterna av bruttosoliditetskravet på låneallokeringen och bankernas stabilitet visar att det nuvarande kravet på 3 % t.o.m. kan försämra bankernas stabilitet om modellrisken i lågrisklånen är tillräckligt stor, vilket var fallet i subprime-krisen som utvecklades till en allmän finanskris. Detta strider mot Baselkommitténs mål. Bruttosoliditetskravet leder till homogena kreditportföljer i bankerna, vilket i så fall snarare kan tjäna som förmedlingskanal för instabilitet och störningar än som riskspridare. Ett betydligt högre krav på bruttosoliditet än nuvarande 3 % kan eventuellt öka bankernas stabilitet också i ett scenario med modellrisk. I en undersökning om den penningpolitiska betydelsen av deltagandegraden på aktiemarknaden – ett slags imperfekt finansmarknad – konstateras att deltagandegraden på finansmarknaden inte är avgörande för den optimala penningpolitiska strategin. Enligt skattningsresultaten från bankens empiriska undersökningar hämmar skuldsättningen tillväxten uttryckligen i sådana företag där styr- och kontrollsystemen är bristfälliga. Resultaten visar dock att de skadliga tillväxteffekterna av skuldsättningen verkar försvinna när det framtida värdet av ledningens tillgångar också sätts i relation till avkastningen från ett optionsbaserat ersättningssystem. Detta resultat kan betraktas som viktigt eftersom det innebär att skulden inte längre utgör ett incitament för företagsledningen, som erbjuds nya incitament

genom det optionsbaserade ersättnings-systemet.

Vetenskapliga sammankomster

Finlands Bank stod 2011 värd för internationella vetenskapliga sammankomster inom områden som rör dess egen forskningsverksamhet. Som ett led i sitt 200-årsjubileum ordnade banken en internationell högnivåkonferens *Monetary Policy under Resource Mobility* i Helsingfors i maj. Till

konferensen inbjöds en rad internationellt namnkunniga akademiska ekonomer och centralbankschefer. Uppslutningen kring konferensen var god och mediebevakningen bred.

Konferensteman var bland annat historiska förändringar i de ekonomiska styrkeförhållandena i världen, den penningpolitiska betydelsen av mobila eller icke mobila ekonomiska resurser, finansmarknadsfrågor och sambandet mellan finansiering och ekonomisk tillväxt.

En rad namnkunniga akademiska ekonomer och centralbankschefer deltog i Finlands Banks högnivåkonferens Monetary Policy under Resource Mobility i maj 2011.

Foto: Peter Mickelsson.

Till huvudtalare vid konferensen inbjöds vice ordföranden i amerikanska centralbankens direktion Janet Yellen. ECB-ordföranden Jean-Claude Trichet talade vid festmiddagen och brittiske centralbankschefen Mervyn King höll ett anförande vid en av luncherna.

I paneldiskussionerna deltog ansedda och välkända professorer från olika håll i världen: Barry Eichengreen (University of California, Berkeley), Carl Walsh (University of California, Santa Cruz), Philippe Aghion (Harvard University), Martin Hellwig (Max Planck Institute for Research on Collective goods) och Bengt Holmström (Massachusetts Institute of Technology, MIT). Av centralbankscheferna var Jens Weidman (Tyskland) och Christian Noyer (Frankrike) sessionsordförande. De övriga paneldeltagarna var Masaaki Shirakawa (Japan), Sergej Ignatiev (Ryssland), Miguel Ordoñez (Spanien), Mark Carney (Kanada), Athanasios Orphanides (Cypern), Agustín Carstens (Mexiko), Nout Wellink (Nederländerna), Yves Mersch (Luxemburg), Stefan Ingves (Sverige) och Stanley Fischer (Israel). Ordförande för den avslutande paneldiskussionen var ledande ekonomijournalisten Steve Liesman från den amerikanska televisionskanalen CNBC.

I september 2011 arrangerade forskningsenheten i samarbete med CEPR (Centre for European Policy Research) och SUERF (The European Money and Finance Forum) ett forskarmöte om riskhanterings framtid och de nyaste forskningsrönen på området. Till akademisk samarbetspart för mötet valdes

Journal of Financial Intermediation (JFI), som publicerar antagna mötesbidrag som skickats till tidskriften om de uppfyller tidskriftens publikationskriterier. Internationella forskare inom området sände aktivt förslag till mötesbidrag. Mötets vetenskapliga kommitté bestämde sig slutligen för 8 undersökningar bland över 80 insända förslag. De utvalda bidragen presenterades och kommenterades vid mötet.

I oktober 2011 arrangerade forskningsenheten i samarbete med tre utländska forskningsinstitut (TAMUCC, UEL och INFER) ett forskarmöte om makroekonomisk och finansiell forskning med statistikmetoder inom frekvensdomänen. Internationella forskare skickade in drygt 40 undersökningar till mötet av vilka den vetenskapliga kommittén valde ut 18 för presentation vid mötet.

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Forskningen vid forskningsinstitutet för transitionsekonomier (BOFIT) är till sin karaktär främst tillämpad makroekonomisk forskning med tonvikt på penning- och valutapolitiska frågor. Primära målländer är Ryssland och Kina, även om det i många fall är naturligt att använda ett större jämförande material. Samverkan mellan forskning och analys bildar grunden för institutets expertarbete. År 2011 fortsatte institutet att ge ut sin populära veckoöversikt både på finska och engelska. Vidare ordnades informationsinslag om aktuella teman i Rysslands och Kinas ekonomier. Institutets informationstjänst tillgodoser

forsknings- och analysbehov och betjäna även utomstående användare.

Forskningsresultaten publiceras initialt i institutets egen Discussion Paper-serie. I serien utkom 36 diskussionsunderlag 2011. Men i serien publiceras inte bara egna alster utan också BOFIT:s gästforskarens artiklar och undersökningar som redovisats vid institutets seminarier och workshoppar.

Under 2011 arrangerade forskningsinstitutet såväl en 20-årsjubileumskonferens som en vetenskaplig sammankomst om penningpolitiken i Kina. Vidare bistod institutet den österrikiska centralbanken med arrangemangen för Conference on European Economic Integration (CEEI). Specialtema för CEEI-konferensen 2011 var konsekvenserna av konjunkturuppgången i Ryssland och Kina på Europa och framför allt ekonomierna i Central- och Östeuropa.

Jubileumskonferensen i september behandlade utmaningarna för Rysslands ekonomi ur flera olika perspektiv. Huvudtalare var chefen för Internationella valutafondens Moskvakontor, Odd Per Brekk, professor David Tarr från New Economic School i Moskva och chefsekonom Jevgeni Gavrilencov från investeringsbanken Troika Dialog. Middagstalet hölls av rektor Vladimir Mau från Russian Presidential Academy of National Economy and Public Administration. Teman för konferensen var bland annat Rysslands övergång till penningpolitik med inflationsmål och utsikterna för Moskva att bli ett internationellt finanscentrum. Trots att en övergång till rörlig växelkurs och inflationsmål redan i flera år varit den

ryska centralbankens mål, behövs ytterligare stora reformer av bland annat de penningpolitiska instrumenten och interbankmarknaden i Ryssland för att systemet ska kunna införas. Det skulle också vara viktigt att öka förutsägbarheten av bland annat finanspolitiken.

Trots att finansmarknaden i Ryssland har utvecklats relativt snabbt under de senaste åren, anser de flesta forskare och bankirer att Moskva inte – åtminstone i det korta perspektivet – är på väg att utvecklas till ett internationellt finanscentrum. Tanken är dock värdefull, om den kan bidra till utvecklingen på finansmarknaden.

Mötet om Kinas penningpolitik i maj samlade ett stort antal spetsforskare från bland annat Kina, Hongkong och Förenta staterna. En av huvudtalarna var Robert N. McCauley från Internationella regleringsbanken (BIS). Flera anföranden tog upp den kinesiska centralbankens försök att liberalisera finansmarknaden och övergå till penningpolitiska metoder som i allt högre grad baserar sig på marknadsmekanismerna. Trots att den successiva avregleringen av kapitalrörelserna har fortsatt användes banksystemet högst ensidigt som ett ekonomisk-politiskt instrument under den internationella finanskrisen. Denna aspekt betonade bland annat Honglin Wang (Hong Kong Monetary Authority) i sitt anförande. En effektivisering av finansförmedlingen kräver till exempel att lånebesluten i ännu högre grad baserar sig på ekonomisk prövning.

Under tidigare år har institutets finansiella forskning främst fokuserat på

Ryssland, men 2011 fick bank- och finanssystemet i Kina större utrymme än förut. Banksystemet i Kina är mycket stort i förhållande till landets ekonomi och spelar en viktig roll för finansförmedlingen. Eftersom sparkvoten är mycket hög i Kina och kapitalrörelserna fortfarande reglerade, är inlåningen från hushåll och icke-finansiella företag ansevärd. En stor del av inlåningen kanaliseras alltjämt till statsägda företag, men tillgången till finansiering har dock försvårats betydligt framför allt för små och medelstora företag. Även om avregleringen under de senaste åren har lett till en stark utveckling av kapitalmarknaden i Kina är marknadens betydelse för finansförmedlingen dock endast marginell. Avregleringen av kapitalrörelserna i Kina kommer i framtiden att medföra stora förändringar också på finansmarknaden i takt med att investeringsmöjligheterna för de kinesiska företagen och hushållen ökar.

Statistik

Finlands Bank svarar för Finlandsstatistiken över monetära finansinstitut (MFI), annan finansverksamhet och betalningsbalansen i euroområdet samt för motsvarande nationell statistik. Under året togs lagstadgad statistik fram för Europeiska centralbankssystemet i behövlig omfattning och enligt fastställda tidtabeller.

Efterfrågan på finansiell statistik ökade 2011. På grund av skuldskrisen ökade framför allt behovet av länder- och sektorfördelad investerings- och skuldstatistik, vars regelbundna utbud på bankens webbplats ökades. Ad hoc sta-

tistiktjänsterna ökade också; särskilt efterfrågade var detaljerade fördelningar av värdepappersinvesteringar. På bankens webbplats lades på hösten ut en ny diagrambank med aktuella diagram över den finländska ekonomin och finansmarknaden. Användare kan ladda ned diagram från tjänsten för sina egna presentationer och rapporter eller bläddra i innehållet på skärmen.

Fokus för statistikutvecklingen låg på att stödja stabilitetsanalysen, och statistiksamarbetet inom ECBS utvidgades till att också tillgodose Europeiska systemrisknämndens statistikbehov. Samarbetet mellan tillsynsmyndigheternas och centralbankernas statistikfunktioner intensifierades. Syftet är att undvika överlappande statistikinsamling och bidra till en effektiv sam användning av statistik. Harmoniseringen av begrepp och metoder för statistikinsamling och insamling av tillsynsdata fortsatte.

Inom Europeiska centralbankssystemet pågår för tillfället tre stora gemensamma statistikprojekt för hela euroområdet. För statistiken över värdepappersinnehav utvecklas ett nytt system för rapportering värdepapper för värdepapper. Vidare upprättas en gemensam databas för heltäckande analys av sektorfördelade värdepappersinnehav och förändringar i dem. Statistikförordningen bereds under 2012 och den nya rapporteringen inleds 2013.

Ett annat stort ECBS-statistikprojekt är inrättandet av ett institutsregister för hela den finansiella sektorn. Institutsregistret innebär en utvidgning av det nuvarande kreditinstitutsregistret med

övriga finansiella institut. I planerna ingår vidare att bredda registerinnehållet med till exempel data om koncernstrukturer.

Projektet för utveckling av den harmoniserade statistiken över försäkringsföretag var framme vid kostnads- och nyttoanalysen. Förordningen väntas bli klar under 2012.

För uppföljning av den finansiella stabiliteten tog Europeiska kommissionen fram ett slags resultattavla med makroekonomiska indikatorer för medlemsländerna. Syftet med resultattavlan är att erbjuda överskådlig information om utvecklingen av ländernas makroekonomiska balans. Finlands Bank och Statistikcentralen sammanställde tillsammans data för indikatorerna för Finland.

Finlands Bank lanserade ett projekt för genomförande av statistikkraven enligt den sjätte upplagan av Internationella valutafondens betalningsbalansmanual. Uppdateringen av statistikkraven förutsätter en genomgripande modifiering av systemet för insamling och sammanställning av betalningsbalansstatistik och projektet pågår fram till början av 2013. Under året gjordes också insatser för att uppdatera infrastrukturen för statistiska informationssystem och deras kapacitet ökades. Målet är en effektiv statistikproduktion och god tillgänglighet.

Internationell verksamhet

Finlands Bank som en del av Europeiska centralbankssystemet

Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet) är högsta beslutande organ i

Eurosystemet. ECB-rådet består av alla ECB:s direktionsmedlemmar och centralbankscheferna i de länder som infört euron. Från och med 2011 är euroländerna 17 till antalet sedan Estland infört den gemensamma valutan vid årsskiftet. Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är medlem av ECB-rådet och direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen är hans personliga suppleant. ECB-rådet sammanträder i regel två gånger i månaden i Frankfurt am Main. Vid det första sammanträdet varje månad analyserar rådet ingående den monetära och realekonomiska utvecklingen och fattar beslut med ledning av den. Det andra sammanträdet fokuserar vanligen på ECB:s och Eurosystemets andra uppdrag och ansvarsområden. Under 2011 hölls två möten utanför Frankfurt: ett i Helsingfors med Finlands Bank som värd och ett i Berlin med Bundesbank som värd. ECB-rådet har också hållit telekonferenser och fattat beslut genom skriftligt förfarande.

Finlands Banks chefsdirektör är också medlem i ECB:s allmänna råd, som består av cheferna för EU-ländernas centralbanker och ECB:s ordförande och vice ordförande. Allmänna rådet sammanträder i genomsnitt fyra gånger per år.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) på alla beredningsstadier. Finlands Bank hade minst en representant i alla ECBS kommittéer, liksom i budgetkommittén, Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor, personalchefsmötet och i de flesta av de cirka

60 arbetsgrupper som sorterar under kommittéerna. Under året hade 14 av bankens medarbetare tillfälliga expertbefattningar av olika längd vid ECB.

Eurosystemet hade också många tillfälliga högnivåkommittéer bland annat på finansmarknads- och IT-området. Direktionsmedlemmarna eller bankens experter deltog i kommittéerna inom sina respektive kompetensområden.

Vid ECB finns också en revisionskommitté vars uppgift är att förbättra styrningen och kontrollen av ECB och Eurosystemet. Till revisionskommittén hör tre medlemmar av ECB-rådet. Ordförande är Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen.

Finlands Bank och den globala ekonomiska politiken

Finlands Bank deltar aktivt i det internationella samarbetet via många olika organisationer. Enligt lag svarar Finlands Bank för kontakterna mellan finska staten och Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF). Finlands Bank medverkar vidare i egenskap av aktieägare i Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements, BIS), i sex EU-kommittéer och i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD).

Internationella valutafonden

Finlands representant i Internationella valutafondens styrelse, som är valutafondens högsta beslutande organ, var Finlands Banks chefsdirektör Erkki

Liikanen med direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen som suppleant. Styrelsen höll sitt årsmöte i september i Washington.

Valutafondens rådgivande internationella monetära och finansiella kommitté (International Monetary and Financial Committee, IMFC) sammanträdde i april och september. Efter att Egyptens finansminister Youssef Boutros-Ghali hade avgått från ordförandeposten utsågs Singapores finansminister Tharman Shanmugaratnam till ny ordförande i mars. Den nordisk-baltiska valkretsen företrädde vid sammanträdet i april av Norges finansminister Sigbjørn Johnsen och vid sammanträdet i september av danska centralbankschefen Nils Bernstein. För valutafondens verksamhet svarar en direktion, som består av 24 ledamöter, och verkställande direktören, som också är ordförande i direktionen. Efter att verkställande direktör Dominique Strauss-Kahn avgått i maj valdes Frankrikes finansminister Christine Lagarde till ny verkställande direktör. Hon tillträdde sin tjänst i juli.

I valutafonden hör Finland till den nordisk-baltiska valkretsen. Valkretsens gemensamma representant och ledamot i direktionen var under året Benny Andersen från Danmark. Tillsammans med finansministeriet deltog Finlands Bank under Danmarks ledning i den samordning inom valkretsen som syftar till att skapa en samsyn inom valkretsen i olika frågor som handlägs av direktionen.¹

¹ Valkretsens ställningstaganden redovisas närmare i rapporten *Recent Policy Developments in the International Monetary Fund. The Nordic-Baltic Office, IMF*, som utkommer två gånger om året. The Nordic-Baltic Office, IMF (http://suomenpankki.fi/en/suomen_pankki/kv_yhteistyö/imf.htm).

Den nordisk-baltiska monetära och finansiella kommittén (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) höll ett sammanträde för att bereda valkretsens policyfrågor inför IMFC-kommitténs vår- och höstmöten. Finlands Bank företrädde i kommittén av vice direktionsordföranden Pentti Hakkarainen. Arbetet i NBMFC förbereddes av en ställföreträdarkommitté som sammanträdde två gånger under året. Finlands Banks representant i ställföreträdarkommittén var chefen för internationella enheten Olli-Pekka Lehmuusaari.

Internationella valutafonden spelar en viktig roll i hanteringen av den alltjämt pågående finanskrisen som bröt ut 2008, vilket har återspeglats i en snabb ökning i utlåningen från valutafonden till medlemsländerna. Valutafondens krediter till stöd för ekonomiska anpassningsåtgärder uppgick vid slutet av året till totalt 163,4 miljarder i särskilda dragningsrätter (SDR) och gällde 25 medlemsländer som drabbats av finanskrisen eller vidtagit förebyggande åtgärder inför krisen.² Tre av länderna hör till euroområdet: Grekland, Irland och Portugal. I lånen till dem deltar både Europeiska unionen och vissa enskilda medlemsländer med en total andel som är dubbelt större än valutafondens andel.

Valutafondens utlåningsresurser består huvudsakligen av ett insatskapital i form av medlemsandelar, som uppgår till totalt 238,4 miljarder SDR, och vid behov

² Särskild dragningsrätt (Special Drawing Right, SDR) är en internationell reservvaluta som IMF skapat. Den består av en valutakorg med US-dollar, euro, pund och yen. En SDR var 1,18654 euro vid årets slut.

av lån från medlemsländerna. Styrelsen godkände 2010 en fördubbling av insatskapitalet till 476,8 miljarder SDR samt en representationsreform som gäller direkttionen. Den nationella ratificeringen av kvot-höjningen och representationsreformen pågår som bäst. För att tillgodose en tillräcklig basfinansiering önskar valutafondens ledning att medlemsländerna slutför ratificeringen före årsmötet 2012. Finland ratificerade kvot- och representationsreformen i december 2011.

Eftersom kvot-höjningar är långsamma processer, beslutade valutafonden 2009 att utöka sin utlåningskapacitet genom att teckna bilaterala låneavtal med medlemsländerna. Finlands Bank och valutafonden ingick ett bilateralt låneavtal på 1,3 miljarder euro 2010. Under 2009 inledde valutafonden också åtgärder för att modifiera och utvidga det så kallade NAB-lånearrangemanget (New Arrangements to Borrow) i syfte att tillgodose en större och flexiblere permanent tilläggsfinansiering. Efter att det modifierade NAB trätt i kraft i mars 2011 sade Finlands Bank upp det bilaterala låneavtalet från 2010 och påtog sig ansvaret för finansieringen av Finlands bidrag till det modifierade NAB. Finlands åtagande i NAB uppgår till högst 2,23 miljarder SDR.

Vid utgången av 2011 hade totalt 37 deltagare i NAB förbundit sig till att bidra till valutafondens finansiering med en extrainsats på upp till 366,1 miljarder SDR. Utnyttjandet av NAB förutsätter alltid beslut om aktivering. NAB aktiverades två gånger under året, först vid början av april och sedan vid början av oktober för sex månader i taget.

Hanteringen av den internationella finanskrisen skapade tryck på ändringar i valutafondens uppsättning av krediter. Utöver den skraddarsydda, traditionella utlåningsfaciliteten för länder som drabbats av betalningsbalanssvårigheter sattes 2009 en flexibel kreditlina (Flexible Credit Line, FCL) in för att förebygga en spridning av krisen till länder som bedriver en sund ekonomisk politik men som på grund av sitt läge som granne med krisdrabbade länder betraktas som osäkra av marknaden. Länder som fått tillgång till kreditlinan kan utnyttja den flexibelt vid en betalningsbalanskras. Avtal om kreditlinan har tills vidare tecknats av tre länder, Mexico, Polen och Colombia, men inget av dem har utnyttjat den. I den andra, förebyggande kreditlinan, Precautionary Credit Line, PCL, från 2009 är utnyttjandet förbundet med vissa krav. Arrangemanget modifierades i slutet av 2011 och ändrade samtidigt namn till Precautionary and Liquidity Line, PLL (förebyggande kreditlina och likviditetslina). Likviditetslinan är avsedd för länder som utövar en sund ekonomisk politik men som har faktiska eller potentiella betalningsbalanssvårigheter. Den ska tillföra likviditet och stärka marknadens förtroende för att landet kommer att ta sig ur krisen tack vare en klok ekonomisk politik.

Valutafonden har fått utstå hård kritik för sin oförmåga att i tid varna för hotet om den globala finanskrisen trots att övervakning av medlemsländernas ekonomier, världsekonomin och finansmarknaden i förening med riskhantering hör till dess grundläggande mandat. En

rapport om övervakningen under 2004–2007 före krisen gavs ut 2011 av valutafondens oberoende utvärderingsenhet (Independent Evaluation Office, IEO). Utvärderingsenheten kom fram till rekommendationer om att valutafonden mer rättframt skulle påtala brister i den ekonomiska politiken för beslutsfattarna i medlemsländerna och vara öppnare för kritiska ställningstaganden. Framför allt ska analysen av finanssektorn vara närmare integrerad med den makroekonomiska analysen. Vidare är det nödvändigt att bättre identifiera inbördes beröringspunkter, samband och sårbarheter mellan finanssektorn och makroekonomin. Valutafondens ledning förband sig till att i fortsättningen beakta rekommendationerna för att effektivisera övervakningen.

I likhet med tidigare år fortsatte det nära samarbetet mellan valutafonden och G20-gruppen. Valutafonden tog regelbundet fram rapporter om det globala ekonomiska läget, finansmarknaden och G20-länderna för gruppens möten.

EU-kommittéer

Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB), som inledde sin verksamhet vid årsskiftet, ingår i det europeiska systemet för finansiell tillsyn (European System of Financial Supervision). Systemrisknämnden fokuserar på makrotillsyn av finansmarknaden. Dess uppgift är att identifiera risker som hotar hela finanssystemet och lämna varningar och rekommendationer för att förebygga en ökning av riskerna. Systemrisknämnden

består av en styrelse, en styrkommitté, ett sekretariat samt en rådgivande vetenskaplig och en rådgivande teknisk kommitté. Beslutande organ i systemrisknämnden är styrelsen, där Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen är röstberättigad ledamot. Finlands andra ledamot är Finansinspektionens direktör Anneli Tuominen. Systemrisknämnden sammanträder i genomsnitt fyra gånger per år. Finlands Bank har också en representant i den rådgivande tekniska kommittén.

Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) inrättades 2011 och tog över efter Europeiska banktillsynskommittén, som lades ned. Europeiska bankmyndighetens uppgift är att säkerställa en effektiv och harmoniserad tillsyn och reglering av bankerna i EU och stärka den internationella samordningen av tillsynen bland annat genom att ge ut reglerings- och tillsynsstandarder och medla i och avgöra tvister mellan behöriga internationella myndigheter. Under året planerade och genomförde EBA ett stresstest av de stora bankerna i EU och fastställde tillfälliga högre kapitalkrav för denna grupp av banker. EBA består av EU-ländernas banktillsynsmyndigheter och experter från de nationella centralbankerna.

EU:s Ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC), sammanträdde 13 gånger under året. Kommitténs viktigaste uppgift är att bereda sammanträdena i Ekofinrådet, som består av EU-ländernas ekonomiska och finansministrar. Kommitténs arbete präglades 2011 framför allt av hantering

av den europeiska skuldkrisen, intensiv bevakning av det ekonomiska läget i EU-länderna och det ökade behovet av ekonomisk-politisk samordning.

EU:s medlemsländer kan utse högst två medlemmar till kommittén av vilka den ena ska representera finansministeriet och den andra landets centralbank. Medlemmarna har personliga suppleanter. I sammanträdena deltar även representanter för ECB och Europeiska kommissionen. Ekonomiska och finansiella kommittén sammanträdde i såväl begränsad som fullständig sammansättning. Centralbankernas representanter deltog i de senare sammanträdena.

Ekonomiska och finansiella kommittén har dessutom sammanträtt två gånger om året i den så kallade rundabordsammansättningen (Financial Stability Table). I dessa möten har representanter för EU:s tillsynsmyndigheter deltagit och rapporterat om läget på finansmarknaden i EU. Rundabordsmötena fokuserade under året särskilt på den finansiella stabiliteten, stresstesterna i banksektorn och rekapitaliseringen av bankerna.

EU:s Kommitté för ekonomisk politik (Economic Policy Committee, EPC) fokuserar på att förbereda principerna för EU:s ekonomiska politik och strukturpolitiska ärenden utifrån bland annat Lissabonprogrammet. I kommittén medverkar medlemsländernas finansministerier och vissa av centralbankerna (bland annat Finlands Bank har en representant) samt Europeiska kommissionen och ECB.

Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on

Ruta 6.

Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2011

Finlands Bank i ECB-rådet

Erkki Liikanen, medlem	Maritta Nieminen, bisittare
Pentti Hakkarainen, suppleant	Antti Suvanto, bisittare

Finlands Bank i ECBS-kommittéer, budgetkommittén, Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor och personalchefsmötet

Budgetkommittén Pirkko Pohjoisaho-Aarti	Kommittén för internrevision Erkki Kurikka Pertti Ukkonen	Riskhanteringskommittén Antti Nurminen Kaarina Huumo
Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor Seppo Honkapohja	Kommittén för kalkylmetoder Annika Karjalainen Hanna Järvinen	Rättskommittén Maritta Nieminen Eija Brusila
IT-kommittén Armi Westin (t.o.m. 31.3.2011) Petteri Vuolasto Raimo Parviainen (fr.o.m. 1.4.2011)	Kommittén för marknadsoperationer Harri Lahdenperä Tuomas Välimäki	Sedelkommittén Mauri Lehtinen Kari Takala
Kommittén för betalnings- och avvecklingsystem Marianne Palva Kirsi Ripatti	Kommunikationskommittén Mika Pösö Richard Brander	Statistikommittén Helka Jokinen (t.o.m. 31.8.2011) Laura Vajanne (fr.o.m. 15.10.2011) Harri Kuussaari
Kommittén för finansiell stabilitet Kimmo Virolainen Jouni Timonen (fr.o.m. 13.6.2011)	Penningpolitiska kommittén Tuomas Saarenheimo Jarmo Kontulainen	
Kommittén för internationella förbindelser Pentti Hakkarainen Olli-Pekka Lehmussaari (t.o.m. 31.8.2011) Janne Hukka (fr.o.m. 1.9.2011)	Personalchefsmötet Antti Vuorinen	
	Redovisningskommittén Tuula Colliander	

Finlands Bank i EU-kommittéer

Europeiska systemrisknämndens styrelse Erkki Liikanen	Kommittén för ekonomisk politik Veli-Matti Mattila (t.o.m. 30.4.2011) Lauri Kajanoja (fr.o.m. 9.9.2011)	Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik Helka Jokinen (t.o.m. 31.8.2011) Laura Vajanne (fr.o.m. 15.10.2011)
Ekonomiska och finansiella kommittén Pentti Hakkarainen Hannu Mäkeläinen, suppleant (t.o.m. 15.3.2011) Olli-Pekka Lehmussaari, suppleant (fr.o.m. 16.3.2011)	Europeiska bankmyndigheten Kimmo Virolainen	Betalningsbalanskommittén Harri Kuussaari

Finlands Bank i BIS, IMF och OECD

BIS centralbankschefsmöten Erkki Liikanen	Internationella valutafonden Erkki Liikanen, styrelseledamot Pentti Hakkarainen, suppleant i styrelsen	OECD:s kommitté för ekonomisk politik Tuomas Saarenheimo Samu Kurri
		OECD:s finansmarknadskommitté Jyrki Haajanen

Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics, CMFB) består av representanter för de nationella statistikmyndigheterna, Eurostat, de nationella centralbankerna och ECB. Kommittén har till uppgift att förbättra förutsättningarna för statistiksamarbetet mellan ECB och Eurostat och avge yttranden inom sitt statistikområde.

I Eurostats betalningsbalanskommitté (Balance of Payments Committee) deltar centralbankerna och statistikmyndigheterna med ansvar för betalningsbalansstatistik. Kommittén har till uppgift att biträda Eurostat i genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om gemenskapsstatistik över betalningsbalansen.

Internationella regleringsbanken

Internationella regleringsbanken (BIS) håller årligen sex regelbundna centralbankschefsmöten, där chefdirektören för Finlands Bank deltar. På sammanträdena 2011 diskuterades aktuella frågor inom världsekonomin och på finansmarknaden och särskilt de utmaningar som följt av krisen, bland annat konsekvenserna av den ökade skuldsättningen.

Finlands Banks chefdirektör deltog också i de så kallade Global Economy-sessionerna som hölls i samband med centralbankschefernas regelbundna sammanträden. På agendan stod utöver den globala ekonomin också aktuella utmaningar inom det internationella finanssystemet. Som aktieägare i BIS var Finlands Bank representerad vid bankens formella bolagsstämma i juni.

Övrig internationell verksamhet

Direktionsmedlemmarna i Finlands Bank deltog 2011 i flera internationella möten, seminarier, konferenser och evenemang.

Det nordiska samarbetet fortsatte på traditionsenligt sätt, och denna gång samlades de fem nordiska ländernas centralbankschefer med experter i danska Skagen i maj. Huvudtema för mötet var den nordiska bostadsmarknaden. De nordiska centralbankscheferna träffades också vid flera andra tillfällen under året både på nordiska möten och i andra internationella sammanhang.

Kommunikation

Finlands Bank syftar till att öka allmänhetens kunskap om Finlands Bank och Eurosystemet genom effektiv och riktad information om penningpolitik, finansmarknad och betalningsmedel och om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet på dessa områden.

En viktig kanal för extern information är Finlands Banks webbplats. Banken lanserade i januari 2011 sin omarbetade webbplats med nytt utseende, nytt innehåll och nya funktioner. Webbplatsen blev samtidigt också mer mobilanpassad. Finlands Banks webbplats har varje månad närmare 170 000 besökare. Webbplatsens funktion är att ge aktuell information om ekonomin och finansmarknaden och om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet.

Tillspetsningen av skuldskrisen i Europa avspeglades också i Finlands Banks kommunikation. På bankens webbplats lanserades i mars en blogg där

bankens experter lägger ut artiklar som tar upp aktuella ekonomiska frågor framför allt ur centralbankens synvinkel. Direktionsmedlemmarna, cheferna och experterna har också lyft fram krisen i sina andra artiklar, tal och intervjuer.

Jubileumsåret för Finlands Banks 200-åriga historia satte också sin prägel på bankens kommunikation. Konstutställningarna i bankens huvudbyggnad i januari och augusti drog till sig 11 300 besökare och fick stor mediebevakning. I samband med utställningen lades virtuella rundvandringar med konstsamlingen och huvudbyggnadens arkitektur ut på bankens webbplats. Den första delen av historieverket om Finlands Bank gavs ut och MTV3 visade en tvådelad TV-dokumentär om Finlands Banks 200-åriga historia, som också sändes i repris. Den egentliga 200-årsfesten firade banken i Musikhuset i december med en tillställning för personalen och en för inbjudna inhemska gäster.

ECB-rådets sammanträde i Helsingfors i maj 2011 tilldrog sig stor uppmärksamhet både i Finland och internationellt. ECB-rådet sammanträder i allmänhet två gånger om året utanför Frankfurt. Syftet med sammanträdena i de olika euroländerna är att betona ECB:s roll som gemensam centralbank för euroområdet. Efter sammanträdet ägde Finlands Banks 200-årsjubileums-konferens rum. Konferensen samlade ledande centralbankschefer från Europa och övriga världen och framstående representanter för den akademiska världen. I Åbo arrangerades under hösten ett historieseminarium som

behandlade Östersjöns ekonomiska område ur olika perspektiv.

Den viktigaste publikationen i Finlands Banks externa kommunikation är tidskriften *Euro & talous*, som gavs ut fem gånger 2011. I juni- och decembernumren presenterades Finlands Banks prognos för konjunkturutvecklingen i Finland. I slutet av våren utkom ett nummer om den finansiella stabiliteten. Mars- och septembernumren presenterade penningpolitiken och Finlands Banks prognos för den internationella ekonomin. I samband med utgivningen av varje nummer hölls en presskonferens. På bankens webbplats publiceras artikelserien *BoF Online*; under 2011 publicerades åtta artiklar i serien.

Finlands Banks publikationer finns på bankens webbplats. En del av publikationerna utkommer också i tryckt form. De viktigaste publikationerna 2011 listas i bilagan på sidan 136.

Genom sitt program för ökad ekonomisk kompetens vill Finlands Bank göra framför allt ungdomarna bättre bevandrade i ekonomi. Banken deltar också i forskningsprojektet *Toimijat, kanavat ja tavat* (Aktörer, kanaler och seder) (TOKATA) som inleddes 2011 och fokuserar på den ekonomiska kompetensen hos de unga. Ansvariga för det tvååriga forskningsprojektet är Konsumentforskningscentralen och Jyväskylän universitet. Projektets första delrapport publicerades i oktober.

Finlands Bank tillhandahåller webbplatsen *Mer om euron* (<http://euro.fi/s/index>) för lärare och skolelever. På webbplatsen, som fungerar som ett stöd för

ekonomiundervisningen, finns olika spel och uppgifter som lärarna kan utnyttja i undervisningen. Finlands Bank var en av arrangörerna för utbildningsturnén *Ekonomi i klartext* som riktar sig till lärare. I seminarierna deltog sammanlagt omkring 240 lärare.

Finlands Bank arrangerade den fjortonde Ekonomigurutävlingen tillsammans med Finansbranschens Centralförbund och Förbundet för lärarna i historia och samhällslära FLHS rf. Finalen ägde rum i mars 2011 och segern gick till Juhana Tikkanen från Ressun lukio i Helsingfors. De tre bästa i tävlingen deltog i publikevenemanget om ungdomar och ekonomisk kompetens som Finlands Bank och Finlands Gymnasistförbund ordnade på Finlandsarenan i Björneborg.

Finlands Banks myntmuseum tjänar som bankens besökscentrum och visar utställningar om pengarnas historia och Finlands Banks verksamhet inom Europeiska centralbankssystemet. Myntmuseet hade ca 13 000 besökare under året. I januari 2011 öppnades den tillfälliga utställningen *Tre valutor, två århundraden, en Finlands Bank* till minne av Finlands Banks 200-åriga historia. Utställningen skildrade myntreformernas inverkan på finländarnas liv.

Föreläsningsserien *Studia monetaria* i samhällsekonomi och ekonomisk historia fortsatte med 12 föreläsningar, som samlade närmare 700 åhörare. I debattserien *Ekonomibok Nu*, som inleddes 2010, ordnades två seminarier om en aktuell finländsk bok i ekonomi. Tema för diskussionen i maj var den första

delen av historieverket om Finlands Bank, *Keisarin kassasta keskuspankiksi* (Från kejserlig kassa till centralbank), av författarna Antti Kuusterä och Juha Tarkka, medan diskussionen i oktober gällde samlingsverket av Anders Chydenius skrifter *Anticipating The Wealth of Nations. The Selected Works of Anders Chydenius (1729–1803)*.

Den första delen av historieverket om Finlands Bank, Keisarin kassasta keskuspankiksi (Från kejserlig kassa till centralbank), gavs ut i april 2011.

Foto: Peter Mickelson.

Ledning och personal

Ledningssystem

De centrala delarna i Finlands Banks ledningssystem är bankens strategi, mål- och resultatstyrning, verksamhetsplanering, personal- och budgetramar och samlad riskbedömning. Samlad riskbedömning och riskanalys är integrerade i verksamhetsplaneringen inom avdelningarna, enheterna och processerna. Utvecklings- och lönesamtal med medarbetarna ingår också i ledningssystemet.

Verksamhetsplanering

Planeringshorisonten för avdelningarna och processerna är tre år. Målen för verksamheten skrivs ned i mål- och resultatkontrakt som årligen undertecknas av avdelningscheferna. Kontrakten tar upp målen, mätetalen för dem och de viktigaste projekten.

Mål- och resultatstyrning

Inom ramen för mål- och resultatstyrningen fastställs bankens strategiska mål och mätetal för måluppfyllelsen. Mål för varje avdelning och process härleds från bankens strategi efter strategiområde. Den strategiska måluppfyllelsen enligt skalan 1–5 var god 2011.

Avdelningscheferna svarar för ledningen och styrningen av verksamheten vid sina avdelningar, dvs. för måluppfyllelsen och personal- och budgetfrågor. Beslutsfattandet har mer än tidigare delegerats till byrå- och enhetscheferna.

Servicekompetens och inflytande

Finlands Bank utövar ett stort inflytande inom Eurosystemet och i den ekonomisk-politiska debatten i vårt land. Servicekompetens och inflytande mäts genom

kundenkäter som riktas till högsta ledningen och medarbetarna och till kunder och intressegrupper. Bankens inflytande i den inhemska ekonomisk-politiska debatten anges med indikatorn mediebevakning i systemet för mål- och resultatstyrning.

Ekonomisk resursanvändning

Syftet med bankens tillgångsförvaltning är att sörja för en tillfredsställande kapitaltäckning och en stabil vinstfördelning till staten. Avkastningen på de finansiella tillgångarna följs upp genom kvartalsrapporter och prognoser.

Banken har fastställt mål för personal- och budgetutvecklingen, som kvartalsvis följs upp av direktionen. Utvecklingen av resurserna jämförs med andra centralbanker.

Välfungerande interna processer

Processledning har införts inom bankens fyra kärnprocesser. Systemet är välförankrat och samarbetet mellan processerna löper smidigt. Finlands Bank och Finansinspektionen, som verkar i anslutning till banken, har undertecknat ett samförståndsavtal om principerna för samarbete och informationsutbyte. Avtalet följs upp genom rapporter från avdelningen för finansiell stabilitet och statistik. Nya IT-lösningar har utvecklats för att ge bättre möjligheter till distansarbete.

Kompetensutveckling och arbetsförmåga

Ett nyutvecklat verktyg, ledarskapsindex, infördes som stöd i chefsarbetet i början av 2011.

Riskhantering som verktyg för den interna styrningen

Enligt de principer för bankens riskhantering som antagits av direktionen ska riskhanteringen vara integrerad i bankens interna styrningssystem. De årliga mål- och resultatrapporterna ska innehålla en bedömning av sannolikheten för att riskerna realiserar under perioden. Riskerna delas in i strategiska, finansiella och operativa risker. Direktionen har det övergripande ansvaret för att organisera och leda riskhanteringen och fastställa risknivån, men varje medarbetare ska sörja för riskhanteringen inom ramen för sin befattning och sina uppgifter.

Strategiska risker

Finlands Banks viktigaste strategiska risker gäller strategival och underliggande antaganden om omvärlden och omvärldsförändringarna både i och utanför Finland. En strategisk riskbedömning gjordes för första gången på strategiseminarier 2011.

Samlade finansiella risker

Uppföljning och rapportering av samlade finansiella risker i balansräkningen är förlagd till administrativa avdelningens riskkontrollbyrå, som svarar för

bedömning, analys och hantering av riskerna i investeringsverksamheten. För de samlade finansiella riskerna i balansräkningen redogörs närmare på sidorna 86–87.

Operativa risker

De operativa riskerna i bankens kärnfunktioner bedöms främst mot bakgrund av målen och måluppfyllelsen, medan det varit möjligt att anta ett skade-, förlust- eller anseendeperspektiv i riskbedömningen av system- och säkerhetsfunktionerna.

Bedömningen fokuserar på identifierade risker i processer och arbetssätt och på risker som hänför sig till nyckelpersoner och nyckelkompetenser. Under 2011 rapporterade flera avdelningar och kärnprocesser att statsskuldskrisen i Europa exponerar banken för nya risker. Riskerna kan i värsta fall ifrågasätta bankens trovärdighet och självständighet.

Mandatet för bankens riskkommitté utvidgades till att täcka uppföljningen av den operativa riskhanterings kvaliteten och omfattning. Kommittén ska bedöma nivån på bankens operativa riskhantering och ge rekommendationer om dess utveckling.

Personal

Finlands Banks personalledning fokuserar på gott chefsarbete, kompetensutnyttjande över organisationsgränserna, kompetensbreddning genom jobbrotation, en motiverande och kreativ arbetsmiljö och mål- och prestationsuppfyllelse.

Sin arbetsgivarroll uppfyller banken på ett etiskt hållbart, jämlikt och rättvist sätt och upprätthåller förutsättningar för en modern och vis, lärande organisation. Direktionen godkände den jämställdhetsplan som reviderats av Finlands Banks och Finansinspektionens gemensamma jämställdhetsgrupp. Planen lyfter särskilt fram betydelsen av att kunna kombinera arbete och familjeliv samt likabehandlingen av män och kvinnor vid rekrytering och chefsval.

Banken följer upp medarbetarnas arbetsmotivation genom en arbetsklimatundersökning som utförs vartannat år. Vid mätningen 2011 var arbetsklimatindex i nivå med jämförelsegruppen som

består av expertorganisationer. Till arbetstillfredsställelsen upplevdes bland annat följande faktorer bidra: tydliga strategiska mål, jämställdhet och jämlik behandling av olika personalgrupper, informationsförmedling och en välfungerande organisation. Ledarskapsindex, som mäts årligen, låg i enlighet med målsättningen över genomsnittet för expertorganisationer.

Vid slutet av 2011 hade Finlands Bank 420 anställda, av vilka 57 % hade expertbefattningar. Den närvarande personalen minskade med 4,8 % under året. Under EMU-medlemskapet har den närvarande personalen minskat med 44 % (diagram 19). Personalminskningen speglar pensionsbortfallet och en stram rekryteringspolitik. Finlands Banks mål är att vara bland de effektivaste centralbankerna inom EU.

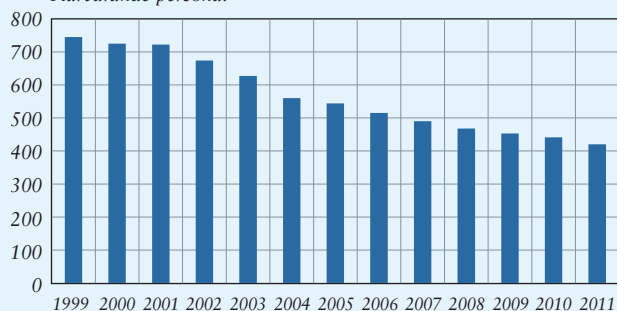
År 2011 avgick 10 personer med pension och 17 från en tidsbunden anställning, medan 14 gick över till andra organisationer. Banken rekryterade 18 personer. Lediga tjänster har fyllts företrädesvis genom intern rekrytering.

Den närvarande personalen vid Finansinspektionen uppgick vid slutet av året till 208; 75 % hade expertbefattningar.

Arbetsmarknadsfrågor

Bankens tjänstekollektivavtal, som slöts 2010, gäller från den 1 oktober 2010 till den 29 februari 2012. Den generella lönehöjningen 2011 var 1,2 % och den prestationsbaserade lönesamtalspotten 0,9 %. För strukturella justeringar användes 0,31 % av avdelningarnas

Diagram 19.
Personalutvecklingen vid Finlands Bank 1999–2011
Närvarande personal

Källa: Finlands Bank.

Tabell 5.
Viktigaste nyckeltal för personalledningen¹

	2010	2011
Antal anställda		
Närvarande personal, Finlands Bank	441	420
Närvarande personal, Finansinspektionen	209	208
Årsverken, Finlands Bank	470	446
Personalomsättning räknad i avgångar	9 %	10 %
Personalomsättning räknad i rekryteringar	6 %	5 %
Intern rörlighet	11 %	8 %
Antal nypensionerade	21	10
Genomsnittlig pensioneringsålder	59 år	60 år
Antal löpande pensioner ²	1 127	1 158
Personalstruktur		
Medelålder	45 v	46 v
Experter och chefer	67 %	66 %
Kvinnor	49 %	49 %
Utbildningsindex ³	5,8	5,8
Löner och ersättningar		
Löner i förhållande till marknadslöner ⁴	98 %	99 %
Fasta lönehöjningar	1 %	2,1 %
Generell lönehöjning	1 %	1,2 %
Prestationsbaserad höjning	–	0,9 %
Bonus i procent av lönesumman	0,50 %	0,35 %
Medellönen för kvinnor / medellönen för män	99 %	100 %
Pensioner		
Utbetalda pensioner ⁵	22 mn euro	23 mn euro
Kompetens		
Utbildningskostnader/lönesumma	3,6 %	2,7 %
Utbildningsdagar/årsverke	3,3	3,4
Arbetshälsa		
Sjukfrånvaroprocent	2,7	2,9
Arbetsklimatindex	–	3,4

¹ Nyckeltalen hänför sig till Finlands Bank, om inget annat anges. Nyckeltalen för Finansinspektionen publiceras i FI:s egen verksamhetsberättelse.

² Inkl. Finansinspektionens pensioner.

³ Utbildningsindex beräknas på grundutbildningsnivån för de anställda. Indexintervallet är 1–8.

⁴ Referensgrupp för Finlands Bank (inkl. Finansinspektionen) i Hay-jämförelsen är organisationer inom bank- och finanssektorn, den offentliga sektorn och industri- och servicesektorn. Medianen för samtliga organisationer i Hay-jämförelsen är målnivån för Finlands Banks lönepolitik (grundlön + förmåner).

⁵ I siffran ingår också Finansinspektionens pensioner.

lönesummor den 1 januari 2011 och 0,5 % den 1 november 2011.

I samband med förhandlingarna om tjänstekollektivavtalet 2011 tillsatte parterna en arbetsgrupp för att utvärdera

praxis vid visstidsutnämning av fast anställda tjänstemän. Utifrån detta arbete preciserade direktionen tillämpningsområdet för riktlinjerna och arbetstagarens ställning efter avslutat visstidsuppdrag.

Finlands Bank inbjöd de anställda vid banken och Finansinspektionen med familjer och andra närstående till ett besök i huvudbyggnaden i april 2011. En trollkarl uppträdde för publiken i personalmatsalen.

Foto: Peter Mickelsson.

Budget och verksamhetskostnader

Till kostnadseffektiviteten i Finlands Banks verksamhet bidrar målinriktade budget- och personalramar, effektiv upphandling av tjänster och varor och välfungerande uppföljningssystem. Budgeten omfattar personalkostnader, personalrelaterade kostnader, fastighetskostnader, IT-kostnader och övriga kostnader. Budgetarna för 2012–2014 upprättades hösten 2011, då direktionen också fastställde budgeten för 2012. Budgetarna för 2013–2014 fastställs senare. Målet är att genom effektiv konkurrensutsättning av upphandlingen i förening med ramavtal hålla bankens verksamhetskostnader under kontroll och att stödja kostnadsmålen för verksamheten. Direktionen följer upp budgetutfallet kvartalsvis, medan cheferna följer utfallet av sina budgetar i realtid via rapporteringssystemet. Finlands Banks direktion fastställer också Finansinspektionens budget.

Finlands Banks budget

År 2011 uppgick Finlands Banks verksamhetskostnader till 105,5 miljoner euro (83,1 miljoner euro 2010). I beloppet ingår en avgift till pensionsfonden på 30,5 miljoner euro. Intäktsutfallet blev 15,4 miljoner euro. Kostnadsbudgetens slutsumma uppgick till 90,1 miljoner euro netto (68,7 miljoner euro 2010).

Till investeringar användes 2011 sammanlagt 8,8 miljoner euro. Ombyggnadsinvesteringar gjordes för 3,2 miljoner euro. Merparten av fastighetsinvesteringarna gällde Vandafastigheten. Övriga anläggningskostnader uppgick till 5,6 miljoner euro.

Tabell 6.
Finlands Banks budget, miljoner euro

	Utfall 2011	Budget 2012
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	33,9	34,2
Avgift till pensionsfonden	30,5	
Personalrelaterade kostnader	2,9	4,1
Övriga kostnader	21,7	25,2
AVSKRIVNINGAR	7,9	8,2
Summa	96,9	71,7
Sedelproduktionskostnader	4,0	4,5
Depåränta	0,6	1,0
Bankserviceavgift	4,0	4,7
Summa verksamhetskostnader	105,5	81,9
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	2,8	2,9
Fastighetsintäkter	9,4	10,3
Övriga intäkter	0,5	0,1
Tjänster till Finansinspektionen	2,7	2,8
Summa intäkter	15,4	16,1
Netto	90,1	65,8
2. Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	3,2	2,2
Huvudkontorsfastigheter	1,0	0,8
Fastigheten i Vanda	1,7	1,1
Övriga fastigheter	0,5	0,3
IT-utrustning och -program	4,8	5,9
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	0,1	0,2
Säkerhetsutrustning	0,6	1,2
Övriga	0,1	0,1
Summa investeringar	8,8	9,6

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Den största kostnadsökningen i budgetsiffrorna för 2012 kan tillskrivas

Tabell 7.
Budget för Finlands Banks pensionsfond, miljoner euro

	<i>Utfall 2011</i>	<i>Budget 2012</i>
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>	0,1	0,2
<i>Kostnader för pensionsfondsverksamheten</i>	0,5	0,6
<i>Pensionsfondens fastighetskostnader</i>	0,9	0,9
AVSKRIVNINGAR		
	1,2	1,2
PENSIONER		
<i>Utbetalda pensioner</i>	22,7	24,3
Summa kostnader	25,4	27,2
INTÄKTER		
<i>Arbetspensionsavgifter</i>	9,8	9,8
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	32,0	
<i>Hyror</i>	1,1	1,2
<i>Interna hyror</i>	1,9	2,0
Summa intäkter	44,8	13,0
Netto	19,4	-14,2
2. Investeringar		
<i>Pensionsfondens fastigheter</i>	0,3	0,3
Summa investeringar	0,3	0,3
<i>På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.</i>		

upphandling av tjänster, drifts- och licensavgifter och fastighetskostnader. Andra större kostnadsposter är den ökade inväxlingen av marksedlar och -mynt mot inlösningstidens slut och sedelproduktionskostnaderna. Personalkostnaderna beräknas falla något till följd av personalminskningar. Investeringarna beräknas 2012 bli 9,6 miljoner euro och koncentreras främst till Vandafastigheten och till IT-utrustning och -program.

Pensionsfondens budget

För pensionsfondens verksamhetskostnader 2011 blev utfallet 25,4 miljoner euro. De utbetalda pensionerna (22,7 miljoner euro) var den största kostnadsposten. Pensionsfondens intäktsutfall blev 44,8 miljoner euro, inklusive den mottagna fondavgiften på 32,0 miljoner euro.

Pensionsfondens kostnader beräknas öka under de tre följande åren, vilket huvudsakligen beror på att beloppet utbetalda pensioner ökar.

Investeringarna för ombyggnad av pensionsfondens fastigheter uppgick 2011 till 0,3 miljoner euro. Ombyggnaderna beräknas 2012 kosta sammanlagt 0,3 miljoner euro.

Pensionsfonden ger ut en egen årsberättelse.

Finansinspektionens budget

Finansinspektionens verksamhetskostnader 2011 utgjorde 26,1 miljoner euro. I personalkostnaderna ingår en avgift till pensionsfonden på 1,5 miljoner euro. Intäkterna uppgick till sammanlagt 28,7 miljoner euro. Tillsyns- och åtgärdsavgifterna stod för 24,5 miljoner euro och Finlands Banks finansieringsandel var 1,3 miljoner euro. Årets överskott blev 2,6 miljoner euro. Överskottet beaktas när tillsyns- och åtgärdsavgifterna för följande räkenskapsperiod fastställs. Investeringarna uppgick till 0,3 miljoner euro.

I verksamhetskostnader för 2012 har 27,5 miljoner euro budgeterats. Intäkterna beräknas uppgå till 28,9 miljoner euro, varav Finlands Banks andel är 1,4 miljoner euro. Investeringarna beräknas kosta 0,5 miljoner euro.

Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Tabell 8.
Finansinspektionens budget, miljoner euro

	Utfall 2011	Budget 2012
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	18,5	19,2
Personalrelaterade kostnader	0,9	1,0
Övriga kostnader	3,9	4,1
AVSKRIVNINGAR	0,1	0,4
TJÄNSTER FRÅN FINLANDS BANK	2,7	2,8
Summa verksamhetskostnader	26,1	27,5
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	23,5	23,9*
Åtgärdsavgifter	1,0	1,0
FB:s finansieringsandel	1,3	1,4
Över-/underskott från föregående period	2,9	2,6
Summa intäkter	28,7	28,9
Överskott överfört i ny räkning	2,6	1,4

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

* Avgiftsbeloppet preciserades efter budgeten.

Miljö

Finlands Bank sörjer för sitt miljöansvar bland annat genom att öka energi- och materialeffektiviteten. Miljöhänsynen beaktas systematiskt i den dagliga verksamheten med stöd av det så kallade EMAS-systemet (the Eco-Management and Audit Scheme), dvs. EU:s miljöstyrnings- och miljörevisionsordning som bygger på en EU-förordning. I enlighet med EMAS-systemet lägger banken vikt vid att uppfylla de lagstadgade kraven, identifiera miljöhänsyn i verksamheten och bekämpa miljöeffekter och -risker samt utbilda personalen. Vidare sörjs för att ansvarsområdena är tydligt definierade och dokumenteringen av verksamheten och processerna heltäckande och att miljöprestationen löpande förbättras.

Miljöpåverkan följs upp med två indikatorer i förhållande till verksamhetskostnaderna: relativa koldioxidutsläpp och total avfallsmängd. Målet är att minska den relativa mängden utsläpp och

avfall. För varje tusen euro i verksamhetskostnader bildades 1,67 kg avfall och 72,49 kg koldioxid 2011. År 2010 var motsvarande siffror 1,77 kg avfall och 80,00 kg koldioxid. Av avfallskomponenterna minskade mängden insamlat kontorspapper med nästan hälften. Det mildare vädret bidrog till att sänka värmeförbrukningen i fastigheterna med 15 %.

Största delen av bankens miljöpåverkan uppstår till följd av värme- och elenergiförbrukningen i lokalerna. För att förbättra miljöprestationen installerades närvarodetektorer för ljusstyrning. Kondensationsvärmes tillvaratas och leds tillbaka till värmenätet. Luftkonditioneringsapparaterna byts löpande ut mot nya som inte innehåller miljöskadligt freon. Övergången till molnbaserade IT-tjänster har bidragit till att sänka energiförbrukningen. Vidare har pappersförbrukningen i kontoren minskat till följd av det ökade antalet mobila arbetsstationer. Den tryckta årsupplagan av tid-

Tabell 9.
Finlands Banks miljöpåverkan

	2009	Mängd 2010	2011
Elenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	21 470	10 798	11 537
Värmeenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	14 430	14 029	11 510
Vattenförbrukning (m ³)	38 680	41 412	27 334
Avfallsmängd (t)	168	164	157
Förbrukning av skriv- och tryckpapper (t)	37	40	40
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor (t)	1 810	1 948	1 912
Koldioxidutsläppsbalans (t)	9 540	7 420	6 829

Källa: Finlands Bank.

skriften Euro & talous minskade från sju till fem nummer. Användningen av elektroniska julkort ökade på bekostnad av pappersjulkort, som minskade till en tredjedel. Banken har ingått ett upphandlingsavtal om klimatneutrala brevtransporter, vilket också gynnar utsläppsba-

lansen. Transportfordonens genomsnittliga utsläppsmängd minskade och Finlands Bank köpte sin första transportbil som kör på biobränsle. Tjänsteleverantören i huvudkontorets personalmatsal uppfyllde det stränga målet för dagligt livsmedelsvinn.

I augusti 2011 arrangerade banken ett symposium om östersjöområdets ekonomiska historia i Åbo.

Foto: Peter Mickelsson.

Totala risker

Centralbanksverksamhet medför alltid risker. Risker ingår i hanteringen av de finansiella tillgångarna, i de penningpolitiska operationerna och i den operativa verksamheten. Dessutom kan risker uppkomma av förändringar, störningar och exceptionella förhållanden på marknaden. Banken hanterar riskerna och skapar beredskap för dem, så att genomförandet av centralbanksuppgifterna inte äventyras i något läge.

Under 2011 ökade riskerna avseende Finlands Banks finansiella tillgångar på grund av den försvagade statsobligationsmarknaden. ECB:s och hela Eurosystemets obligationsköp, genom vilka transmissionen av penningpolitiken säkerställdes, ökade dessutom riskerna för Finlands Bank. Denna analys av de totala riskerna omfattar alla risker avseende de finansiella tillgångarna och Eurosystemets agerande.

Riskerna i hanteringen av Finlands Banks finansiella tillgångar och i de penningpolitiska operationerna kan indelas i marknads- och kreditrisker. I marknadsriskerna ingår risker orsakade av förändringar i räntenivån och valutakurserna. Den största risken i balansräkningen gäller fluktuationerna i valutakurserna. Förändringar i guldpriset medför också en marknadsrisk, men på grund av det stora värderegleringskontot har analysen av guldprisrisken lyfts ut ur den övriga riskanalysen.¹ I kreditrisken ingår risker för förändringar i

¹ I noterna till riskhanteringen (s. 120), i bokslutet, har guldriskerna räknats med i analysen av den aggregerade risken. I noten redovisas analysen på ett sätt som gör det möjligt att jämföra med analysen i årsberättelsen för 2010.

gäldenärens kreditbetyg eller för gäldenärens insolvens.

Finlands Bank svarar i regel för riskerna i Eurosystemets penningpolitiska refinansieringstransaktioner och de penningpolitiska köpprogrammen² enligt sin proportionella andel. Därför måste hela Eurosystemets balansräkning beaktas för att kunna se transaktionernas inverkan på Finlands Banks balansräkning.

Av motparterna i refinansieringstransaktionerna krävs tillräckliga och särskilt specificerade säkerheter, som dagligen värderas till marknadspris och på vilka en buffert mot värderingsavdrag tillämpas. I köpprogrammen för säkerställda obligationer är obligationernas kreditbetyg i regel det bästa möjliga och säkerheter som täcker skuldbreven finns. Mot riskerna i värdepappersmarknadsprogrammet har tillräckliga kapitalbuffertar upprättats. Storleken på operationerna och köpprogrammen vid slutet av 2011 och Finlands Banks andel enligt kapitalfördelningsnyckeln framgår av tabell 10.

Riskerna i balansräkningen bedöms med hjälp av etablerade marknads- och kreditriskmodeller och på basis av olika framtidsscenarioer och balansräknings-simuleringar. Riskbedömningarna tar fasta på de sämsta alternativen. Även om modellerna är etablerade speglar de inte hela den aggregerade riskexponeringen. Modellerna bygger på standardantaganden och storleken på de beräknade ris-

² De penningpolitiska refinansieringstransaktionerna, köpprogrammet för säkerställda obligationer och värdepappersmarknadsprogrammet beskrivs närmare i avsnittet om genomförande av penningpolitiken.

kerna kan variera beroende på vilka antaganden som valts. Av utfallet från modellen tas den sämsta procenten till grund för riskbedömningen.

När de samlade riskerna i Finlands Banks balansräkning beräknas exkl. guld, uppskattas den aggregerade risken i balansräkningen till ca 2,5 miljarder euro på årsbasis. Finlands Bank har grund- och reservfonder för 2,2 miljarder euro, avsättningar (exkl. pensionsavsättningen och avsättningen för förluster på ECBS penningpolitiska transaktioner) för 2,5 miljarder euro och värderingskonton (exkl. värderingskontot för guld) för 1,3 miljarder euro (diagram 20). Guldrisken beräknad på samma sätt ligger på en årsnivå av ca 0,9 miljarder euro, medan tillgångarna på värderingskontot för guld uppgår till 1,5 miljarder euro. Alla poster av eget kapital – inkl. värderingskontot för guld – uppgår till totalt 7,5 miljarder euro. Mer detaljerad information om balansräkningsstrukturen framgår av noterna till bokslutet.

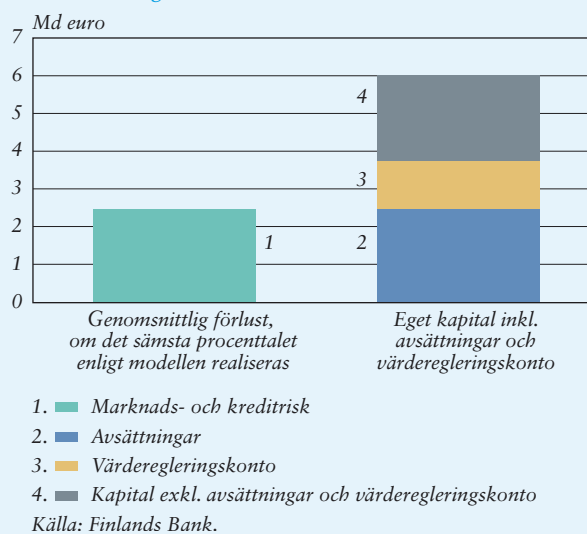
Insatser för att säkra det finansiella systemets stabilitet och funktion kan medföra förluster i centralbanksverksamheten. Beredskap för risker i Finlands Banks balansräkning måste därför skapas genom att se till att banken har en stark balansräkning. En stark balansräkning garanteras genom att riskerna i de finansiella tillgångarna vid behov minskas och avsättningar och kapital ökas. Riskerna i Finlands Banks balansräkning har ökat i och med finanskrisen. Avsättningarna och det egna kapitalet i balansräkningen är tillräckliga för att

Tabell 10.
Penningpolitiska transaktioner, antal vid slutet av 2011

Mn euro	Penningpolitiska refinansieringstransaktioner	Köpprogram för säkerställda obligationer	Värdepappersmarknadsprogram
Eurosystemet	863 568	61 907	211 947
Finlands Banks andel	15 475	1 007	3 479

Källa: Finlands Bank.

Diagram 20.
Samlade finansiella risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonto exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning 2011

täcka identifierade risker. De samlade posterna av eget kapital i balansräkningen ger en god beredskap också för oförutsedda risker.

Ruta 7.

Över- och underskott i betalningarna mellan centralbankerna i euroområdet

Under krisen de senaste åren har stora skuld- eller tillgångsreserver byggts upp i centralbankernas balansräkningar via betalningarna. Också utvecklingen av Finlands Banks balansräkning har varit exceptionell i detta avseende. För Finlands Bank, som fyllde 200 år under 2011, expanderade balansräkningen till den högsta nivån någonsin under bankens historia. När balansräkningen i regel hållit sig på en nivå motsvarande 10–15 % av BNP i Finland och inte ens under kriget överstigit 25–30 %, expanderade Finlands Banks balansomslutning i december 2011 till hela 50 % av BNP (diagram A och B).

I valutaunionen fungerar de nationella centralbankerna i varje enskilt land som centrum för landets finansiella verksamhet samtidigt som de genomför operationerna i den gemensamma penningpolitiken. Effekterna av dessa operationer återspeglas normalt i centralbankernas balansräkningar. Centralbankerna i euroområdet har dessutom inbördes poster, bland annat poster för interna betalningar inom området. Interna betalningar via centralbankerna i euroområdet utgör i själva verket en viktig del av euroområdets funktion. Dessa omfattande rutinmässiga betalningar mellan euroländerna är normalt ingen större sak med tanke

Diagram A.
Skulder i Finlands Banks balansräkning

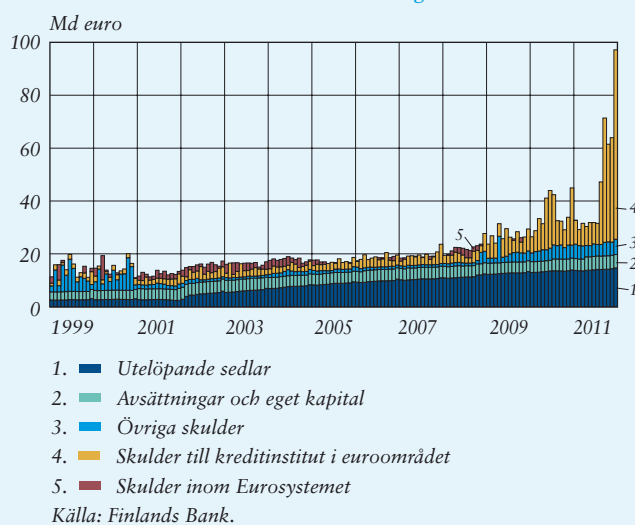
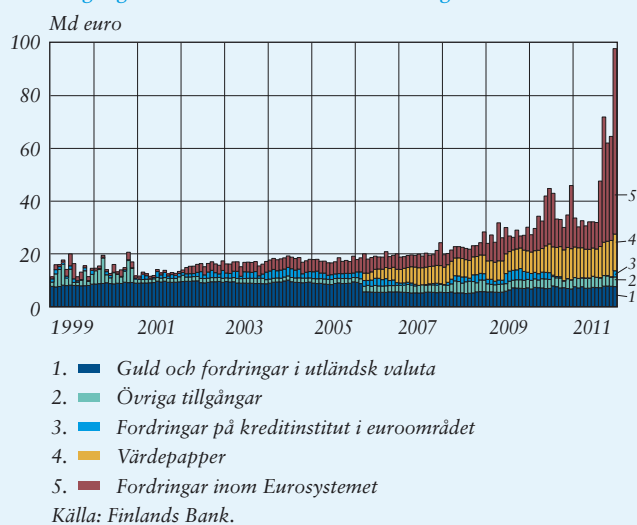

Diagram B.
Tillgångar i Finlands Banks balansräkning

på centralbanksverksamheten och tillhörande risker.

Det tekniska betalningssystemet TARGET2 är ett EU-täckande automatiserat system för avveckling av betalningar i realtid som framför allt används av euroländerna. I systemet uppstår juridiskt sett inga tillgångs- och skuldförhållanden mellan de nationella centralbankerna, utan motparten är Europeiska centralbanken. Ett centralt gränsöverskridande betalningssystem som erbjuder fri tillgång till betalningar är en nödvändig del av valutaunionens funktion.

Också Eurosystemets refinansieringstransaktioner påverkar betalningarna. Eurosystemet fördelar inte sin utlåning landvis, utan ställer endast upp allmänna villkor för krediterna. Fördelningen av finansieringen, på samma sätt som fördelningen av betalningsposter centralbankerna emellan, beror på kreditinstitutens efterfrågan i varje enskilt land. Under krisen har Eurosystemet tillhandahållit kreditinstitutet obegränsad finansiering till styrrentan. Skuldförhållanden kan dock uppstå endast om tillräckliga godtagbara säkerheter finns tillgängliga för krediterna.

Under början av valutaunionen motsvarade utvecklingen av betalningsposterna i regel de normala fluktuationerna i betalningsbalanserna. Kännetecknande var ett stort kapitalflöde från länder med överskott i bytesbalansen till länder med underskott. Till

följd av denna utveckling stannade nettoposterna av betalningarna på en relativt låg nivå. I flera centralbanker, bland annat Finlands Bank, var betalningarna i stort sett balanserade.

Många av de länder som råkade i ekonomiska problem under krisen har fått stora betalningsunderskott, när det rikliga privata kapitalflödet till länderna sinade och delvis till och med ändrade riktning. Stora kortfristiga investeringar har också rört sig ut över euroområdet gränser. Samtidigt har ett kraftigt inflöde av investeringar riktats till finansmarknaderna i de stabila euroländerna. På grund av störningar på interbankmarknaden har inlåningen till kapitalstarka banker ökat och finansinstituten har förbättrat sin likviditet ytterligare genom kortfristiga lån. De har i sin tur deponerat sina tillgångar i centralbanken. Till exempel tyska Bundesbanks inlåning i ECB har ökat till ca 20 % av BNP i Tyskland. Relativt sett har Finlands Banks inlåning tidvis varit rent av större än så.

Däremot har den irländska centralbankens skuld till Eurosystemet ökat till en nivå nära värdet på landets årliga BNP. De grekiska och portugisiska centralbankernas skulder har varit lägre. De spanska och italienska centralbankernas skuldposter ökade först under hösten 2011 när spekulationerna mot obligationsmarknaderna i länderna skjutit fart.

Läget är exceptionellt såttillvida att trots att de finansiella förhållandena centralbankerna emellan är interna ”bokföringsmässiga” finansiella förhållanden inom Eurosystemet så speglar de, via ECB, också de äkta skuldförhållandena mellan ekonomierna i euroländerna.

För riskerna i enskilda centralbanker är det emellertid avgörande att Eurosystemet i vid bemärkelse fungerar som en ekonomisk helhet. Fördelningen av riskerna i och avkastningen på de penningpolitiska operationerna grundar sig på den s.k. kapitalfördelningsnyckeln, dvs. centralbankernas andel av Eurosystemet. Finlands Banks andel är ca 1,8 % av hela systemets risker och avkastning.

Exceptionella under- och överskott i betalningarna är ett problematiskt fenomen som hör samman med kristiden. Därför har säkerheter eller limiter föreslagits för dem. Limiter är det omöjligt att sätta, eftersom förhindrande av betalningar skulle stå i konflikt med valutaunionens grundprinciper. Det enda sättet att avlägsna problemet är att ingripa i de grundläggande orsakerna till obalansen: staternas skuldsättning, bankernas svaga ekonomi och ländernas konkurrenskraft. Korrigeringen av dem går långsamt och de stora TARGET2-posterna kommer därför sannolikt att kvarstå under en lång tid framöver.

Bokslut

Balansräkning, mn euro

	31.12.2011	31.12.2010
TILLGÅNGAR		
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 918	1 664
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	5 886	5 223
<i>Fordringar på IMF</i>	1 967	1 815
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	3 919	3 408
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	628	712
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 946	1 662
5 <i>Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	2 311	50
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	10	–
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	2 301	50
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	40	1
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	13 889	11 668
<i>Värdepapper för penningpolitiska syften</i>	4 637	2 203
<i>Övriga värdepapper</i>	9 253	9 466
8 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	70 348	23 921
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	120	99
<i>Fordran för överförd valutareserv</i>	722	722
<i>Fordringar auseende TARGET2 och korrespondentbankskonton (netto)</i>	66 008	19 686
<i>Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 497	3 414
9 <i>Övriga tillgångar</i>	1 171	1 090
<i>Euroområdets mynt</i>	25	22
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	165	171
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	569	551
<i>Diverse</i>	413	346
Summa tillgångar	98 138	45 990

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

	31.12.2011	31.12.2010
SKULDER		
1 Utelöpande sedlar	14 649	13 880
2 Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	71 697	21 696
Kassakravsinslåning	1 657	9 383
Inlåningsfacilitet	52 540	9 113
Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande (finjusterande transaktioner))	17 500	3 200
3 Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	836	262
4 Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	782	1 021
5 Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	0	0
6 Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	153	23
7 Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 412	1 377
8 Skulder inom Eurosystemet	76	33
9 Övriga skulder	178	151
10 Värde regleringskonto	2 806	2 274
11 Avsättningar	3 032	2 814
12 Eget kapital	2 262	2 175
Grundfond	841	841
Reservfond	1 421	1 334
13 Årets vinst	254	283
Summa skulder	98 138	45 990

Resultaträkning, mn euro

	1.1–31.12.2011	1.1–31.12.2010
1 <i>Ränteintäkter</i>	763	597
2 <i>Räntekostnader</i>	-170	-71
3 RÄNTENETTO	592	526
4 <i>Valutakursdifferenser</i>	5	221
5 <i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	63	119
<i>Värderingsförluster på valutor och värdepapper</i>	-59	-50
6 <i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker</i>	-9	-290
NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	592	526
7 AVGIFTS- OCH PROVISIONSNETTO	-0	-1
8 <i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-75	-33
9 <i>Andel av ECB:s vinst</i>	3	26
10 <i>Avsättning för förluster på penningpolitiska transaktioner</i>	22	32
11 <i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	15	9
RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	557	560
12 <i>Övriga intäkter</i>	35	34
<i>Verksamhetskostnader</i>	-125	-102
13 <i>Personalkostnader</i>	-51	-51
14 <i>Avgift till pensionsfonden</i>	-32	-10
15 <i>Administrationskostnader</i>	-29	-28
16 <i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-8	-7
17 <i>Sedelproduktionskostnader</i>	-4	-6
18 <i>Övriga kostnader</i>	-1	0
VERKSAMHETSRESULTAT	467	491
<i>Pensionsfondens resultat</i>	19	24
19 <i>Pensionsfondens intäkter</i>	63	58
20 <i>Pensionsfondens kostnader</i>	-44	-34
21 <i>Förändring av avsättningar</i>	-232	-232
22 ÅRETS RESULTAT	254	283

Bokslutsbilagor, mn euro

	31.12.2011	31.12.2010
Aktier och andelar, nominellt värde		
<i>Internationella regleringsbanken (BIS)¹</i>	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
<i>Bostadsaktier</i>	2,5	2,8
<i>Övriga aktier eller andelar</i>	0,0	0,0
<i>Summa</i>	24,9	25,2
Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond		
	0,2	0,2
Pensionsåtaganden		
<i>Finlands Banks pensionsåtaganden²</i>	543,7	543,3
<i>– därav täckt genom avsättningar</i>	543,9	525,8
Finlands Banks intressekontor		
<i>Inlåning</i>	23,8	22,6
<i>Utlåning</i>	3,7	3,9

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Exkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev 2012.

Finlands Banks fastigheter

<i>Fastighet</i>	<i>Adress</i>	<i>Byggnadsår</i>	<i>Volym ca m³</i>
<i>Helsingfors</i>	<i>Fredsgatan 16</i>	<i>1883/1961/2006</i>	<i>52 100</i>
	<i>Fredsgatan 19</i>	<i>1954/1981</i>	<i>40 500</i>
	<i>Snellmansgatan 6¹</i>	<i>1857/1892/2001</i>	<i>23 600</i>
	<i>Snellmansgatan 2¹</i>	<i>1901/2003</i>	<i>3 200</i>
	<i>Ramsöuddsvägen 34</i>	<i>1920/1983/1998</i>	<i>4 600</i>
<i>Kuopio</i>	<i>Puutarhakatu 4</i>	<i>1993</i>	<i>13 000</i>
<i>Tammerfors</i>	<i>Hämeenkatu 13 b¹</i>	<i>1942</i>	<i>36 000</i>
<i>Uleåborg</i>	<i>Kajaaninkatu 8</i>	<i>1973</i>	<i>17 200</i>
<i>Vanda</i>	<i>Säkerhetsdalsvägen 1</i>	<i>1979</i>	<i>324 500</i>
<i>Enare</i>	<i>Saariseläntie 9</i>	<i>1968/1976/1998</i>	<i>6 100</i>

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Direktionen föreslår för bankfullmäktige att Finlands Banks vinst, 254 483 546,95 euro, disponeras så att 69 483 546,95 euro överförs till reservfonden enligt 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank och återstoden, 185 000 000 euro, reserveras för statens behov.

Helsingfors den 22 februari 2012

FINLANDS BANKS DIREKTION

Erkki Liikanen, ordförande

Pentti Hakkarainen

Seppo Honkapohja

./. Arno Lindgren

Redovisningsprinciper

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och -metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och guldets omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prispförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskontot. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskontot i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och -förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen upp till höger.

<i>Valuta</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
<i>US-dollar</i>	<i>1,2939</i>	<i>1,3362</i>
<i>Japanska yen</i>	<i>100,2000</i>	<i>108,6500</i>
<i>Australiska dollar</i>	<i>1,2723</i>	<i>1,3136</i>
<i>Norska kronor</i>	<i>7,754</i>	<i>7,8000</i>
<i>Danska kronor</i>	<i>7,4342</i>	<i>7,4535</i>
<i>Svenska kronor</i>	<i>8,9120</i>	<i>8,9655</i>
<i>Schweiziska franc</i>	<i>1,2156</i>	<i>1,2504</i>
<i>Brittiska pund</i>	<i>0,83530</i>	<i>0,86075</i>
<i>Kanadensiska dollar</i>	<i>1,3215</i>	<i>1,3322</i>
<i>Särskilda dragningsrätter (SDR)</i>	<i>0,8427</i>	<i>0,8642</i>
<i>Guld</i>	<i>1216,864</i>	<i>1 055,418</i>

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen, dvs. under den period då de erhållits eller uppstår. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningskostnaden och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden. Vinster och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskontot. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskontot i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om orealiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutans på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag enligt rapport från de externa portföljförvaltarna.

Omsättbara värdepapper som inte innehas till förfallodagen och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2011 användes marknadens mittkurs den 30 december 2011.

Omsättbara värdepapper som har klassificerats som värdepapper som innehas till förfallodagen, icke omsättbara värdepapper och icke-likvida stamaktier värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Transaktioner mellan EU-ländernas nationella centralbanker hanteras i första hand i TARGET2-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid. Transaktionerna genererar bilaterala fordringar och skulder på konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa fordringar och skulder nettoredovisas så att ECB är motpart gentemot båda parterna. Varje nationell centralbank har således endast en nettoposition gentemot ECB.

5. Redovisningsprinciper för anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 1999 har anläggningstillgångarna värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderegleringskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderegleringskontot så att de inte påverkar resultatet.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorutrustning och -program, bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de sjutton centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.¹ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.² ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar.

¹ Europeiska centralbankens beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), EUT L 35, 9.2.2011, s. 26.

² Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.

Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten "Utelöpande sedlar". Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande³ fordringar eller skulder redovisas i delposten "Fordringar/skulder inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet". Finlands Bank redovisar en nettofordran.

Inkomsterna från eurosedlar fördelas i förhållande till de nationella centralbankernas inbe-

talda andelar av ECB:s kapital. Ränteintäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten "Räntenetto". Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras med fem års mellanrum och när nya medlemsstater ansluter sig till EU.

De inkomster som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas i regel på de nationella centralbankerna.⁴

7. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2011.

Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.1.2011

	ECBS, %	Eurosystemet, %		ECBS, %
<i>Nationale Bank van België/</i>			<i>Българска народна банка</i>	
<i>Banque Nationale de Belgique</i>	2,4256	3,4666	<i>(Bulgarian National Bank)</i>	0,8686
<i>Deutsche Bundesbank</i>	18,9373	27,06469	<i>Česká národní banka</i>	1,4472
<i>Eesti Pank</i>	0,179	0,25582	<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4835
<i>Central Bank of Ireland</i>	1,1107	1,58738	<i>Latvijas Banka</i>	0,2837
<i>Bank of Greece</i>	1,9649	2,80818	<i>Lietuvos bankas</i>	0,4256
<i>Banco de España</i>	8,304	11,86786	<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3856
<i>Banque de France</i>	14,2212	20,32457	<i>Narodowy Bank Polski</i>	4,8954
<i>Banca d'Italia</i>	12,4966	17,85981	<i>Banca Națională a României</i>	2,4645
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1369	0,19565	<i>Sveriges riksbank</i>	2,2582
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,1747	0,24968	<i>Bank of England</i>	14,5172
<i>Central Bank of Malta</i>	0,0632	0,09032	<i>Delsumma för nationella central-</i>	
<i>De Nederlandsche Bank</i>	3,9882	5,69983	<i>banker utanför euroområdet</i>	30,0295
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9417	2,77503	<i>Totalt</i>	100,0000
<i>Banco de Portugal</i>	1,7504	2,50163		
<i>Banka Slovenije</i>	0,3288	0,46991		
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,6934	0,99099		
<i>Finlands Bank</i>	1,2539	1,79204		
<i>Delsumma för Eurosystemet</i>	69,9705	100,0000		

³ Europeiska centralbankens beslut om fördelning av de monetära inkomsterna för de deltagande medlemsstaternas nationella centralbanker från och med räkenskapsåret 2002 (ECB/2001/16).

⁴ ECB:s beslut (ECB/2005/11).

8. Monetära inkomster

Inkomsterna för de nationella centralbankerna då de fullgör monetära uppgifter för Europeiska centralbankssystemet ska beräknas och fördelas i enlighet med stadgan och de beslut som fattas av Europeiska centralbankens råd.

Interimistisk vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar, dvs. 8 % av det totala värdet på utlöpande eurosedlar, som tilldelas ECB, och ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme) i sin helhet bör fördelas till de nationella centralbankerna under det räkenskapsår då inkomsterna uppkommit. ECB ska fördela inkomsterna i form av en interimistisk vinstutdelning i januari påföljande år⁵. Enligt beslut av ECB-rådet får det belopp som härrör från ECB:s inkomster från utlöpande eurosedlar reduceras med ECB:s utgifter för utgivning och hantering av eurosedlar. ECB-rådet ska före utgången av året besluta huruvida ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna helt eller delvis bör hållas inne i sådan utsträckning som är nödvändig för att säkerställa att utdelningen inte överstiger ECB:s nettovinst för året.

ECB-rådet kan också besluta att ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och, vid behov, ECB:s inkomster från utlöpande eurosedlar helt eller delvis överförs till en avsättning för valutakursrisker, ränterisker, kreditrisker och risker till följd av förändringar i guldvärdet.

⁵ ECB:s beslut av den 25 november 2010 om interimistisk fördelning av Europeiska centralbankens inkomster från eurosedlar i omlopp och inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (ECB/2010/24), EUT L 6, 11.1.2011, s. 35.

9. Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangemanget, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

ECBS harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring. Pensionsfondens placeringar värderas till marknadsvärde och värdeförändringar resultatförs. Bokslutet upprättas enligt marknadsvärdet på årets sista dag. Fastigheterna upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

10. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper.

I bokslutet kan göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

11. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Noter till balansräkningen

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 476 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, cirka 20 % av sitt guld till ECB.

Guld	31.12.2011	31.12.2010
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	1 216,9	1 055,4
Marknadsvärde (mn euro)	1 918,4	1 663,8
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	254,6	455,7

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar i utländsk valuta på IMF

Fordringar i utländsk valuta på IMF	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	460,9	388,4	297,4	257,0
Särskilda dragningsrätter	1 327,6	1 118,7	1 380,0	1 192,5
Övriga fordringar på IMF	178,4	150,4	138,0	119,3
Summa	1 966,9	1 657,4	1 815,3	1 568,8

Kursen mellan euro och SDR 2010 och 2011

	2011	2010
Vid utgången av mars	0,90	0,89
Vid utgången av juni	0,90	0,83
Vid utgången av september	0,86	0,88
Vid utgången av december	0,84	0,86

Finlands medlemsandel i valutafonden är 1 263,8 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 1 327,6 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 1 966,9 miljoner euro.

ECBS redovisningskommitté beslutade sommaren 2010 om redovisning av SDR-säkringstransaktioner avvikande från den allmänna värderingsprincipen valuta för valuta. Försäljning av SDR-komponentvalutor i syfte att gardera sig mot SDR-valutakursrisken medräknas som reducerande poster vid beräkning av bokförings- och marknadsvärdet på SDR. Försäljningen minskar således inte heller komponentvalutornas volym och påverkar inte marknadsvärderingen av valutorna.

2.2 Övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

Här redovisas banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	324,5	79,7
Räntebärande värdepapper	3 587,4	3 198,0
Diskonteringsinstrument	0,0	127,1
Övriga fordringar	7,0	2,9
Summa	3 918,9	3 407,7

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	517,2	14,4	547,9	16,5
US-dollar	2 608,8	72,7	2 248,9	67,6
Japanska yen	461,4	12,9	528,3	15,9
Summa	3 587,4	100,0	3 325,1	100,0

Löptidsfördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	376,0	10,5	849,4	25,5
Över 1 år	3 211,3	89,5	2 475,7	74,5
Summa	3 587,4	100,0	3 325,1	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	196,0	32,9
Räntebärande värdepapper	437,8	675,8
Diskonteringsinstrument	0,0	0,0
Övriga fordringar	-5,7	2,8
Summa	628,1	711,6

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	131,7	30,1	161,1	23,8
US-dollar	293,0	66,9	493,2	73,0
Japanska yen	13,1	3,0	21,4	3,2
Summa	437,8	100,0	675,8	100,0

Löptidsfördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	213,5	48,8	226,2	33,5
Över 1 år	224,3	51,2	449,6	66,5
Summa	437,8	100,0	675,8	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna av hemmahörande utanför euroområdet och fordringar i euro på Internationella regleringsbanken (BIS).

Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	988,6	1 046,4
Räntebärande värdepapper	956,9	615,2
Diskonteringsinstrument	0,0	0,0
Övriga fordringar	0,3	0,0
Summa	1 945,8	1 661,5

Löptidsfördelning av värdepapper i euro utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	219,6	22,9	164,0	27,0
Över 1 år	737,4	77,1	451,2	73,0
Summa	956,9	100,0	615,2	100,0

5. Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande fordringar på finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserande transaktioner som genomförs som standardiserade anbudsförfaranden varje vecka. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att uppfylla syftet med Eurosystemets marknadsoperationer och genom dem tillförs merparten av likviditeten i den finansiella sektorn. Fordringarna relaterade till huvudsakliga refinansieringstransaktioner uppgick vid utgången av 2011 till 10,0 miljoner euro.

De långfristiga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner som genomförs varje månad som standardiserade

anbudsförfaranden. Fordringarna relaterade till dem var 2 301,0 miljoner euro.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 863 568 miljoner euro, varav 2 311 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiseras, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital.

Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	10,0	0
Långfristiga refinansieringstransaktioner	2 301,0	50,0
Summa	2 311,0	50,0

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet. Posten uppgick 2011 till 40,3 miljoner euro. År 2010 var motsvarande belopp 0,6 miljoner euro.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

För att värdepapper som innehas i penningpolitiskt syfte ska kunna särredovisas har posten "Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet" spjälkts upp i "Värdepapper för penningpolitiska syften" och "Övriga värdepapper".

7.1 Värdepapper för penningpolitiska syften

I posten ingick den 31 december 2011 värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för det ursprungliga och det nya köpprogrammet för säkerställda obligationer och värdepapper som förvärvats inom ramen för värdepappersprogrammet.

Värdepapper för penningpolitiska syften

	31.12.2011	31.12.2010	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Ursprungligt köpprogram för säkerställda obligationer	947,8	964,9	-17,1
Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer	59,3	-	59,3
Programmet för värdepappersmarknaderna	3 629,7	1 237,8	2 391,9
Summa	4 636,8	2 202,7	2 434,1

Värdepapper för penningpolitiska syften

Löptid	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	436,7	9,4	164,9	7,5
Över 1 år	4 200,1	90,6	2 037,8	92,5
Summa	4 636,8	100,0	2 202,7	100,0

Värdepappersköpen enligt det ursprungliga köpprogrammet för säkerställda obligationer slutfördes före slutet av juni 2010. Nettobeloppet minskade 2011 till följd av förfall av obligationer, premier och periodisering av diskonteringsinstrument.

ECB-rådet aviserade den 6 oktober 2011 ett nytt program för köp av säkerställda obligationer enligt vilket de nationella centralbankerna och ECB köper säkerställda obligationer i euro

utgivna i euroområdet. Syftet är att stärka kreditinstitutens och de icke-finansiella företagens finansiella förhållanden och uppmuntra kreditinstituten att fortsätta och att öka utlåningen till kunderna. Köpen förväntas bli slutförda före slutet av oktober 2012.

Enligt programmet för värdepappersmarknaderna som lanserades i maj 2010 kan de nationella centralbankerna och ECB köpa räntebärande värdepapper utgivna av den offentliga och privata sektorn i euroområdet. Syftet är att återställa handlingsförmågan inom vissa sektorer av värdepappersmarknaden i euroområdet och återupprätta funktionen i den penningpolitiska transmissionsmekanismen. Nettoökningen i posten 2011 berodde på köp av nya räntebärande värdepapper.

Värdepapper som förvärvats inom programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer klassificeras som värdepapper som innehas till förfallodagen och bokförs enligt principen om upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning (se "Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper" under redovisningsprinciperna). Årliga prövningar av nedskrivningsbehovet görs utifrån tillgängliga uppgifter och förväntade framtida kassaflöden (ställningen på balansdagen).

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna uppgår till totalt 194 155 miljoner euro. Av beloppet redovisas 3 629,7 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska de risker som härrör från värdepapper i innehavet, om de realiserar, fördelas på de nationella centralbankerna i

Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andel av fördelningsnyckeln för ECB:s kapital.

ECB-rådet behandlade ett initiativ från 2011 om den privata sektorns deltagande, enligt vilket en del av Greklands skuld skulle omstruktureras för att nå en hållbar skuldnivå på lång sikt. En del av de värdepapper som Finlands Bank förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna består av grekiska statsobligationer, men inga förändringar i de avtalsenliga kassaflödena från dem väntades, eftersom syftet med initiativet är en frivillig omstrukturering av de skulder som innehas av den privata sektorn. ECB-rådet bedömde att det den 31 december 2011 inte fanns några grunder att anta att initiativet inte skulle förverkligas planenligt och därför redovisades inga nedskrivningsförluster vid slutet av året.

Övriga värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna eller de två köpprogrammen för säkerställda obligationer bedömdes inte heller ha minskat i värde.

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som hänför sig till värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer.

Händelser efter bokslutet

Centralbankerna inom Eurosystemet bytte i februari 2012 ut grekiska statsobligationer som de förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna mot nya värdepapper utgivna av den grekiska staten. Det nominella värdet, kupongräntan och räntebetälnings- och inlösendagarna är samma för de nya värdepappere som för de värdepapper som tidigare förvärvats inom ramen för programmet för värdepap-

persmarknaderna. De nya värdepappere omfattas inte av omstruktureringen med anledning av den privata sektorns deltagande.

7.2 Övriga värdepapper

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna i euroområdet.

Övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
<i>Räntebärande värdepapper</i>	9 068,9	9 048,8
<i>Diskonteringsinstrument</i>	183,6	417,0
Summa	9 252,5	9 465,8

Löptidsfördelning av övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

<i>Löptid</i>	31.12.2011		31.12.2010	
	Mn euro	%	Mn euro	%
<i>Upp till 1 år</i>	2 219,4	24,0	2 556,5	27,0
<i>Över 1 år</i>	7 033,1	76,0	6 909,2	73,0
Summa	9 252,5	100,0	9 465,8	100,0

8. Fordringar inom Eurosystemet

Här ingår fordringar inom Eurosystemet enligt följande:

- Andel av ECB:s kapital
- Fordran för överförd valutareserv
- Fordringar avseende TARGET2 och korrespondentbankskonton (netto)
- Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet
- Andel av ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar och avkastning på programmet för värdepappersmarknaderna
- Andel av monetära inkomster.

Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som fördelas enligt en s.k. fördelningsnyckel. Kapitalfördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya med-

lemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 januari 2009 varit 1,2539 %.

ECB höjde sitt tecknade kapital med 5 miljarder euro från 5,76 miljarder euro till 10,76 miljarder euro den 29 december 2010.

De nationella centralbankernas andelar av ECB:s förhöjda kapital

	<i>Tecknat kapital fr.o.m. 29.12.2010</i>	<i>Inbetalt kapital 31.12.2010</i>	<i>Inbetalt kapital 1.1.2011</i>	<i>Inbetalt kapital fr.o.m. 28.12.2011</i>
<i>Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique</i>	261 010 385	180 157 051	180 157 051	220 583 718
<i>Deutsche Bundesbank</i>	2 037 777 027	1 406 533 694	1 406 533 694	1 722 155 361
<i>Eesti Pank</i>	19 261 567	722 308	13 294 901	16 278 234
<i>Central Bank of Ireland</i>	119 518 566	82 495 233	82 495 233	101 006 900
<i>Bank of Greece</i>	211 436 059	145 939 392	145 939 392	178 687 726
<i>Banco de España</i>	893 564 576	616 764 576	616 764 576	755 164 576
<i>Banque de France</i>	1 530 293 899	1 056 253 899	1 056 253 899	1 293 273 899
<i>Banca d'Italia</i>	1 344 715 688	928 162 355	928 162 355	1 136 439 021
<i>Central Bank of Cyprus</i>	14 731 333	10 168 000	10 168 000	12 449 666
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	18 798 860	12 975 526	12 975 526	15 887 193
<i>Central Bank of Malta</i>	6 800 732	4 694 066	4 694 066	5 747 399
<i>De Nederlandsche Bank</i>	429 156 339	296 216 339	296 216 339	362 686 339
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	208 939 588	144 216 254	144 216 254	176 577 921
<i>Banco de Portugal</i>	188 354 460	130 007 793	130 007 793	159 181 126
<i>Banka Slovenije</i>	35 381 025	24 421 025	24 421 025	29 901 025
<i>Národná banka Slovenska</i>	74 614 364	51 501 030	51 501 030	63 057 697
<i>Finlands Bank</i>	134 927 820	93 131 154	93 131 154	114 029 487
<i>De nationella centralbankerna i euroområdet totalt*</i>	7 529 282 289	5 143 359 697	5 196 932 289	6 363 107 289
<i>Българска народна банка (Bulgarian National Bank)</i>	93 467 027	3 505 014	3 505 014	3 505 014
<i>Česká národní banka</i>	155 728 162	5 839 806	5 839 806	5 839 806
<i>Danmarks Nationalbank</i>	159 634 278	5 986 285	5 986 285	5 986 285
<i>Latvijas Banka</i>	30 527 971	1 144 799	1 144 799	1 144 799
<i>Lietuvos bankas</i>	45 797 337	1 717 400	1 717 400	1 717 400
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	149 099 600	5 591 235	5 591 235	5 591 235
<i>Narodowy Bank Polski</i>	526 776 978	19 754 137	19 754 137	19 754 137
<i>Banca Națională a României</i>	265 196 278	9 944 860	9 944 860	9 944 860
<i>Sveriges riksbank</i>	242 997 053	9 112 389	9 112 389	9 112 389
<i>Bank of England</i>	1 562 145 431	58 580 454	58 580 454	58 580 454
<i>De nationella centralbankerna i EU-länderna utanför euroområdet totalt*</i>	3 231 370 113	121 176 379	121 176 379	121 176 379
<i>Totalt</i>	10 760 652 403	5 305 536 076	5 318 108 669	6 484 283 669

* På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

I enlighet med de författningar⁶ godkända av ECB-rådet som gäller ökningen av ECB:s tecknade kapital den 29 december 2010 och betalning av ökningarna i tre delbetalningar har Finlands Bank den 28 december 2011 erlagt den andra delbetalningen till ECB på sin andel av ECB:s ökade kapital, 20 898 333,33 euro.

Posten ”Fordran för överförd valutareserv” består av den del av valutareserven som Finlands Banks har överfört till ECB. Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. På denna fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, fransett guld, på vilket ingen ränta betalas. Fordran är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen.

I posten ingår nettosalda på TARGET2-kontona, om Finlands Bank på balansdagen har en fordran på Eurosystemet.

Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet består av en CSM-post (Capital Share Mechanism) enligt fördelningsnyckeln för kapital minskat med posten ”ECB issue”. Med CSM-talet korrigeras beloppet utelöpande sedlar i centralbankens balansräkning i enlighet med fördelningsnyckeln. ”ECB issue” uttrycker ECB:s andel (8 %) av de utelöpande sedlarna. Motpos-

terna för bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”.⁷

9. Övriga tillgångar

I posten ingår mynt, anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier) och investeringstillgångar (aktier och andelar). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Markområden	8,8	8,6
Byggnader	139,5	146,5
Maskiner och inventarier	8,4	9,1
Konst och numismatisk samling	0,4	0,4
Summa	157,1	164,6

Immateriella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Datasystem	7,8	6,3
Summa	7,8	6,3

⁶ ECB:s beslut av den 13 december 2010 om ökning av Europeiska centralbankens kapital (ECB/2010/26), EUT L 11, 15.1.2011, s. 53; ECB:s beslut av den 13 december 2010 om hur de nationella centralbankerna i medlemsstater som har euron som valuta ska betala in ökningen av Europeiska centralbankens kapital (ECB/2010/27, EUT L 11, 15.1.2011, s. 54; ECB:s beslut av den 31 december 2010 om Eesti Pank's inbetalning av kapital, dess överföring av reservtillgångar och bidrag till Europeiska centralbankens reserver och avsättningar (ECB/2010/34), EUT L 11, 15.1.2011, s. 58 och avtalet av den 31 december 2010 mellan Eesti Pank och ECB om den fordran med vilken ECB ska kreditera Eesti Pank i enlighet med artikel 30.3 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och ECB, EUT C 12, 15.1.2011, s. 6.

⁷ Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet fördelas 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen på ECB. Den återstående andelen på 92 % fördelas på de nationella centralbankerna också månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalade andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som fördelats enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten ”Interna fordringar/skulder för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

<i>Övriga tillgångar</i>	<i>31.12.2011</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2010</i> <i>Mn euro</i>
<i>Euroområdet mynt</i>	24,8	21,6
<i>Aktier och andelar</i>	24,9	25,2
<i>Pensionsfondens placeringar</i>	543,9	525,7
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	404,0	337,9
<i>Övriga tillgångar</i>	8,5	8,4
<i>Summa</i>	1 006,1	918,8

Markområden och byggnader i specifikationen nedan innehåller också markområden för 5,5 miljoner euro och byggnader för 30,3 miljoner euro som ägs av Finlands Banks pensionsfond. I de immateriella anläggningstillgångarna ingår också aktier och andelar.

<i>Immateriella och materiella tillgångar</i>						
<i>Mn euro</i>	<i>Markområden</i>	<i>Byggnader</i>	<i>Maskiner och inventarier</i>	<i>Konst och numismatisk samling</i>	<i>Immateriella tillgångar</i>	<i>Summa</i>
<i>Anskaffningsvärde</i>						
<i>1.1.2011</i>	14,1	300,1	30,6	0,4	50,5	395,6
<i>Ökning</i>	0,2	3,3	2,1	0,02	4,4	10,0
<i>Minskning</i>	–	–	0,2	–	0,3	0,5
<i>Anskaffningsvärde</i>						
<i>31.12.2011</i>	14,4	303,4	32,4	0,4	54,5	405,1
<i>Periodens avskrivning</i>	–	12,0	2,9	–	2,9	17,6
<i>Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar</i>						
<i>31.12.2011</i>	–	133,6	24,1	–	21,8	179,5
<i>Bokföringsvärde</i>						
<i>31.12.2011</i>	14,4	169,8	8,4	0,4	32,7	225,6
<i>Bokföringsvärde</i>						
<i>31.12.2010</i>	14,1	178,4	9,1	0,4	31,5	233,5

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel. Andelen utgjorde 2011 totalt 14 649,0 miljoner euro.

<i>Utelöpande sedlar</i>	<i>31.12.2011 Mn euro</i>	<i>31.12.2010 Mn euro</i>
<i>5 euro</i>	107,1	108,2
<i>10 euro</i>	32,9	48,6
<i>20 euro</i>	2 257,6	2 109,3
<i>50 euro</i>	5 500,0	4 803,3
<i>100 euro</i>	-171,5	-53,0
<i>200 euro</i>	380,2	364,9
<i>500 euro</i>	3 058,1	3 085,1
<i>Summa eurosedlar</i>	11 164,3	10 466,3
<i>ECB issue</i>	-1 274,0	-1 206,9
<i>CSM</i>	4 758,7	4 620,9
<i>Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	14 649,0	13 880,3

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten består av räntebärande förpliktelser mot kreditinstituten, saldonga på kreditinstitutens kassakravskonton och kreditinstitutens inlåning över natten och inlåning med fast löptid. Denna post uppstår till följd av den monetära politik som Finlands Bank genomför som en del av Eurosystemet. Syftet med kassakravssystemet är att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering. De dagliga saldonga på kreditinstitutens kassakravskonton under uppfyllandeperioden ska i genomsnitt vara minst lika stora som deras kassakrav.

3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till den offentliga sektorn och andra än kassakravspflichtiga kreditinstitut.

4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldonga på konton som innehas av internationella organisationer och banker utanför euroområdet och repor med motparter utanför euroområdet.

5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

I posten redovisas Statskontorets insättningar i valuta för egna betalningar.

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Repor för förvaltning av valutareserven redovisas här.

7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till särskilda dragningsrätter vid utgången av 2011 mindre än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 1 189,5 miljoner SDR. I balans-

räkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen på årets sista dag (1 411,5 miljoner euro).

8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår nettosalda på andra centralbanks-konton och ECB-kontot i TARGET2-systemet om Finlands Bank på balansdagen har en skuld till Eurosystemet. Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen. Vid slutet av 2011 redovisade Finlands Bank 76,1 miljoner euro i skulder inom Eurosystemet som hänförde sig till omfördelningen av de monetära inkomsterna

9. Övriga skulder

Övriga skulder	31.12.2011	31.12.2010
	Mn euro	Mn euro
Utelöpande marksedlar	125,4	127,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18,1	16,5
Leverantörsskulder	0,9	0,0
Övriga skulder	33,7	7,6
Summa	178,1	151,2

10. Värderingskonto

Här redovisas uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999. I posten ingår också orealiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper.

11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid slutet av 2011 till 3 032 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning, avsättning för förluster på penningpolitiska transaktioner och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 543,7 miljoner euro, varav 100 % eller 543,9 miljoner euro är täckt.

Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska avsättningen för motpartsrisiker relaterade till penningmarknadstransaktioner fördelas på de nationella centralbankerna i euroområdet i förhållande till deras andel i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital det år då förlusten uppstått. Enligt den allmänna redovisningsprincipen om försiktighet justerade ECB-rådet avsättningens storlek och beslutade upplösa avsättningen med 1,3 miljarder euro den 31 december 2011. Finlands Banks andel utgjorde 22,5 miljoner euro. Vid slutet av 2010 var avsättningen 2,2 miljarder euro varav Finlands Banks andel var 39,4 miljoner euro.

Justeringen av avsättningen påverkar de nationella centralbankernas resultaträkningar. Till följd av justeringen ökade Finlands Banks resultat med 22,5 miljoner euro 2011 (se "Nettoandel av de monetära inkomsterna" i noterna till resultaträkningen).

12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust, ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

<i>Eget kapital (mn euro)</i>	<i>31.12.2011</i>	<i>31.12.2010</i>
<i>Grundfond</i>	840,9	840,9
<i>Reservfond</i>	1 421,5	1 334,0
<i>Summa eget kapital</i>	2 262,4	2 174,9

<i>Årets resultat (mn euro)</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
<i>Utdelning till staten</i>	185,0	195,0
<i>Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)</i>	69,5	87,5
<i>Summa</i>	254,5	282,5

13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2011 blev 254,5 miljoner euro.

<i>Avsättningar (mn euro)</i>	<i>Avsättningar 1.1.2010</i>	<i>Förändring av avsättningar 2010</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2010</i>	<i>Förändring av avsättningar 2011</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2011</i>
<i>Avsättning för kurs- och prisdifferenser</i>	116	290	406	9	415
<i>Generell avsättning</i>	995	100	1 095	100	1 195
<i>Avsättning för realvärde</i>	640	109	748	113	861
<i>Pensionsavsättning</i>	503	23	526	19	544
<i>Avsättning för förluster på penningpolitiska transaktioner</i>	72	-32	39	-22	17
<i>Summa</i>	2 325	489	2 814	218	3 032

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter

<i>Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)</i>	2011			2010		
	<i>Euro</i>	<i>Utländsk valuta</i>	<i>Summa</i>	<i>Euro</i>	<i>Utländsk valuta</i>	<i>Summa</i>
<i>Ränteintäkter från gulddepositioner</i>	0,0	1,2	1,2	0,0	2,0	2,0
<i>Ränteintäkter från värdepapper</i>	24,5	65,7	90,2	15,3	98,6	113,9
<i>Ränteintäkter från diskonteringsinstrument</i>	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
<i>Ränteintäkter från banktillgodobavanden</i>	8,1	1,0	9,0	2,7	0,7	3,4
<i>Övriga ränteintäkter</i>	0,0	8,1	8,1	0,0	5,7	5,7
<i>Summa</i>	32,7	76,1	108,8	17,9	107,2	125,1

<i>Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet (mn euro)</i>	2011			2010		
	<i>Euro</i>	<i>Utländsk valuta</i>	<i>Summa</i>	<i>Euro</i>	<i>Utländsk valuta</i>	<i>Summa</i>
<i>Ränteintäkter från värdepapper</i>	223,6	20,6	244,1	228,2	37,5	265,7
<i>Ränteintäkter från diskonteringsinstrument</i>	5,8	0,0	5,8	5,6	0,0	5,6
<i>Ränteintäkter från banktillgodobavanden</i>	0,5	0,1	0,6	0,3	0,1	0,4
<i>Ränteintäkter från ECBS-poster</i>	263,1	0,0	263,1	119,8	0,0	119,8
<i>Ränteintäkter från penningpolitiska transaktioner</i>	139,6	0,0	139,6	80,4	0,0	80,4
<i>Övriga ränteintäkter</i>	0,0	0,6	0,6	0,0	0,7	0,7
<i>Summa</i>	632,6	21,2	653,8	434,2	38,4	472,5

<i>Summa ränteintäkter (mn euro)</i>	2011			2010		
	<i>Euro</i>	<i>Utländsk valuta</i>	<i>Summa</i>	<i>Euro</i>	<i>Utländsk valuta</i>	<i>Summa</i>
<i>Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet</i>	32,7	76,1	108,8	17,9	107,2	125,1
<i>Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet</i>	632,6	21,2	653,8	434,2	38,4	472,5
<i>Summa</i>	665,3	97,3	762,6	452,1	145,5	597,6

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick till totalt 762,6 miljoner euro, och av dem utgjorde 97,3 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 665,3 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Ränteintäkterna från ECBS-poster, 263,1 miljoner euro, bestod av följande poster: 7,7

miljoner euro utgjorde ränteintäkter från en fordran på ECB för överförd valutareserv. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen netto redovisades till ett belopp av 41,5 miljoner euro. Ränteintäkterna på TARGET2-saldon uppgick till 213,8 miljoner euro.

2. Räntekostnader

Räntor till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)

	2011			2010		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntor på inlåning från hemmahörande utanför euroområdet	-6,2	-0,4	-6,6	-1,9	-0,4	-2,3
Övriga räntor till hemmahörande utanför euroområdet	0,0	-5,4	-5,4	0,0	-4,0	-4,0
Summa	-6,2	-5,8	-12,0	-1,9	-4,4	-6,4

Räntor till hemmahörande i euroområdet (mn euro)

	2011			2010		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för ECBS-poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-155,5	0,0	-155,5	-64,1	0,0	-64,1
Övriga räntor till hemmahörande i euroområdet	-1,5	-1,1	-2,6	-0,3	-0,3	-0,7
Summa	-157,0	-1,1	-158,1	-64,4	-0,3	-64,8
Summa räntekostnader	-163,2	-6,9	-170,1	-66,3	-4,8	-71,1

Räntorna till hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick totalt till 170,1 miljoner euro. Av dem utgjorde 55,8 miljoner euro räntor på inestående kassakravsmedel, 42,6 miljoner euro räntor på inlåning över natten och 57,1 miljoner euro räntor på inlåning med fast löptid.

3. Räntenetto

Räntenetto	31.12.2011 Mn euro	31.12.2010 Mn euro
Ränteintäkter		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	359,9	397,5
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	139,6	80,4
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	263,1	119,8
Summa	762,6	597,7
Räntekostnader		
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-14,6	-7,0
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-155,5	-64,1
Räntekostnader för skulder till ECBS	0,0	0,0
Summa	-170,1	-71,1
RÄNTENETTO	592,5	526,6

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster samt värderingsförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2011 uppstod vinster från valutakursdifferenser för 5,2 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster samt värderingsförluster från försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisdifferenserna på värdepapper realiserades 2011 en vinst på 3,5 miljoner euro.

6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

Realiserade vinster till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 8,8 miljoner euro, avsattes enligt redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

7. Nettoandel av monetära inkomster

Här upptas nettosumman av de monetära inkomster som betalats in till Eurosystemet respektive återfördelats från Eurosystemet. De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner och nettoskuld för tilldelade eurosedlar. Ränta som utbetalats på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med

motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna.

De reserverade tillgångarna består av följande poster: fordringar på kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, värdepapper för penningpolitiska syften fordringar för överförd valuta-reserv, nettofordran inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner, nettofordran för tilldelade eurosedlar och en med kapitalfördelningsnyckeln beräknad öronmärkt andel av den nationella centralbankens guld. Ingen avkastning beräknas på guld. När de reserverade tillgångarna överstiger eller understiger värdet av skuldbasen, beräknas avkastningen på skillnaden med den huvudsakliga refinansieringsräntan. Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Banks faktiska nettoandel av de monetära inkomsterna var -75,3 miljoner euro.

8. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2010 på 170,8 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2011 uppgick till 3,1 miljoner euro.

9. Avsättning för förluster på penningpolitiska transaktioner

Enligt den allmänna redovisningsprincipen om försiktighet ansåg ECB-rådet det nödvändigt att avsätta 5,7 miljarder euro för att täcka risker till följd av exponeringar mot Eurosystemets motparter 2008. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB fördelas dessa risker på de nationella centralbankerna i förhållande till deras andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital 2008.

Därför gjordes en avsättning på 102 miljoner euro, som motsvarar 1,78603 % av den totala särskilda avsättningen.

I bokslutet för 2011 upplöstes 1,3 miljarder euro av avsättningen i enlighet med ECB-rådets beslut på grund av värdeökningen på säkerheter och gäldenärernas betalningar. Finlands Banks andel utgjorde totalt ca 22,5 miljoner euro.

10. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

Här ingår monetära inkomster, 11,7 miljoner euro, som ECB fördelat i form av en interimistisk vinstutdelning för räkenskapsåret 2011. Vidare ingår utdelningar för 3,5 miljoner euro, som huvudsakligen består av aktier i BIS.

11. Övriga intäkter

I posten ingår 24,5 miljoner euro i Finansinspektionens tillsyns- och åtgärdsavgifter och 9,5 miljoner euro i fastighetsintäkter, samt expeditionssavgifter och provisioner.

12. Personalkostnader

<i>Personalkostnader</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>	31.12.2010 <i>Mn euro</i>
<i>Löner och arvoden</i>	40,5	40,6
<i>Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden</i>	7,5	7,6
<i>Övriga lönebikostnader</i>	2,7	2,6
Summa	50,7	50,8

<i>Medelantal anställda</i>	2011 <i>Anställda</i>	2010 <i>Anställda</i>
<i>Finlands Bank</i>	429	456
<i>Finansinspektionen</i>	207	211
Summa	636	667

Direktionsmedlemmarnas grundlöner 2011

	<i>Euro</i>
<i>Erkki Liikanen</i>	259 062
<i>Pentti Hakkarainen</i>	233 952
<i>Seppo Honkapohja</i>	190 717
Summa	683 731

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 37 176 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

13. Avgift till pensionsfonden

Under 2011 betalade Finlands Bank med bankfullmäktiges godkännande in en avgift på 32 miljoner euro till pensionsfonden för att värdet av pensionsfondens tillgångar ska utvecklas i jämn takt mot det uppställda målet.

	31.12.2011 <i>Mn euro</i>	31.12.2010 <i>Mn euro</i>
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	32,0	10,0

14. Administrationskostnader

<i>Administrationskostnader</i>	2011 <i>Mn euro</i>	2010 <i>Mn. euro</i>
<i>Materielkostnader</i>	0,8	0,7
<i>Kostnader för maskiner och inventarier</i>	3,4	3,0
<i>Kostnader för fastigheter</i>	11,1	10,9
<i>Personalrelaterade kostnader</i>	3,8	3,9
<i>Kostnader för köpta tjänster</i>	8,5	8,0
<i>Övriga administrationskostnader</i>	1,5	1,3
Summa	29,1	27,9

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänstesor och rekrytering.

15. Avskrivningar av anläggningstillgångar

<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	<i>31.12.2011 Mn euro</i>	<i>31.12.2010 Mn euro</i>
<i>Markområden</i>	–	–
<i>Byggnader</i>	2,2	2,1
<i>Maskiner och inventarier</i>	2,8	2,9
<i>Konst och numismatisk samling</i>	–	–
<i>Pensionsfondens markområden och byggnader</i>	1,1	1,1
Summa	6,1	6,1

<i>Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>31.12.2011 Mn euro</i>	<i>31.12.2010 Mn euro</i>
<i>Datasystem</i>	3,1	2,4
Summa	3,1	2,4

I avskrivningarna ingår inte avskrivningar av uppskrivningar på markområden och byggnader.

16. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar uppgick till 4,0 miljoner euro.

17. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

18. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 2,7 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, 9,8 miljoner euro. I posten redovisas vidare en avgift på 32,0 miljoner euro från Finlands Bank.

19. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 1,0 miljoner euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet, 23,0 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

20. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 19,1 miljoner euro i nya pensionsavsättningar, 113,0 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital och 100 miljoner euro i nya generella avsättningar. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

21. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2011 blev 254,5 miljoner euro. Direktionen föreslår för bankfullmäktige att 185 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

Åtaganden utanför balansräkningen

I denna post ingår Finlands Banks derivatinstrument.

<i>Derivatinstrument</i>	<i>31.12.2011 Mn euro</i>	<i>31.12.2010 Mn euro</i>
<i>Det nominella värdet av futurkontrakt i utländsk valuta</i>		
<i>Köpekontrakt</i>	0	0
<i>Säljkontrakt</i>	0	0
<i>Marknadsvärde av FX-svappar</i>	–6,3	–2
<i>Marknadsvärde av GIRS-kontrakt</i>	0,1	1,3
<i>Marknadsvärde av IRS-kontrakt</i>	0	0
<i>Marknadsvärde av FX-forward-kontrakt</i>	0	0
Summa	–6,2	–0,7

Fem års översikt

Tabellen nedan visar Finlands Banks balansräkning och resultaträkning under de fem senaste räkenskapsåren.

BALANSRÄKNING (mn euro)	2011	2010	2009	2008	2007
<i>Tillgångar</i>					
<i>Guld och guldfordringar</i>	1 918	1 664	1 208	980	896
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	5 886	5 223	6 225	4 597	4 515
<i>Fordringar på IMF</i>	1 967	1 815	1 609	356	260
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	3 919	3 408	4 617	4 241	4 254
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	628	712	1 120	2 577	1 394
<i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 946	1 662	845	581	394
<i>Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	2 311	50	2 710	2 600	230
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	10	0	20	350	30
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	2 301	50	2 690	2 250	200
<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	40	1	126	0	3
<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	13 889	11 668	8 002	7 265	6 863
<i>Värdepapper för penningpolitiska syften</i>	4 637	2 203	531	–	–
<i>Övriga värdepapper</i>	9 253	9 466	7 471	7 265	6 863
<i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	70 348	23 921	14 280	10 162	7 465
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	120	99	78	73	73
<i>Fordran för överförd valutareserv</i>	722	722	722	717	717
<i>Fordringar avseende TARGET2 och korrespondentbankskonton</i>	66 008	19 686	9 535	5 197	2 951
<i>Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 497	3 414	3 945	4 174	3 724
<i>Övriga tillgångar</i>	1 171	1 090	1 130	1 254	1 048
<i>Euroområdets mynt</i>	25	22	19	22	24
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	165	171	189	185	196
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	569	551	528	481	508
<i>Diverse</i>	413	346	393	566	320
<i>Summa tillgångar</i>	98 138	45 990	35 646	30 016	22 809

BALANSRÄKNING (mn euro)	2011	2010	2009	2008	2007
<i>Skulder</i>					
<i>Utelöpande sedlar</i>	14 649	13 880	13 330	12 532	11 148
<i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	71 697	21 696	13 543	8 110	5 910
<i>Kassakravsinslåning</i>	1 657	9 383	8 085	1 015	2 901
<i>Inlåningsfacilitet</i>	52 540	9 113	5 458	7 095	9
<i>Inlåning med överenskommen löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	17 500	3 200	–	–	3 000
<i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	836	262	14	3 009	0
<i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	782	1 021	234	37	4
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	0	0	248	0	0
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	153	23	363	–	88
<i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 412	1 377	1 295	158	153
<i>Skulder inom Eurosystemet</i>	76	33	–	–	–
<i>Övriga skulder</i>	178	151	155	191	171
<i>Värderegleringskonto</i>	2 806	2 274	1 703	1 622	854
<i>Avsättningar</i>	3 032	2 814	2 325	2 092	2 368
<i>Eget kapital</i>	2 262	2 175	2 015	1 864	1 704
<i>Grundfond</i>	841	841	841	841	841
<i>Reservfond</i>	1 421	1 334	1 174	1 023	863
<i>Årets vinst</i>	254	283	420	401	410
<i>Summa skulder</i>	98 138	45 990	35 646	30 016	22 809

RESULTATRÄKNING (mn euro)	2011	2010	2009	2008	2007
Ränteintäkter	763	597	590	844	709
Räntekostnader	-170	-71	-71	-223	-146
Räntenetto	592	527	519	621	563
Valutakursdifferenser	5	221	15	-485	-379
Prisdifferenser på värdepapper	4	69	101	37	-34
Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER	-9	-290	-116	448	413
Nettoresultat av finansiella transaktioner	592	527	519	621	563
Nettoandel av monetära inkomster	-75	-33	21	26	8
Andel av ECB:s vinst	3	26	2	-	-
Avsättning för förluster på penningpolitiska transaktioner	22	32	31	-102	-
Övriga intäkter från centralbanksverksamheten	15	9	19	25	3
Resultat av centralbanksverksamheten	557	561	590	569	574
Övriga intäkter	35	36	43	41	29
Verksamhetskostnader	-125	-106	-112	-116	-108
Personalkostnader	-51	-51	-53	-46	-46
Avgift till pensionsfonden	-32	-10	-10	-30	-22
Administrationskostnader	-29	-28	-31	-27	-26
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-8	-7	-7	-8	-8
Sedelproduktionskostnader	-4	-6	-10	-4	-4
Övriga kostnader	-1	0	-1	-2	-2
Verksamhetsresultat	467	491	521	494	495
Pensionsfondens resultat	19	24	48	-22	21
Förändring av avsättningar	-232	-232	-149	-71	-106
Årets resultat	254	283	420	401	410

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Noter till riskhanteringen

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och investeringspolicyn och principerna för riskhantering. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar, valutareserven och valutfördelningen av reserven, omfattningen och sammansättningen av likvida tillgångar, den strategiska allokeringen av investeringstillgångarna enligt investeringskategori, de tillåtna bandgränserna per investeringskategori i investeringsverksamheten och storleken på ränte- och kreditriskerna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar. I slutet av 2011 ändrade direktionen marknadskommitténs beslutsbefogenheter avseende hantering av kreditrisker.

Av besluten har en liten del delegerats till investeringsgruppen och riskgruppen inom de ramar som fastställts av direktionen och marknadskommittén. Gruppernas arbete går emellertid huvudsakligen ut på att bereda beslut för behandling i högre beslutsorgan. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på bankavdelningen och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen är avdelningschefen för bankavdelningen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för riskkontrollbyrån vid administrativa avdelningen.

Frågor som gäller investeringsverksamheten och riskhanteringen behandlas även av riskkommittén som sammanträder regelbundet under ledning av den direktionsmedlem som svarar för riskhanteringen. Riskkommittén fattar inga beslut om investeringsverksamheten och riskhanteringen utan den har till uppgift att som ett oberoende organ analysera och övervaka riskerna och riskhanteringen i investeringsverksamheten. Riskkommittén kan hänskjuta ärenden till direktionen för information eller beslut vid behov.

Riskkontroll av investeringsverksamheten

Riskkontrollen av investeringsverksamheten är förlagd till administrativa avdelningens riskkontrollbyrå, som är organisatoriskt åtskild från bankavdelningens investeringsbyrå, som svarar för bankens investeringsverksamhet. Syftet är att riskkontrollfunktionen ska vara oberoende i förhållande till investeringsorganisationen.

Riskkontrollbyrån svarar bland annat för kontroll av riskerna i investeringsverksamheten och bevakning av riskexponeringarna, prissättning av instrumenten och risk- och avkastningsrapportering. Byrån rapporterar om eventuella förseelser mot risklimiterna och tar fram riskrapporter dagligen och avkastningsrapporter varje månad. Risker och avkastning behandlas fyra gånger per år i marknadskommittén och två gånger per år i direktionen.

Riskkontrollbyrån svarar också för ramverket för hantering av riskerna i investeringsverksamheten och jämförelseindexen för investeringsverksamheten samt utvecklar riskhanteringsmetoder.

Finlands Banks finansiella tillgångar efter riskmått och fördelning

Tabell 1.
Skuldebrev och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2011 %	31.12.2010 %
AAA	66,8	73,7
AA+	12,7	3,9
AA	2,8	9,5
AA-	9,4	2,0
A+	1,8	4,9
A	3,4	2,2
A-	0,7	1,3
BBB+	0,6	0,0
BBB	0,5	0,7
BBB-	0,4	0,0
under BBB-	0,2	0,6
Utan kreditbetyg	0,6	1,2

¹ Säkerställda obligationer har klassificerats enligt obligationens kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbankerna i Japan och USA klassificeras enligt kreditbetyget för staten.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.
Finlands Banks finansiella tillgångar efter skuldebrev och emittentens bemland

Land eller region	31.12.2011 %	31.12.2010 %
Euroområdet	66,7	71,5
Tyskland	23,2	21,7
Frankrike	19,3	22,1
Nederländerna	6,8	6,0
Finland	6,5	6,8
Österrike	3,4	3,4
Spanien	3,3	4,7
Italien	2,1	3,6
Belgien	0,9	1,4
Irland	0,5	0,6
Portugal	0,4	0,7
Grekland	0,2	0,6
Luxemburg ¹	0,0	0,0
Övriga Europa	8,6	7,4
Storbritannien	3,8	4,0
Sverige	2,5	2,2
Norge	1,3	0,5
Danmark	1,0	0,8
Amerika	14,1	10,2
USA	13,0	9,1
Kanada	1,1	1,1
Asien och Stilla-havsområdet	3,8	4,8
Japan	3,2	4,2
Australien	0,4	0,6
Singapore	0,1	0,1
Nya Zeeland ¹	0,0	–
Internationella institutioner	6,8	6,1

¹ Siffran 0,0 avser mindre än 0,05, beteckningen – avser noll.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.
Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för valutakurs- och ränteförändringar

Mn euro	2011	2010
Värdförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna i valutareserven per 31.12	–882	–813
Värdförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en räntehöjning med 1 % med belopp, sammansättning och modifierad duration oförändrade enligt ställning per 31.12	–380	–370

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.
VaR-värden för Finlands Banks finansiella tillgångar

VaR-värden för marknadsrisk¹ (en månads horisont med ett konfidensintervall på 95 %)

2011				
<i>Mn euro</i>	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>31.12.</i>
Ränterisk	120	210	80	95
Valutakursrisk	209	313	138	178
Aggregerad risk exkl. guld	285	458	182	217
Aggregerad risk inkl. guld	402	636	234	234
2010				
<i>Mn euro</i>	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>31.12.</i>
Ränterisk	85	128	60	99
Valutakursrisk	215	330	150	193
Aggregerad risk exkl. guld	241	358	174	213
Aggregerad risk inkl. guld	318	510	194	307

VaR-värden för kreditrisk² (ett års horisont med konfidensintervall på 95 %, 99 % och 99,9 %)

2011				
<i>Mn euro</i>	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>31.12.</i>
Kreditrisk (konfidensintervall 95 %)	9	12	5	11
Kreditrisk (konfidensintervall 99 %)	27	34	21	32
Kreditrisk (konfidensintervall 99,9 %)	84	105	70	91
2010				
<i>Mn euro</i>	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>31.12.</i>
Kreditrisk (konfidensintervall 95 %)	6	7	4	6
Kreditrisk (konfidensintervall 99 %)	22	31	18	22
Kreditrisk (konfidensintervall 99,9 %)	69	85	56	77

¹ Inkl. skuldebrev inom programmet för köp av säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme, CBPP).

² Exkl. skuldebrev inom programmet för köp av säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme, CBPP) och staters skuldebrev i nationella valutor.

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks beräknade aggregerade risk inkl. guld

Finlands Banks aggregerade risker behandlas i kapitlet Totala risker (s. 86–87). Ur denna redovisning faller guldet bort på grund av dess stora

värderegleringskonto. När Finlands banks totala risker – inklusive guld – räknas samman, beräknas den aggregerade risken vara omkring 3 miljarder euro på årsnivå.

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 2011 enligt god revisionssed.

Bankens internrevision har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har tagit del av berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens årsberättelse och av direktionen fått redogörelser för bankens verksamhet.

Bokslutet är upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om bankens ekonomiska ställning och resultatbildning.

Vi föreslår att resultaträkningen och balansräkningen fastställs för det granskade räkenskapsåret. Vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

Helsingfors den 16 mars 2012

Esko Kiviranta

Mika Kari

Lenita Toivakka

Eero Prepula CGR, OFR

Tom Sandell CGR, OFR

./ Markku Koskela CGR

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Vi har granskat Finlands Banks bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.2011–31.12.2011 i enlighet med artikel 27.1 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken. Bokslutet har upprättats enligt de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt enligt lagen om Finlands Bank. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Direktionens ansvar

Direktionen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med stadganden och bestämmelser gällande upprättande av bokslut.

Revisorns skyldigheter

Revisorn ska utföra revisionen enligt de internationella ISA-revisionstandarder och etiska direktiv som upprättats av IFAC (International Federation of Accountants), god revisionssed i Finland och i tillämpliga delar i enlighet med revisionslagen och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet. God revisionssed förutsätter att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet och presentationen av bokslutet.

Enligt vår mening har vi utfört tillräckligt med för ändamålet tillämpliga granskningsåtgärder för vårt utlåtande.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av Finlands Banks verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet.

Helsingfors den 29 februari 2012

KPMG Oy Ab

Raija-Leena Hankonen
CGR

Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2011

Januari-December	I enlighet med ECB-rådets beslut fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och långfristiga regelbundna och extraordinära refinansieringstransaktionerna som fastränteanbud med full tilldelning. Räntan på de långfristiga refinansieringstransaktionerna fastställdes till den genomsnittliga anbudsräntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna över transaktionens hela löptid.
April	ECB-rådet beslutade den 7 april 2011 att höja styrräntorna med 0,25 procentenheter från och med den 13 april 2011: räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 1,25 procent, räntan på utlåningsfaciliteten till 2 procent och räntan på inlåningsfaciliteten till 0,5 procent.
Juni	ECB-rådet beslutade den 29 juni 2011 i samråd med Federal Reserve att förlänga sin likviditetsvapp i US-dollar i samarbete med den brittiska centralbanken och centralbankerna i Japan, Kanada och Schweiz till och med den 1 augusti 2012. Likaså beslutade rådet att fortsätta att varje vecka genomföra kredittransaktioner i US-dollar med en löptid på sju dagar.
Juli	ECB-rådet beslutade den 7 juli 2011 att höja styrräntorna med 0,25 procentenheter från och med den 13 juli 2011: räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 1,5 procent, räntan på utlåningsfaciliteten till 2,25 procent och räntan på inlåningsfaciliteten till 0,75 procent.
Augusti	ECB-rådet beslutade den 4 augusti 2011 att undantagsvis genomföra en refinansieringstransaktion med en löptid på 6 månader. ECB-ordföranden meddelade i sitt uttalande av den 7 augusti 2011 att Eurosystemet aktivt fortsätter att genomföra värdepappersmarknadsprogrammet. Vid slutet av augusti meddelade ECB-rådet om en förlängning av likviditetsvappen med den brittiska centralbanken till och med den 28 september 2012.
September	ECB-rådet beslutade i samråd med de övriga största centralbankerna att undantagsvis genomföra 3 kredittransaktioner i US-dollar med en löptid på 3 månader.
Oktober	ECB-rådet beslutade den 6 oktober 2011 att genomföra 2 refinansieringstransaktioner med en löptid på ca 12 månader, en i oktober och en i december. Beslut fattades om att fortsätta att genomföra de regelbundna huvudsakliga refinansieringstransaktionerna, transaktionerna med en löptid på 3 månader och transaktionerna med en löptid på en uppfyllandeperiod till fast ränta och med full tilldelning till och med den 10 juli 2012. Vidare beslutade ECB-rådet att inleda ett andra program för köp av säkerställda obligationer. Inom ramen för programmet köps obligationer till ett värde av 40 miljarder euro på primär- och sekundärmarknaden mellan november 2011 och oktober 2012.

<p>November</p>	<p>ECB-rådet beslutade den 3 november 2011 att sänka styrräntorna med 0,25 procentenheter från och med den 9 november 2011: räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 1,25 procent, räntan på utlåningsfaciliteten till 2 procent och räntan på inlåningsfaciliteten till 0,5 procent.</p> <p>Vidare fattades den 30 november 2011 beslut om att tillsammans med de övriga största centralbankerna etablera ett tillfälligt svappavtal (swap lines) mellan de deltagande centralbankerna som ska gälla till och med den 1 februari 2013 och som gör det möjligt att vid behov tillhandahålla kredit i en annan valuta än US-dollar. Centralbankerna kom också överens om att sänka räntan på kredittransaktionerna i US-dollar. ECB-rådet beslutade att regelbundet genomföra de aktuella transaktionerna i US-dollar.</p>
<p>December</p>	<p>ECB-rådet beslutade den 8 december 2011 att sänka styrräntorna med 0,25 procentenheter från och med den 14 december 2011: räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 1 procent, räntan på utlåningsfaciliteten till 1,75 procent och räntan på inlåningsfaciliteten till 0,25 procent.</p> <p>Dessutom beslutade rådet att genomföra 2 långfristiga refinansieringstransaktioner med en löptid på ca 36 månader, en i december 2011 och en i februari 2012. Undantagsvis är det möjligt att återbetala krediterna efter det första året. Motparterna fick också återbetala utestående belopp som erhållits i den kredittransaktion med en löptid på 12 månader som tilldelades i november och övergå till en ny transaktion med en löptid på 36 månader.</p> <p>ECB-rådet beslutade upphöra med de finjusterande transaktionerna den sista dagen av uppfyllandeperioden.</p> <p>Kassakravet sänktes från 2 till 1 procent från och med den 18 januari 2012.</p>

Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2011

Åtgärder av Europeiska centralbankssystemet	
Januari	ECB-rådet godkände mandatet för kommittén för finansiell stabilitet (Financial Stability Committee, FSC). Denna nya kommitté inom Eurosystemet och Europeiska centralbankssystemet har inrättats för att bistå ECB-rådet i arbetet med den finansiella stabiliteten. För dessa uppgifter svarade tidigare banktillsynskommittén, som upplöstes när Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) inrättades.
Mars	ECB-rådet beslutade att tröskelvärdet för kreditbetyg för godtagbara säkerheter i Eurosystemets kreditoperationer inte tills vidare skulle tillämpas på omsättbara värdepapper som emitterats eller garanterats av den irländska staten, oberoende av emissionstidpunkten.
April	ECB-rådet beslutade att utsträcka informationskraven för enskilda lån från att gälla värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed securities, ABS) till att också gälla värdepapper med säkerhet i affärsfastighet (commercial mortgage-backed securities, CMBS) och små och medelstora företags transaktioner.
Maj	ECB-rådet gav den 5 maj en positiv bedömning om det ekonomiska och finansiella anpassningsprogram som den portugisiska regeringen antagit tidigare samma dag.
Juni	ECB-rådet godkände de juridiska handlingar som gjorde det möjligt för den rumänska centralbanken att ansluta sig till TARGET2 vid början av juli 2011.
Juli	ECB-rådet beslutade att tröskelvärdet för kreditbetyg för godtagbara säkerheter i Eurosystemets kreditoperationer inte tills vidare skulle tillämpas på omsättbara värdepapper som emitterats eller garanterats av den portugisiska staten, oberoende av emissionstidpunkten.
Augusti	ECB-rådet publicerade ett yttrande om faktorer som det anser vara av avgörande betydelse för den finansiella stabiliteten i euroområdet. Yttrandet uppmanar stats- och regeringscheferna att strikt hålla fast vid de finanspolitiska målen som de enades om på toppmötet den 21 juli 2011. Vidare uppmanar stats- och regeringscheferna att snabbt genomföra besluten och se till att regeringarna står redo att aktivera det europeiska finansiella stabilitetsinstrumentet (European Financial Stability Facility, EFSF) på andrahandsmarknaden så snart det är operationellt. Rådet meddelade också att ECB aktivt börjar genomföra programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme, SMP).
November	ECB-rådet beslutade skjuta fram övergången till den nya TARGET2-Securities-plattformen (T2S) från september 2014 till juni 2015. ECB-rådet godkände utgivningen av rapporten om den allmänna övervakningen av EURO 1-systemet, vars slutsatser rådet hade godkänt i augusti. EURO 1-systemet är ett privat interbanksystem inom EU för gränsöverskridande och nationella betalningar i euro.
December	ECB-rådet beslutade att utöka antalet tillgängliga säkerheter genom att lindra urvalskriterierna för värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed securities, ABS) och samtidigt tillåta de nationella centralbankerna att på egen risk godta vissa banklån som säkerheter. Samtidigt minskades kassakravet för finansinstitut med en procentenhet till 1 %.

Ny EU-lagstiftning och dess genomförande i Finland

Januari	<p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om skärpta regler för kreditvärderingsföretag avslutades.</p> <p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om reglerna för investeringsfonder avslutades.</p>
Februari	<p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om en översyn av direktivet om marknader för finansiella instrument (Markets in Financial Instruments Directive, MiFID) avslutades.</p>
Mars	<p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om ett gemensamt krishanteringssystem för EU avslutades. Förslaget syftar till att säkerställa att myndigheterna kan ingripa i problembankers verksamhet innan krisen tillspetsas och till att möjliggöra en kontrollerad omstrukturering av problembankerna.</p> <p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om reglerna för värdepapperscentraler och clearingverksamhet avslutades.</p> <p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om beaktande av motpartsrisiker i kapitalkraven avslutades.</p> <p>Ändringarna i Finansinspektionens standard "Kapitalkrav och kapitalbas" trädde i kraft. Ändringarna bygger på det första ändringsdirektivet till kapitaltäckningsdirektivet (s.k. CRD 2-paketet) och gäller hybridinstrument och egetkapitalinstrument som är medräkningsbara i primärt kapital.</p>
April	<p>Finansministeriets arbetsgrupp för finansiering av kommuner överlämnade sin slutrapport. Arbetsgruppen framhöll vikten av att Kommunfinans verksamhet inte inskränks i någon betydande grad av det s.k. Basel III-regelverket som tagits fram av Baselkommittén för banktillsyn.</p>
Juni	<p>Finland fick en ny regering. De viktigaste punkterna på regeringsprogrammet med tanke på finansmarknaden gäller organisationen av makrotillsynen och användningen av nationella makrotillsynsverktyg, utvecklingen av finansmarknaden, översynen av värdepappersmarknadslagen och införandet av en bankskatt och en skatt på finansiella transaktioner.</p> <p>Europeiska kommissionen tilldelade sex medlemsländer en anmärkning för bristande nationell tillämpning av det andra ändringsdirektivet till kapitaltäckningsdirektivet (s.k. CRD 3). Bristerna gäller framför allt begränsningen av ersättning.</p> <p>I ett brev till Europeiska kommissionen uttryckte sju medlemsländer sin oro över kommissionens förslag om att Basel III-regelverket ska genomföras i Europa enligt principen om maximal harmonisering.</p> <p>Ändringarna i Finansinspektionens standard "Kapitalkrav för motpartsrisiker" trädde i kraft.</p>

<p>Juli</p>	<p>Europeiska kommissionen publicerade sitt förslag till kapitaltäckningsdirektiv och kapitaltäckningsförordning (CRD 4/CRR), vars huvudsakliga innehåll är införandet av Basel III-reglerna inom EU. Förslaget ersätter de nuvarande kapitaltäckningsdirektiven. EU:s kapitaltäckningsförordning innebär att alla krav enligt pelare 1 blir direkt bindande i medlemsländerna utan att de behöver införlivas i den nationella lagstiftningen (s.k. maximal harmonisering). Direktivet innehåller villkor för att driva verksamhet och tillhandahålla tjänster samt bestämmelser om myndighetstillsyn (pelare 2) och den interna styrningen i bolag.</p> <p>Tillsynen av kreditvärderingsföretag överfördes i sin helhet på Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (European Securities and Markets Authority, ESMA).</p> <p>Europeiska kommissionens offentliga samråd om företagsstyrning (corporate governance) avslutades.</p> <p>Förändringarna i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar som gäller pensionskassor, pensionsstiftelser, försäkringsbolag, försäkringsföreningar, representationskontor för försäkringsbolag från tredje land och pensionsinstitut som inrättats genom lag trädde i kraft.</p>
<p>Augusti</p>	<p>Ändringarna i lagen om betalningsinstitut trädde i kraft. Lagen om betalningsinstitut tillämpas på utgivare av elektroniska pengar. Rätt att ge ut elektroniska pengar enligt lagens definition har utöver banker endast betalningsinstitut vars auktorisation omfattar utgivning av elektroniska pengar. Genom lagändringen genomförs direktivet om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt tillsynen av sådan verksamhet (s.k. direktivet om elektroniska pengar).</p>
<p>September</p>	<p>Regeringen skickade en skrivelse till riksdagen om Europeiska kommissionens förslag till ett nytt kapitaltäckningsdirektiv och en ny kapitaltäckningsförordning (CRD 4/CRR). Finland förhåller sig i princip positivt till förslagen.</p> <p>Transaktionsrapporteringskyldigheten för fondkommissionärer som rapporterar till Finansinspektionen utvidgades till att också gälla OTC-derivat, och obligatorisk rapportering av detaljerade uppgifter om kunder infördes.</p>
<p>Oktober</p>	<p>Europeiska kommissionen lade fram sitt förslag till översyn av direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID). Direktivförslaget innehåller åtgärder som syftar till att förbättra små och medelstora företags inträde på kapitalmarknaden, begränsa störningar till följd av högfrekventa transaktioner, öka jämförbarheten mellan EU-ländernas transaktioner och ge tillsynsmyndigheterna fullmakt att frysa handeln, om den finansiella stabiliteten är hotad.</p> <p>Kommissionen lade fram ett förslag till förordning om insiderhandel och marknadsmissbruk. Genom förordningen utvidgas tillämpningsområdet för existerande regler till att också gälla OTC-marknaden, medan myndigheternas påföljds- och utredningsbefogenheter skärps och harmoniseras.</p> <p>Europeiska unionens råd, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen gav sitt stöd för reglerna om blankning och kreditrisksvappar (CDS). Reglerna ökar insynen och ger myndigheterna befogenheter att tillfälligt begränsa blankning och handeln med kreditrisksvappar i krissituationer.</p> <p>Europeiska kommissionen lade fram ett förslag till direktiv om en skatt på finansiella transaktioner inom EU. Genom förslaget syftar kommissionen till att förhindra att finansinstitut tar alltför stora risker, begränsa skadlig handel och sörja för att finansbranschen betalar för sina förmåner.</p>

	<p>Ett ytterligare syfte är att göra beskattningen av finansbranschen rättvisare jämfört med andra branscher och att samla in pengar till budgeten.</p> <p>Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) gav ut en vägledning om intern styrning i syfte att stödja harmoniseringen av tillsynspraxis. Finansinspektionens gällande regler för finanssektorn motsvarar huvudsakligen denna vägledning.</p>
November	<p>Regeringen föreslog att nödvändiga ändringar i lagen om placeringsfonder görs i samband med genomförandet av det nya fondföretagsdirektivet. Enligt förslaget får ett fondbolag inrätta en investeringsfond utanför hemlandet i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. De nya bestämmelserna gäller också nationella och gränsöverskridande fondfusioner.</p> <p>Europeiska kommissionen lade fram ett förslag till direktiv och förordning om skärpta regler för kreditvärderingsföretag. Förslaget har fyra primära mål: 1) minska finansinstitutens beroende av kreditvärderingsföretagen, 2) förbättra kreditkvaliteten i medlemsstaternas obligationer, 3) öka konkurrensen och oberoendet och 4) öka kreditvärderingsföretagens redovisningsskyldighet.</p> <p>I sin skrivelse till riksdagen meddelade regeringen att den understöder Europeiska kommissionens förslag till direktiv om en skatt på finansiella transaktioner inom EU. I enlighet med sitt program förespråkar regeringen dessutom att den finansiella transaktionsskatten också införs utanför EU.</p> <p>Finansinspektionen undersökte sommaren 2011 investeringsrekommendationerna från sex bolag för att kontrollera att de upprättats på vederbörligt sätt och att ekonomiska intressen och intressekonflikter för dem som upprättat rekommendationerna vederbörligen redovisats. Undersökningen visade att rekommendationerna i regel väl motsvarar kraven i standarden om investeringsrekommendationer (5.5). Resultaten publicerades i november.</p>
December	<p>Ändringarna i Finansinspektionens standard ”Kapitalkrav och kapitalbas” trädde i kraft. Ändringarna bygger på det andra ändringsdirektivet till kapitaltäckningsdirektivet (s.k. CRD 3-paketet) och gäller värdejustering av tillgångar som redovisats till verkligt värde.</p> <p>Avsnitten om kapitalkrav för värdepapperisering i det andra ändringsdirektivet till kapitaltäckningsdirektivet (s.k. CRD 3-paketet) och Finansinspektionens relaterade föreskrifter trädde i kraft.</p> <p>En uppdaterad version av Finansinspektionens standard ”Kapitalkrav för marknadsrisk” trädde i kraft.</p> <p>Finansinspektionen meddelade nya föreskrifter och anvisningar om organisationskraven och uppförandereglerna för placeringsfondsverksamhet. De trädde i kraft den 1 januari 2012.</p>
Övriga ärenden	
Januari	<p>Estland införde euron den 1 januari 2011 och Estlands centralbank blev därmed den sjuttonde medlemmen i Eurosystemet.</p> <p>Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) inledde sin verksamhet vid årets början och höll sitt första sammanträde den 20 januari.</p> <p>Europeiska kommissionen emitterade ett obligationslån på 5 miljarder euro via den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (European Financial Stabilisation Mechanism, EFSM) för att finansiera stödpaketet till Irland.</p>

Februari	<p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Aten för en kvartalsgranskning av den grekiska regeringens ekonomiska program.</p> <p>Den arbetsgrupp som tillsatts för att bereda en översyn av värdepappersmarknadslagen överlämnade sitt betänkande. Ett viktigt syfte med översynen är att öka begripligheten i lagstiftningen som är uppbyggd av flera delar. Arbetsgruppen föreslår också bestämmelser som kunde ligga till grund för ökad användning av flerstegs förvaltningsstruktur och förvaltarregistrering i Finland. Myndigheternas rätt till information måste dock garanteras också i en flerstegs förvaltningsstruktur.</p>
Mars	<p>Stats- och regeringscheferna i euroområdet beslutade öka det europeiska finansiella stabilitetsinstrumentets (European Financial Stability Facility, EFSF) utlåningskapacitet och ändra lånevillkoren för Grekland så att de är i linje med prissättningen av lån från EFSF.</p> <p>Enligt Europeiska rådets beslut om stabilitetspaketet beslutade stats- och regeringscheferna att inrätta en permanent europeisk stabilitetsmekanism (European Stability Mechanism, ESM), som ska ersätta de nuvarande tillfälliga systemen (dvs. det europeiska finansiella stabilitetsinstrumentet EFSF och den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen EFSM) från och med juli 2013. Vidare enades man om att i juni fatta beslut om att öka EFSF:s utlåningskapacitet från 250 till 440 miljarder euro.</p> <p>Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) med ansvar för samordningen av de EU-täckande stresstesterna av bankerna offentliggjorde en allmän beskrivning av testet och stressscenariot.</p>
April	<p>Portugal framförde en officiell anhållan om finansiellt stöd den 7 april.</p> <p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Dublin för en kvartalsgranskning av den irländska regeringens ekonomiska program.</p>
Maj	<p>De portugisiska myndigheterna offentliggjorde ett trepunktsprogram: 1) finanspolitisk anpassning för att säkerställa hållbara offentliga finanser, 2) reformer för ökad tillväxt och bättre konkurrenskraft och 3) anpassningsåtgärder för finanssektorn.</p> <p>EU-ländernas ministrar godkände ett finansiellt stödpaket på 78 miljarder euro i form av lån till Portugal. Stödpaketet finansieras till lika delar av den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM), det europeiska finansiella stabilitetsinstrumentet (EFSF) och IMF.</p> <p>Riksdagens stora utskott meddelade att om ytterligare något euroland efter Portugal anhåller om stöd i form av lån från EFSF är Finland berett att överväga detta endast på villkor att det får säkerheter av det anhållande landet för garantiandelen.</p>
Juni	<p>Riksdagen godkände Finlands statsborgen för finansieringen av EFSF i syfte att bevilja Portugal lån.</p> <p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Aten för en kvartalsgranskning av den grekiska regeringens ekonomiska program.</p>

Juli	<p>De europeiska stats- och regeringscheferna beslutade på sitt toppmöte den 21 juli att höja det totala garantibeloppet för finansiering av EFSF från 440 till 780 miljarder euro. Samtidigt fattades beslut om att öka dess effektivitet och flexibilitet. EFSF kan ge euroländer preliminärt stöd samt lån för rekapitalisering av landets finansinstitut. I undantagsfall kan det också köpa obligationslån emitterade av ett euroland på andrahandsmarknaden. De nödvändiga ändringarna införlivas med ramavtalet mellan euroländerna och EFSF. Toppmötet enades också om det andra stödpaketet till Grekland som uppgår till 109 miljarder euro och finansieras av EFSF, IMF och den privata sektorn. Den kortaste löptiden för lånen från ESFS förlängdes från 7,5 till 15 år och räntan sänktes från nuvarande 4,8–5,5 till ca 3,5 %. Den privata sektorn inbjöds att vara med om att dela på bördan genom åtgärder som skulle sänka det nominella värdet på den aktuella skulden med 21 %.</p> <p>Europeiska bankmyndigheten (EBA) och de nationella tillsynsmyndigheterna publicerade resultaten av stresstesterna av de europeiska bankerna den 15 juli. Av de deltagande 90 bankerna klarade 8 banker inte kapitaltröskeln på 5 % enligt stresscenariot. Dessa banker uppmanades lägga fram en korrigeringsplan senast i oktober 2011. Stresstestresultaten visar att OP-Pohjola-gruppen, Nordeakoncernen och Danske Bank-koncernen hade en tillfredsställande kapitaltäckning.</p> <p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Dublin för en kvartalsgranskning av den irländska regeringens ekonomiska program.</p>
Augusti	<p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Lissabon för en kvartalsgranskning av den portugisiska regeringens ekonomiska program.</p>
September	<p>Riksdagen godkände ändringen i ramavtalet mellan euroländerna och EFSF. Följande dag godkändes avtalet av regeringen.</p>
Oktober	<p>Eurogruppen enades om principerna och villkoren för säkerheterna i samband med låneplanen för Grekland. Säkerheterna ska vara värdepapper med kreditbetyg AAA. Den stat som erhåller säkerheter 1) avstår från sin eventuella vinstandel i EFSF, 2) får säkerheten mycket senare efter att garantin har utlösts och 3) betalar in kapitalet till den europeiska stabilitetsmekanismen på en gång.</p> <p>Riksdagen antog regeringens proposition med förslag till en ökning av borgensförbindelsen för finansiering av EFSF från något under 8 till ca 14 miljarder euro.</p> <p>På EU-toppmötet den 26 oktober fattades följande beslut för hantering av statsskuldskrisen i euroområdet: för Grekland upprättas en ny EU-IMF finansieringsplan på 100 miljarder euro som sträcker sig fram till 2014, Greklands skuldkvot minskas till 120 % av BNP före 2020 genom att det nominella värdet av den privata sektorns innehav av grekiska statens obligationer skärs ned till 50 %, EFSF:s kapacitet ökas, kapitalkravet för banker höjs till 9 % före juni 2012 för att stärka det primära kapitalet i bankernas balansräkningar. Vidare ökas samordningen av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, medan uppföljningen av de överenskomna åtgärderna skärps.</p> <p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Dublin för en kvartalsgranskning av den irländska regeringens ekonomiska program.</p> <p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Aten för en kvartalsgranskning av den grekiska regeringens ekonomiska program.</p>

	<p>Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) gav ut sin första rekommendation. Rekommendationen riktar sig till EU-medlemsländerna, de nationella tillsynsmyndigheterna och Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) och syftar till att motverka att riskerna i valutalån ökar så mycket att den finansiella stabiliteten äventyras.</p> <p>I Finland föreslog regeringen att beredningen av lagstiftningsreformen för värdepappersmarknaden ska delas upp på två separata projekt. Den första fasen omfattar förslagen till ny värdepappersmarknadslag och ny lag om värdepappersföretag, förslagen till lag om handel med finansiella instrument och lag om värdeandelssystemet och clearingverksamhet, förslaget till ändring av lagen om Finansinspektionen och förslaget till ny lag om värdepapperskonton. I den andra fasen bedöms utsikterna för utveckling av flerstegsförvaltningen av värdepapper. Förslagen ska stå klara före slutet av maj 2012.</p> <p>Regeringen beslutade om en tillfällig (15.10.2011–31.12.2014) ändring av en förordning som innebär att låntagarens självriskränta sjunker från 3,4 till 1,7 % för lån med räntestöd som beviljas för nya hyresbostäder till andra än specialgrupper. Ändringen av förordningen härrör från regeringsprogrammet.</p>
November	<p>Europeiska kommissionen lade fram förslag till förordningar för att stärka stabilitets- och tillväxtpakten. Enligt förslagen ska bevakningen av medlemsländernas uppfyllelse av sina medelfristiga mål skärpas i framtiden, de högt skuldsatta medlemsländerna årligen minska sin skuldkvot och nya sanktioner införs för att skärpa budgetövervakningen. Dessutom får Europeiska unionens råd tack vare nya förebyggande och korrigerande förfaranden en möjlighet att ingripa vid makroekonomiska obalanser och avvikande konkurrensförmåga.</p> <p>Europeiska kommissionen lade fram sitt förslag om utgivning av stabilitetsobligationer eller s.k. eurobonder i euroländerna. Finska regeringen meddelade att Finland inte godkänner stabilitetsobligationer med gemensamt ekonomiskt ansvar.</p> <p>Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Lissabon för en kvartalsgranskning av den portugisiska regeringens ekonomiska program.</p> <p>Regeringen lade fram ett förslag om ökade möjligheter för exportföretag att få exportfinansiering i kreditform. Enligt den nya modellen används kredit från exportkreditföretaget Suomen Vientiluotto för att finansiera finska eller utländska bankers långfristiga exportkrediter på OECD:s villkor. För arrangemanget beviljas exportgaranti av Finnvera.</p> <p>Finansministeriet beslutade utse Pohjola Bank till ny huvudsaklig förmedlingsbank för statens betalningsrörelse för avtalsperioden 1.12.2012–30.11.2019. Nordea Bank Finland och Sampo Bank blir sekundära förmedlare. Huvudsaklig förmedlingsbank är för närvarande Nordea Bank Finland.</p> <p>Finansinspektionen framställde för social- och hälsovårdsministeriet att det överförda verksamhetskapalet från och med den 1 januari 2012 skulle fastställas till 18,4 % (mot tidigare 23,3 %) av den ansvarsskuld som ligger till grund för beräkningen av solvenskravet.</p>

December

Euroländernas stats- och regeringschefer enades vid Europeiska rådets sammanträde (8–9.12) om åtgärder för att öka budgetdisciplinen i EU. I de finanspolitiska reglerna ska utöver bestämmelsen om ett årligt underskottstak även intas regler för att säkra hållbara offentliga finanser på lång sikt och medföra större automatik i sanktionsförfarandet. Reglerna ska skärpas genom mellanstatliga avtal. Stats- och regeringscheferna enades också om att tidigarelägga införandet av den europeiska permanenta stabilitetsmekanismen (ESM) till juli 2012.

Av de beräkningar som Europeiska bankmyndigheten och de nationella tillsynsmyndigheterna bad bankerna utföra framgår att 31 stora europeiska banker måste stärka sin kapitalbas för att uppfylla kapitalkravet om 9 %. Kapitalunderskottet i bankerna uppgick till sammanlagt ca 115 miljarder euro.

Europeiska kommissionen gav ut ett meddelande om tillämpningen av det statliga stödet till banker från och med januari 2012. Stödprogrammen, som är tillfälliga till sin natur, kan förlängas med sex månader. Alternativt kan nya program beviljas under denna sexmånadersperiod. Stödprogrammen kan vid behov förnyas eller förlängas i mitten av 2012 med kommissionens tillstånd.

Europeiska kommissionen lade fram en ny strategi för att öka små och medelstora företags tillgång till finansiering. Strategin omfattar en verksamhetsplan för ökat stöd från EU:s budget och Europeiska investeringsbanken (European Investment Bank, EIB). Vidare ingår ett förslag till en ny förordning om enhetliga regler för marknadsföring av riskkapitalfonder (venture capital).

Arbets- och näringsministeriet meddelade om fortsatt konjunkturfinsiering från specialfinansieringsbolaget Finnvera till små och medelstora företag i ytterligare ett år. Vidare kommer systemet att revideras så att den maximala tiden för beviljade lån och garantier kan förlängas med tio år i stället för med sex år som tidigare.

Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2011

Remissyttranden avseende lagstiftningen om och utvecklingen av finansmarknaden		
Yttrande till	Ämne	Datum
Europeiska kommissionen	Ett gemensamt krishanteringssystem för EU-området (technical details of a possible European crisis management framework)	3.3
Euroclear Finland	Ändringar i verkställande direktörens beslut ”Register- och avvecklingstidtabeller”	30.11
Finansinspektionen	Uppdatering av ställningstagandet om ersättningssystem	7.2
	Ny standard om tillhandahållande av betaltjänster (6.1) med tillhörande rapporteringsstandard (Ra 6.1)	23.3
	Ändringar i föreskrifter och anvisningar (klassificering av placeringar, användning av kreditklassificeringar, förvaring av täckningsdokument och två enskilda täckningsregler)	6.5
	Revidering av standard 4.3k Kapitalkrav för motpartsrisiker	6.5
	Beredning av föreskrifter och anvisningar med anledning av genomförandet av UCITS IV-direktivet	15.5
	Marknadsföring av penningmarknadsfonder och Finansinspektionens ställningstagande om marknadsföring av andra än UCITS-fondandelar och fondföretagsandelar i Finland	20.5
	Ändringar i föreskrifter och anvisningar (förtida återbetalning av bolån)	17.6
	Utkast till föreskrifter och anvisningar (revision)	10.11
	Uppföranderegler för tillhandahållande av finansiella tjänster	15.11
	Utkast till föreskrifter och anvisningar (hantering av operativ risk)	18.11
	Rapportering av utgifter och intäkter för långsiktiga sparavtal och försäkringar	23.11
justitieministeriet	Utkast till föreskrifter och anvisningar (utläggning av verksamhet)	5.12
	Revidering av aktiebolagslagen för genomförande av ändringsdirektivet 2005/19/EG till kapitaldirektivet 77/91/EEG och fusionsdirektivet 90/434/EEG	4.4
finansministeriet	SIX X-clear AG:s förnyade tillståndsansökan	6.4
	Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om betalningsinstitut och till vissa lagar som har samband med den (genomförande av direktivet om elektroniska pengar)	20.4
	Promemoria från den arbetsgrupp som tillsatts för att bereda en översyn av värdepappersmarknadslagstiftningen	4.5

	Förslag till lag om ändring av lagen om placeringsfonder och till vissa lagar som har samband med den (genomförande av fondföretagsdirektivet)	10.5
	Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen och till vissa lagar som har samband med den	8.7
	Fastställelse av de sammanlagda garantiavgifterna till Ersättningsfonden för investerare 2011	12.9
	Ansökan från Euroclear Finland om ändring av bolagets regler	14.9
	Statsrådets skrivelse (U37/2011 rd) om kommissionens förslag till direktiv och förordning om kreditinstitut	26.10

Finlands Banks publikationer 2011

Tidskrifter	
<i>Euro & talous</i>	Utkom fem gånger.
<i>Bank of Finland Bulletin</i>	Utkom fem gånger.
<i>Forskningsmeddelande</i>	Som webbpublikation fyra gånger per år på finska och engelska.
Årsberättelse	På finska, svenska och engelska.
Forskningspublikationer	
<i>Discussion Papers</i>	24 webbrapporter om makroekonomi och finansmarknad på engelska.
Blandade rapporter	8 webbrapporter i serien <i>BoF Online</i> . <i>Finansmarknadsrapporten</i> utkom som webbpublikation två gånger på finska och engelska. <i>Finansieringsenkät till företagen</i> i januari på finska.
<i>Populärvetenskapliga rapporter</i>	<i>A:114 Tapio Korhonen</i> Säännöstelystä markkinoille. Suomen Pankin raha- ja valuuttapolitiikan sääntelyjärjestelmä säännöstelyn ja liberalisoinnin kaudella 1970–1980-luvulla. <i>A:115 Tapio Korhonen</i> Talouskriisistä rahaliittoon. Suomen Pankin raha- ja valuuttapolitiikan ohjaujärjestelmä 1990-luvun talous- ja pankkikriisissä ja rahaliittoa valmisteltaessa.
Statistikmeddelanden	<i>Finansmarknaden</i> som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska. <i>Finlands betalningsbalans</i> som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska. <i>Finlands betalningsbalans</i> som årsstatistik på webben i september på finska, svenska och engelska. <i>Finländska masskuldebrevslån</i> som årsstatistik på webben i maj på finska, svenska och engelska. <i>Penningmängds- och bankstatistik</i> som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska. <i>Finansiell statistik</i> som årsstatistik på webben i februari på finska, svenska och engelska. <i>Valutaposition och likviditetsposition i utländsk valuta</i> som månadsstatistik på engelska.

Publikationer från Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Forskningspublikationer *BOFIT Discussion Papers*: 36 forskningsrapporter som webbpublikationer på engelska.

BOFIT Online: 8 webbpublikationer på finska eller engelska.

Analyser

BOFIT Viikkokatsaus som webbpublikation en gång i veckan på finska.

BOFIT Weekly som webbpublikation en gång i veckan på engelska.

BOFIT Venäjä-ennuste som webbpublikation två gånger per år på finska.

BOFIT Forecast for Russia som webbpublikation två gånger per år på engelska.

BOFIT Venäjä-tilastot som webbpublikation på finska.

BOFIT Russia Statistics som webbpublikation på engelska.

BOFIT Kiina-ennuste som webbpublikation två gånger per år på finska.

BOFIT Forecast for China som webbpublikation två gånger per år på engelska.

BOFIT Kiina-tilastot som webbpublikation på finska.

BOFIT China Statistics som webbpublikation på engelska.

Prenumeration/ beställningar

En fullständig förteckning över Finlands Banks publikationer finns på bankens webbplats www.finlandsbank.fi > Publikationer.

På bankens webbplats finns en gratis tjänst för prenumeration på dessa publikationer.

När ett nytt nummer har lagts ut på webben skickas ett e-meddelande till prenumeranten.

Prenumerationen kan tecknas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer > Prenumeration på elektroniska publikationer.

Euro & talous och Bank of Finland Bulletin och Finlands Banks och Europeiska centralbankens årsredovisningar ges också ut i tryckt form. De kan beställas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer > Prenumeration/beställning av tryckta publikationer.

Äldre tryckta publikationer kan beställas från samma adress.

Tabellbilagor

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

0 mindre än hälften av den använda enheten

. uppgift kan ej förekomma

.. uppgift inte tillgänglig

– inget finns att redovisa

– seriens innehåll ändrat

Tabell 1.
Finlands Banks balansräkning månadsvis, miljoner euro

<i>Tillgångar</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 664	1 664	1 664
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	5 885	5 392	5 867
2.1 <i>Fordringar på Internationella valutafonden</i>	1 837	1 829	1 936
2.2 <i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	4 048	3 564	3 932
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	695	588	627
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 587	1 871	1 681
4.1 <i>Banktillgodohavanden, värdepapper och lån</i>	1 587	1 871	1 681
4.2 <i>Fordringar som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2</i>	–	–	–
5 <i>Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	50	50	50
5.1 <i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	–	–
5.2 <i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	50	50	50
5.3 <i>Finjusterande reverserade transaktioner</i>	–	–	–
5.4 <i>Strukturella reverserade transaktioner</i>	–	–	–
5.5 <i>Utlåningsfacilitet</i>	–	–	–
5.6 <i>Fordringar avseende tilläggsäkerheter</i>	–	–	–
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	101	51	0
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	11 587	11 625	11 362
7.1 <i>Värdepapper för penningpolitiska syften</i>	2 254	2 284	2 243
7.2 <i>Övriga värdepapper</i>	9 333	9 341	9 341
8 <i>Fordringar i euro på den offentliga sektorn</i>	–	–	–
9 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	11 002	7 907	10 268
9.1 <i>Andel av ECB:s kapital</i>	99	99	99
9.2 <i>Fordran för överförd valutareserv</i>	722	722	722
9.3 <i>Fordringar avseende emission av ECB:s skuldcertifikat</i>	–	–	–
9.4 <i>Fordringar avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)</i>	6 802	3 880	6 296
9.5 <i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	3 379	3 206	3 150
10 <i>Övriga tillgångar</i>	1 047	1 065	1 056
Summa tillgångar	33 618	30 214	32 575

*På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.*

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 588	1 588	1 588	1 645	1 645	1 902	1 902	1 902	1 918
5 362	5 396	5 687	5 539	5 500	5 861	5 911	5 825	5 886
1 870	1 846	1 846	1 822	1 822	1 921	1 921	1 868	1 967
3 492	3 550	3 841	3 718	3 677	3 940	3 989	3 957	3 919
522	462	564	465	395	496	452	480	628
2 166	1 786	2 458	2 312	2 249	2 371	2 345	1 934	1 946
2 166	1 786	2 458	2 312	2 249	2 371	2 345	1 934	1 946
-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	50	50	70	100	50	160	160	2 311
-	-	-	-	-	-	-	-	10
50	50	50	70	100	50	160	160	2 301
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	391	0	0	0	0	0	0	40
10 907	10 873	10 706	10 716	11 784	12 609	13 016	13 729	13 889
2 206	2 186	2 143	2 146	2 925	3 748	3 969	4 469	4 637
8 701	8 687	8 563	8 570	8 859	8 860	9 047	9 260	9 253
-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 825	10 421	9 945	10 077	24 850	47 499	37 228	39 479	70 348
99	99	99	99	99	99	99	99	120
722	722	722	722	722	722	722	722	722
-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 813	6 410	5 985	6 005	20 778	43 420	33 149	35 341	66 008
3 190	3 190	3 138	3 251	3 251	3 257	3 257	3 317	3 497
1 177	1 183	1 169	1 082	1 093	1 118	1 016	1 051	1 171
30 601	32 150	32 167	31 907	47 617	71 907	62 029	64 560	98 138

Tabell 1.
(fortsätter)

<i>Skulder</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>
1 Utelöpande sedlar	13 709	13 568	13 546
2 Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	8 981	6 103	8 542
2.1 Kassakravsinslåning	5 743	1 997	3 350
2.2 Inlåningsfacilitet	1 058	1 327	1 992
2.3 Inlåning med fast löptid	2 181	2 779	3 200
2.4 Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
2.5 Skulder avseende tilläggssäkerheter	–	–	–
3 Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	–	–	124
4 Skulder i euro till övriga hemmabörande i euroområdet	290	282	279
4.1 Offentlig sektor	–	–	–
4.2 Övriga skulder	290	282	279
5 Skulder i euro till hemmabörande utanför euroområdet	1 485	1 092	739
6 Skulder i utländsk valuta till hemmabörande i euroområdet	0	0	0
7 Skulder i utländsk valuta till hemmabörande utanför euroområdet	15	33	177
7.1 Inlåning och övriga skulder	15	33	177
7.2 Skulder som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
8 Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 377	1 377	1 377
9 Skulder inom Eurosystemet	33	–	–
9.1 Skulder avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.2 Skulder avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	–	–	–
9.3 Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)	33	–	–
10 Övriga skulder	955	1 019	1 050
11 Värdereregleringskonto	2 274	2 274	2 274
12 Avsättningar och eget kapital	4 499	4 467	4 467
12.1 Grundfond	841	841	841
12.2 Reservfond	1 334	1 334	1 334
12.3 Pensionsavsättningar	502	502	502
12.4 Övriga avsättningar	1 822	1 790	1 790
Summa skulder	33 618	30 214	32 575

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
13 754	13 807	13 917	14 106	14 060	14 133	14 189	14 339	14 649
7 188	8 713	8 067	7 993	23 645	47 033	36 989	39 527	71 697
4 403	4 543	4 867	5 338	4 805	1 030	939	2 690	1 657
335	320	2 000	1 655	12 402	27 331	19 581	22 170	52 540
2 450	3 850	1 200	1 000	6 438	18 671	16 469	14 667	17 500
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
128	103	105	117	105	103	102	101	836
-	-	-	-	-	-	-	-	-
128	103	105	117	105	103	102	101	836
778	753	1 261	777	859	800	913	710	782
0	0	0	0	0	0	0	0	0
229	220	234	250	253	229	228	210	153
229	220	234	250	253	229	228	210	153
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 328	1 328	1 328	1 316	1 316	1 376	1 376	1 376	1 412
-	-	-	-	-	-	-	-	76
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	76
284	315	345	395	424	537	537	602	432
1 835	1 835	1 835	1 877	1 877	2 618	2 618	2 618	2 806
5 077	5 077	5 077	5 077	5 077	5 077	5 077	5 077	5 294
841	841	841	841	841	841	841	841	841
1 421	1 421	1 421	1 421	1 421	1 421	1 421	1 421	1 421
526	526	526	526	526	526	526	526	544
2 289	2 289	2 289	2 289	2 289	2 289	2 289	2 289	2 488
30 601	32 150	32 167	31 907	47 617	71 907	62 029	64 560	98 138

Tabell 2.
Eurosystemets viktigaste styrräntor

<i>Anbudsförfarande med fast ränta</i> <i>Ränta på huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>			<i>Anbudsförfarande med rörlig ränta</i> <i>Lägsta anbudsränta</i>		
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	3,00	8.6.2000	28.6.2000	4,25
8.4.1999	14.4.1999	2,50	31.8.2000	6.9.2000	4,50
4.11.1999	10.11.1999	3,00	5.10.2000	11.10.2000	4,75
3.2.2000	9.2.2000	3,25	10.5.2001	15.5.2001	4,50
16.3.2000	22.3.2000	3,50	30.8.2001	5.9.2001	4,25
27.4.2000	4.5.2000	3,75	17.9.2001	19.9.2001	3,75
8.6.2000	15.6.2000	4,25	8.11.2001	14.11.2001	3,25
			5.12.2002	11.12.2002	2,75
8.10.2008	15.10.2008	3,75	6.3.2003	7.3.2003	2,50
6.11.2008	12.11.2008	3,25	5.6.2003	6.6.2003	2,00
4.12.2008	10.12.2008	2,50	1.12.2005	6.12.2005	2,25
15.1.2009	21.1.2009	2,00	2.3.2006	8.3.2006	2,50
5.3.2009	11.3.2009	1,50	8.6.2006	15.6.2006	2,75
2.4.2009	8.4.2009	1,25	3.8.2006	9.8.2006	3,00
7.5.2009	13.5.2009	1,00	5.10.2006	11.10.2006	3,25
7.4.2011	13.4.2011	1,25	7.12.2006	13.12.2006	3,50
7.7.2011	13.7.2011	1,50	8.3.2007	14.3.2007	3,75
3.11.2011	9.11.2011	1,25	7.6.2007	13.6.2007	4,00
8.12.2011	14.12.2011	1,00	3.7.2008	9.7.2008	4,25
<i>Stående faciliteter</i>					
<i>Ränta på inlåningsfaciliteten</i>			<i>Ränta på utlåningsfaciliteten</i>		
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>			<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	2,00		1.1.1999	4,50
22.12.1998	4.1.1999	2,75			3,25
21.1.1999	22.1.1999	2,00		22.1.1999	4,50
8.4.1999	9.4.1999	1,50		8.4.1999	3,50
4.11.1999	5.11.1999	2,00		4.11.1999	4,00
3.2.2000	4.2.2000	2,25		3.2.2000	4,25
16.3.2000	17.3.2000	2,50		16.3.2000	4,50
27.4.2000	28.4.2000	2,75		27.4.2000	4,75
8.6.2000	9.6.2000	3,25		8.6.2000	5,25
31.8.2000	1.9.2000	3,50		31.8.2000	5,50
5.10.2000	6.10.2000	3,75		5.10.2000	5,75
10.5.2001	11.5.2001	3,50		10.5.2001	5,50
30.8.2001	31.8.2001	3,25		30.8.2001	5,25
17.9.2001	18.9.2001	2,75		17.9.2001	4,75
8.11.2001	9.11.2001	2,25		8.11.2001	4,25
5.12.2002	6.12.2002	1,75		5.12.2002	3,75
6.3.2003	7.3.2003	1,50		6.3.2003	3,50
5.6.2003	6.6.2003	1,00		5.6.2003	3,00
1.12.2005	6.12.2005	1,25		1.12.2005	3,25
2.3.2006	8.3.2006	1,50		2.3.2006	3,50
8.6.2006	15.6.2006	1,75		8.6.2006	3,75
3.8.2006	9.8.2006	2,00		3.8.2006	4,00
5.10.2006	11.10.2006	2,25		5.10.2006	4,25
7.12.2006	13.12.2006	2,50		7.12.2006	4,50
8.3.2007	14.3.2007	2,75		8.3.2007	4,75
7.6.2007	13.6.2007	3,00		7.6.2007	5,00
3.7.2008	9.7.2008	3,25		3.7.2008	5,25
8.10.2008	8.10.2008	2,75		8.10.2008	4,75
8.10.2008	9.10.2008	3,25		8.10.2008	4,25
6.11.2008	12.11.2008	2,75		6.11.2008	3,75
4.12.2008	10.12.2008	2,00		4.12.2008	3,00
15.1.2009	21.1.2009	1,00		15.1.2009	3,00
5.3.2009	11.3.2009	0,50		5.3.2009	2,50
2.4.2009	8.4.2009	0,25		2.4.2009	2,25
7.5.2009	13.5.2009	0,25		7.5.2009	1,75
7.4.2011	13.4.2011	0,50		7.4.2011	2,00
7.7.2011	13.7.2011	0,75		7.7.2011	2,25
3.11.2011	9.11.2011	0,50		3.11.2011	2,00
8.12.2011	14.12.2011	0,25		8.12.2011	1,75

Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 3.

Kassakravsbas i kassakravspliktiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav*		Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Skulder med 0 % kassakrav	
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år		Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2010						
December	18 948,1	9 962,6	644,3	2 683,3	1 335,4	4 322,5
2011						
Januari	19 024,1	9 840,2	651,6	2 780,6	1 395,8	4 356,0
Februari	19 035,7	9 768,4	670,3	2 727,5	1 490,3	4 379,2
Mars	18 872,4	9 700,2	671,9	2 737,5	1 399,8	4 363,0
April	18 988,1	9 749,5	662,8	2 744,0	1 475,2	4 356,6
Maj	19 175,7	9 787,9	677,0	2 764,2	1 538,4	4 408,3
Juni	19 039,4	9 730,8	643,5	2 777,9	1 491,7	4 395,4
Juli	19 046,3	9 695,1	635,0	2 777,7	1 502,7	4 435,8
Augusti	19 095,3	9 688,3	645,8	2 782,6	1 557,4	4 421,3
September	19 247,9	9 761,9	650,5	2 808,3	1 576,5	4 450,7
Oktober	19 126,2	9 718,9	657,4	2 788,5	1 562,7	4 398,7
November	19 073,0	9 708,5	673,6	2 776,0	1 509,5	4 405,4
December	18 970,1	9 790,9	687,7	2 781,2	1 303,5	4 406,8

*) Fram till oktober 2011 tillämpades ett kassakrav på 2 %.
Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsbas i kassakravspliktiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav*		Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Skulder med 0 % kassakrav	
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år		Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2010						
December	281 947	197 370	19 314	6 459	17 878	40 925
2011						
Januari	285 862	186 531	19 373	6 503	33 071	40 384
Februari	283 953	183 166	19 283	6 591	33 333	41 579
Mars	291 960	185 845	20 001	6 603	38 189	41 322
April	292 791	187 853	18 590	6 711	36 960	42 676
Maj	298 864	189 194	19 028	6 812	37 528	46 303
Juni	305 069	193 573	19 484	6 912	38 639	46 462
Juli	302 235	195 650	19 505	6 493	32 153	48 433
Augusti	319 406	207 260	20 252	6 828	34 952	50 114
September	339 160	231 352	19 991	7 801	30 566	49 449
Oktober	330 583	221 875	20 030	7 965	30 539	50 174
November	341 773	232 187	19 636	8 156	31 704	50 089
December	360 549	251 193	20 164	9 296	28 502	51 395

*) Fram till oktober 2011 tillämpades ett kassakrav på 2 %.
Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

Kassakravsmedel i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Uppfylldperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassa-överskott	Kassa-underskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2010					
December	211,8	212,5	0,7	0,5	1,00
2011					
Januari	210,5	212,4	1,9	0,0	1,00
Februari	212,3	213,6	1,3	0,0	1,00
Mars	211,6	212,9	1,3	0,0	1,00
April	209,3	210,5	1,1	0,0	1,00
Maj	208,3	209,5	1,2	0,0	1,25
Juni	206,9	209,0	2,0	0,0	1,25
Juli	207,7	210,9	3,1	0,0	1,25
Augusti	208,8	211,5	2,7	0,0	1,50
September	207,0	209,5	2,5	0,0	1,50
Oktober	206,1	208,7	2,6	0,0	1,50
November	206,2	208,9	2,8	0,0	1,50
December	207,7	212,2	4,5	0,0	1,25
2012					
Januari	207,0	212,3	5,3	0,0	1,00

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsmedel i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Uppfylldperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassa-överskott	Kassa-underskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2010					
December	3 917	3 931	14,3	0,0	1,0
2011					
Januari	4 141	4 147	6,6	0,0	1,0
Februari	4 302	4 308	6,7	0,0	1,0
Mars	4 086	4 094	7,4	0,0	1,0
April	4 017	4 027	10,3	0,0	1,3
Maj	4 085	4 093	7,2	0,0	1,3
Juni	4 097	4 106	8,5	0,0	1,3
Juli	4 133	4 141	7,7	0,0	1,5
Augusti	4 230	4 238	8,4	0,0	1,5
September	4 272	4 280	8,2	0,0	1,5
Oktober	4 519	4 528	9,2	0,0	1,5
November	4 996	5 004	8,5	0,0	1,3
December	4 807	4 816	8,6	0,0	1,0
2012					
Januari	2 488	2 505	16,9	0,0	1,0

Källa: Finlands Bank.

Tabell 5.
Euroområdets penningmängdsmått M3 och Finlands bidrag till M3¹

	Euroområdets penningmängd M3			Finlands bidrag till euroområdets M3 ²		
	Utestående belopp ³ , md euro	12 mån. förändring ^{3,4} , %	3 mån. glidande medel- värde av 12 mån. förändring ^{3,4} , %	Utestående belopp, md euro	12 mån. förändring ⁴ , %	3 mån. glidande medel- värde av 12 mån. förändring ⁴ , %
	1	2	3	4	5	6
2007	8 656,9	11,6	11,9	122,8	19,7	18,7
2008	9 404,7	7,7	7,1	129,2	5,0	5,7
2009	9 344,4	-0,4	-0,2	127,6	-1,7	-1,7
2010	9 540,2	1,7	1,8	137,2	4,8	4,0
2011	9 740,9	1,6	2,0	143,9	6,9	7,7
2011						
Januari	9 526,8	1,7	1,8	135,5	3,7	3,6
Februari	9 576,7	2,2	2,0	133,0	2,3	3,6
Mars	9 589,7	2,2	2,1	135,3	4,9	4,3
April	9 595,0	1,9	2,2	136,2	5,6	5,2
Maj	9 658,5	2,3	2,1	137,8	5,2	5,6
Juni	9 665,4	2,0	2,1	139,0	6,1	5,0
Juli	9 681,5	2,0	2,2	138,1	3,8	6,0
Augusti	9 800,4	2,7	2,5	142,1	8,0	7,7
September	9 825,1	2,9	2,8	143,7	11,2	9,5
Oktober	9 782,5	2,6	2,5	143,2	9,3	9,9
November	9 775,6	1,9	2,0	142,3	9,1	8,4
December	9 740,9	1,6	2,0	143,9	6,9	7,7

¹ Exkl. omsättbara instrument som innehas av staten och hemmahörande utanför euroområdet.
² Exkl. allmänhetens innehav av sedlar och mynt.
³ Säsongrensat och kalenderkorrigerat.
⁴ Beräknat utifrån månatliga stockförändringar justerade för omklassificeringar, omvärderingar, växelkursförändringar och andra förändringar som inte orsakats av transaktioner.
Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 6.
Viktiga marknadsräntor

	Eonia	Euribor (faktiska dagar/360)						Finska statsobligationsräntor	
		1 mån.	2 mån.	3 mån.	6 mån.	9 mån.	12 mån.	5 år	10 år
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2007	3,87	4,080	4,194	4,277	4,351	4,406	4,449	4,18	4,29
2008	3,87	4,276	4,484	4,644	4,727	4,774	4,826	3,88	4,30
2009	0,71	0,888	1,057	1,218	1,429	1,529	1,610	2,70	3,74
2010	0,44	0,570	0,663	0,813	1,083	1,223	1,352	1,78	3,00
2011	0,87	1,178	1,260	1,393	1,638	1,826	2,009	2,08	3,00
2011									
Januari	0,66	0,793	0,888	1,017	1,254	1,406	1,550	2,147	3,268
Februari	0,71	0,894	0,968	1,087	1,352	1,537	1,714	2,377	3,411
Mars	0,66	0,903	1,028	1,176	1,483	1,717	1,924	2,733	3,450
April	1,01	1,133	1,195	1,325	1,625	1,866	2,089	2,888	3,565
Maj	1,03	1,243	1,292	1,425	1,707	1,932	2,147	2,654	3,322
Juni	1,12	1,279	1,359	1,489	1,749	1,949	2,144	2,445	3,285
Juli	1,01	1,422	1,479	1,598	1,818	1,994	2,183	2,318	3,164
Augusti	0,91	1,373	1,437	1,552	1,755	1,918	2,097	1,731	2,681
September	1,01	1,347	1,416	1,536	1,736	1,896	2,067	1,446	2,353
Oktober	0,96	1,363	1,437	1,576	1,776	1,942	2,110	1,552	2,513
November	0,79	1,227	1,334	1,485	1,706	1,879	2,044	1,502	2,542
December	0,62	1,141	1,257	1,425	1,670	1,841	2,003	1,282	2,516

Källor: Europeiska centralbanken, Reuters och Bloomberg.

Tabell 7.

Finlands nominella konkurrenskraftsindikator och eurons effektiva växelkurs beräknad av ECB

	Snäv indikator ¹	Snäv indikator inklusive euroländerna ¹	Bred indikator ¹	Effektiv växelkurs för euron, snäv ländergrupp ¹
	Januari–mars 1999 = 100			
	1	2	3	4
2007	108,0	104,0	104,8	113,2
2008	114,5	107,0	107,3	120,7
2009	115,8	107,6	108,8	120,6
2010	107,6	103,6	104,3	111,9
2011	106,7	103,0	104,0	111,2
2011				
Januari	104,8	102,1	102,8	109,1
Februari	105,6	102,5	103,2	110,1
Mars	107,4	103,3	104,1	112,3
April	109,6	104,3	105,2	114,8
Maj	108,5	103,9	104,7	113,4
Juni	108,9	104,1	105,0	113,6
Juli	107,9	103,6	104,5	111,9
Augusti	107,4	103,5	104,5	111,3
September	105,9	102,7	103,8	110,1
Oktober	105,9	102,7	103,9	110,5
November	105,2	102,4	103,5	109,7
December	103,4	101,4	102,5	107,7

¹ En starkare euro ger ett högre poängtal. I den snäva indikatorn ingår 12 länder fr.o.m. 1999, i den snäva inklusive euroländerna 23 länder och i den breda 37 länder.
Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 8.

Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet och Finland, årlig procentuell förändring

	Euroområdet	Finland
	1	2
2007	2,1	1,6
2008	3,3	3,9
2009	0,3	1,6
2010	1,6	1,7
2011	2,7	3,3
2011		
Januari	2,3	3,1
Februari	2,4	3,5
Mars	2,7	3,5
April	2,8	3,4
Maj	2,7	3,4
Juni	2,7	3,4
Juli	2,5	3,7
Augusti	2,5	3,5
September	3,0	3,5
Oktober	3,0	3,2
November	3,0	3,2
December	2,7	2,6

Källor: Eurostat och Statistikcentralen.

Tabell 9.
Viktiga eurokurser¹

	US-dollar			Japanska yen		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	1	2	3	4	5	6
2007	1,2893	1,3705	1,4874	150,93	161,25	168,68
2008	1,2460	1,4708	1,5990	115,75	152,45	169,75
2009	1,2555	1,3948	1,5120	113,65	130,34	138,09
2010	1,1942	1,3257	1,4563	106,19	116,24	134,23
2011	1,2889	1,3920	1,4882	100,20	110,96	122,80
2011						
Januari	1,2903	1,3360	1,3716	107,17	110,38	113,90
Februari	1,3440	1,3649	1,3834	111,42	112,77	113,69
Mars	1,3773	1,3999	1,4211	110,42	114,40	117,61
April	1,4141	1,4442	1,4860	118,23	120,42	122,80
Maj	1,4020	1,4349	1,4882	114,35	116,47	120,85
Juni	1,4088	1,4388	1,4652	113,63	115,75	117,55
Juli	1,3975	1,4264	1,4500	110,59	113,26	117,23
Augusti	1,4143	1,4343	1,4487	108,29	110,43	113,24
September	1,3430	1,3770	1,4285	102,32	105,75	110,08
Oktober	1,3181	1,3706	1,4160	101,08	105,06	109,22
November	1,3229	1,3556	1,3809	102,59	105,02	107,78
December	1,2889	1,3179	1,3511	100,20	102,55	105,25
	Brittiska pund			Svenska kronor		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	7	8	9	10	11	12
2007	0,65485	0,68434	0,7348	9,0190	9,2501	9,4754
2008	0,74130	0,79628	0,9786	9,2790	9,6152	11,2305
2009	0,84255	0,89094	0,9610	10,0778	10,6191	11,7135
2010	0,81040	0,85784	0,9114	8,9630	9,5373	10,2723
2011	0,83155	0,86788	0,9050	8,7090	9,0298	9,3127
2011						
Januari	0,83155	0,84712	0,86325	8,8435	8,9122	8,9765
Februari	0,83750	0,84635	0,85530	8,7255	8,7882	8,8800
Mars	0,84780	0,86653	0,88370	8,7090	8,8864	8,9922
April	0,87285	0,88291	0,89170	8,8885	8,9702	9,0822
Maj	0,86685	0,87788	0,89990	8,8914	8,9571	9,0682
Juni	0,87530	0,88745	0,90255	8,8890	9,1125	9,2475
Juli	0,87315	0,88476	0,90500	9,0632	9,1340	9,2534
Augusti	0,86905	0,87668	0,88565	9,0070	9,1655	9,2947
September	0,86015	0,87172	0,88120	8,8945	9,1343	9,3127
Oktober	0,85650	0,87036	0,87935	9,0090	9,1138	9,1650
November	0,85335	0,85740	0,86570	9,0272	9,1387	9,2597
December	0,83230	0,84405	0,86020	8,9120	9,0184	9,1258

¹ Värdet av en euro i respektive valuta.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 10.
Andra eurokursen, genomsnitt

	Tjeckiska kronor	Danska kronor	Ungerska forint	Litauiska litas	Lettiska lats	Polska zloty	
	1	2	3	4	5	6	
2007	27,766	7,451	251,357	3,453	0,700	3,784	
2008	24,946	7,456	251,512	3,453	0,703	3,512	
2009	26,435	7,446	280,327	3,453	0,706	4,328	
2010	25,284	7,447	275,480	3,453	0,709	3,995	
2011	24,590	7,451	279,373	3,453	0,706	4,121	
2011							
Januari	24,449	7,452	275,326	3,453	0,703	3,890	
Februari	24,277	7,455	271,153	3,453	0,704	3,926	
Mars	24,393	7,457	270,890	3,453	0,707	4,014	
April	24,301	7,457	265,287	3,453	0,709	3,969	
Maj	24,381	7,457	266,958	3,453	0,709	3,940	
Juni	24,286	7,458	266,871	3,453	0,709	3,970	
Juli	24,335	7,456	267,681	3,453	0,709	3,995	
Augusti	24,273	7,450	272,367	3,453	0,709	4,120	
September	24,556	7,446	285,047	3,453	0,709	4,338	
Oktober	24,841	7,444	296,790	3,453	0,706	4,352	
November	25,464	7,441	309,151	3,453	0,702	4,432	
December	25,514	7,434	304,188	3,453	0,698	4,477	
	Turkiska lire	Australiska dollar	Kanadensiska dollar	Kinesiska yuan renminbi	Hongkong-dollar	Indonesiska rupiah	Syd-koreanska won
	14	15	16	17	18	19	20
2007	1,786	1,635	1,468	10,418	10,691	12528,325	1272,988
2008	1,906	1,742	1,559	10,224	11,454	14165,164	1606,087
2009	2,163	1,773	1,585	9,528	10,811	14443,740	1772,904
2010	1,997	1,442	1,365	8,971	10,299	12041,705	1531,821
2011	2,338	1,348	1,376	8,996	10,836	12206,510	1541,234
2011							
Januari	2,092	1,342	1,328	8,815	10,395	12077,466	1495,503
Februari	2,170	1,354	1,348	8,984	10,631	12165,925	1524,991
Mars	2,211	1,385	1,367	9,190	10,909	12263,182	1568,054
April	2,197	1,366	1,383	9,427	11,227	12493,481	1567,516
Maj	2,260	1,344	1,388	9,320	11,155	12290,330	1555,990
Juni	2,308	1,357	1,406	9,316	11,202	12327,023	1555,318
Juli	2,365	1,325	1,364	9,212	11,110	12171,265	1510,293
Augusti	2,515	1,365	1,407	9,186	11,185	12249,948	1542,014
September	2,474	1,346	1,379	8,799	10,733	12118,494	1544,042
Oktober	2,509	1,352	1,398	8,731	10,662	12150,543	1578,175
November	2,457	1,341	1,390	8,615	10,549	12214,985	1537,425
December	2,463	1,300	1,348	8,356	10,250	11965,395	1513,264

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

	<i>Schweiziska franc</i>	<i>Isländska kronor</i>	<i>Norska kronor</i>	<i>Bulgariska lev</i>	<i>Kroatiska kuna</i>	<i>Rumänska leu</i>	<i>Ryska rubel</i>
	7	8	9	10	11	12	13
2007	1,643	87,634	8,017	1,956	7,337	..	35,018
2008	1,587	..	8,224	1,956	7,224	..	36,421
2009	1,510	..	8,728	1,956	7,340	..	44,138
2010	1,380	..	8,004	1,956	7,289	..	40,263
2011	1,233	..	7,793	1,956	7,439	..	40,885
2011							
<i>Januari</i>	1,278	..	7,820	1,956	7,401	4,262	40,256
<i>Februari</i>	1,297	..	7,821	1,956	7,415	4,246	39,947
<i>Mars</i>	1,287	..	7,829	1,956	7,391	4,162	39,806
<i>April</i>	1,298	..	7,807	1,956	7,364	4,100	40,536
<i>Maj</i>	1,254	..	7,838	1,956	7,405	4,114	40,057
<i>Juni</i>	1,209	..	7,830	1,956	7,406	4,194	40,267
<i>Juli</i>	1,177	..	7,783	1,956	7,432	4,241	39,834
<i>Augusti</i>	1,120	..	7,788	1,956	7,462	4,250	41,295
<i>September</i>	1,201	..	7,724	1,956	7,494	4,284	42,324
<i>Oktober</i>	1,230	..	7,747	1,956	7,485	4,324	42,857
<i>November</i>	1,231	..	7,787	1,956	7,492	4,356	41,808
<i>December</i>	1,228	..	7,745	1,956	7,514	4,328	41,569
	<i>Malaysiska ringgit</i>	<i>Nyzeeländska dollar</i>	<i>Filippinska peso</i>	<i>Singaporianska dollar</i>	<i>Thailändska babt</i>	<i>Sydafrikanska rand</i>	<i>Särskilda dragningsrätter i IMF</i>
	21	22	23	24	25	26	27
2007	4,708	1,863	63,026	2,064	44,214	9,660	0,895
2008	4,889	2,077	65,172	2,076	48,475	12,059	0,930
2009	4,908	2,212	66,338	2,024	47,804	11,674	0,904
2010	4,267	1,838	59,739	1,806	42,014	9,698	0,869
2011	4,256	1,760	60,260	1,749	42,429	10,097	0,882
2011							
<i>Januari</i>	4,089	1,744	59,089	1,719	40,827	9,265	0,864
<i>Februari</i>	4,154	1,793	59,558	1,742	41,918	9,813	0,873
<i>Mars</i>	4,248	1,888	60,870	1,776	42,506	9,686	0,886
<i>April</i>	4,350	1,833	62,361	1,802	43,434	9,720	0,904
<i>Maj</i>	4,327	1,802	61,953	1,776	43,398	9,846	0,898
<i>Juni</i>	4,359	1,767	62,468	1,776	43,923	9,781	0,899
<i>Juli</i>	4,272	1,688	60,961	1,736	42,949	9,700	0,894
<i>Augusti</i>	4,282	1,711	60,836	1,734	42,875	10,153	0,893
<i>September</i>	4,246	1,693	59,322	1,723	41,902	10,396	0,873
<i>Oktober</i>	4,296	1,736	59,412	1,749	42,297	10,919	0,872
<i>November</i>	4,276	1,758	58,743	1,748	41,969	11,055	0,867
<i>December</i>	4,164	1,710	57,537	1,707	41,099	10,783	0,852

Tabell 11.
Oåterkalleliga omräkningskurser mot euron från 1.1.1999

Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd	Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd
Österrike	schilling	13,7603	1.1.1999	Nederländerna	gulden	2,20371	1.1.1999
Belgien	franc	40,3399	1.1.1999	Portugal	escudo	200,482	1.1.1999
Tyskland	mark	1,95583	1.1.1999	Grekland	drakma	340,750	1.1.2001
Spanien	peseta	166,386	1.1.1999	Slovenien	tolar	239,640	1.1.2007
Finland	mark	5,94573	1.1.1999	Cypern	pund	0,585274	1.1.2008
Frankrike	franc	6,55957	1.1.1999	Malta	lira	0,429300	1.1.2008
Irland	pund	0,787564	1.1.1999	Slovakien	krona	30,1260	1.1.2009
Italien	lira	1936,27	1.1.1999	Etniska	krona	15,6466	1.1.2011
Luxemburg	franc	40,3399	1.1.1999				

Källa: Europeiska unionen.

Tabell 12.
Växelkursmekanismen ERM2

Valuta	Centralkurs 1 euro =	Fluktuationsband, %	Övre kurs*	Nedre kurs*	Gäller från
	1	2	3	4	5
Dansk krona	7,46038	± 2,25	7,62824	7,29252	4.1.1999
Litauisk litas	3,45280	± 15	3,97072	2,93488	28.6.2004
Lettisk lats	0,702804	± 15	0,808225	0,597383	2.5.2005

* Interventionerna vid bandgränserna är i princip automatiska och obegränsade.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 13.
Sedelsorteringen i Finlands Bank, miljoner st.

Eurosedlar	2006	2007	2008 ¹	2009	2010	2011
500 euro	1,5	1,7	2,4	2,1	1,9	1,8
200 "	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,1
100 "	5,2	5,7	6,8	6,5	6,8	6,9
50 "	79,6	83,9	86,6	84,5	84,3	86,9
20 "	180,7	191,3	188,4	177,5	176,3	168,2
10 "	31,1	32,0	40,0	42,4	40,9	39,6
5 "	38,8	39,0	49,2	52,8	48,3	47,1
Summa	338,1	354,7	374,7	366,9	359,6	351,6

¹ Siffrorna för 2008 exkl. s.k. bankförpackningar som huvudsakligen är avsedda för automatbruk och inte sorteras på Finlands Bank utan returneras efter förvaring över natten.
Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks organisation

11.3.2011

BANKFULLMÄKTIGE

Ben Zyskowicz, ordförande, Pirkko Ruuhonen-Lerner, vice ordförande, Mari Kiviniemi, Jouni Backman, Timo Kalli, Marjo Matikainen-Kallström, Lea Mäkipää, Jan Vapaavuori, Pia Viitanen

Bankfullmäktiges sekreterare Anton Mäkelä

DIREKTIONEN

<p>Erkki Liikanen direktionens ordförande</p> <p><i>Beredning och genomförande av penningpolitiken, inhemska ekonomisk politik, medlemskap i ECB-rådet och ECB:s allmänna råd.</i></p> <p><i>Chef för avdelningscheferna för ledningssekretariatet och bankavdelningen samt revisionschefen.</i></p>	<p>Pentti Hakkarainen direktionens vice ordförande</p> <p><i>Finansiell stabilitet, kontantförsörjning, ekonomiförvaltning, riskkontroll, ordförande i Finansinspektionens direktion.</i></p> <p><i>Chef för avdelningscheferna för avdelningen för finansiell stabilitet och statistik och betalningsmedelsavdelningen.</i></p>	<p>Seppo Honkapohja direktionsmedlem</p> <p><i>Forskning, tillgångsförvaltning, administration</i></p> <p><i>Chef för avdelningscheferna för avdelningen för penningpolitik och forskning och administrativa avdelningen.</i></p>
---	---	--

Direktionens sekreterare Arno Lindgren

AVDELNINGAR

Avdelningen för penningpolitik och forskning <i>Tuomas Saarenheimo</i>	<ul style="list-style-type: none">• Informationsservicebyrån• Internationella och monetära byrån• Prognosbyrån	Forskningsinstitutet för transitionsekonomier (BOFIT)	Forskningsenheten
Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik <i>Kimmo Virolainen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för finansiell infrastruktur• Byrån för stabilitetsanalys	Statistikenheten <ul style="list-style-type: none">• Betalningsbalansbyrån• Byrån för finansiell statistik	<ul style="list-style-type: none">• Systembyrån
Bankavdelningen <i>Harri Lahtinen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för marknadsoperationer	<ul style="list-style-type: none">• Investeringsbyrån	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för betalning och avveckling
Betalningsmedelsavdelningen <i>Mauri Lehtinen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Regionkontor: Kuopio, Tammerfors, Uleåborg, Vanda	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för kontantförsörjning	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för system och sedelteknik
Ledningssekretariatet <i>Antti Suwanto</i>	Internationella enheten Juridiska enheten Kommunikationsenheten	Strategi- och organisationsgruppen	Sekreterartjänster för direktionen
Administrativa avdelningen <i>Pirkko Pohjoisaho-Aarti</i>	<ul style="list-style-type: none">• Ekonomibyran• Internservicebyrån• Personalbyrån• Riskkontrollbyrån	<ul style="list-style-type: none">• Språk- och publikations-servicebyrån	IT-enheten Säkerhets- och fastighetsenheten
Intern revision <i>Erkki Kurikka</i>			

I anslutning till Finlands Bank verkar **Finansinspektionen**. Direktör för Finansinspektionen är Anneli Tuominen.

